Не павінна быць закінутых будынкаў

СТАР. 5

Што рабіць з няякасным абуткам?

СТАР. 5

Оперная дзіва — пра час і пра сябе

СТАР. 7

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

9 ЛІСТАПАДА 2016 г. СЕРАДА № 216 (28326)

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Дасягненні навукі мусяць быць карыснымі

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Міхаіл МЯСНІКОВІЧ прапанаваў больш шырока выкарыстоўваць дасягненні навукі для аказання медыцынскай дапамогі насельніцтву. Адпаведную заяву спікер верхняй палаты зрабіў падчас наведвання рэспубліканскага навукова-медыцынскага цэнтра «Клетачныя тэхналогіі» Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, паведамляе БЕЛТА. Акрамя таго, у мерапрыемстве ўзялі ўдзел намеснік прэм'ер-міністра Наталля КАЧАНАВА, старшыня Прэзідыума НАН Уладзімір ГУСАКОЎ, міністр аховы здароўя Васіль ЖАРКО, прадстаўнікі медыцынскіх устаноў краіны.

«Неабходна шырэй выкарыстоўваць дасягненні навукі для медыцынскай дапамогі насельніцтву, больш актыўна прапагандаваць магчымасці айчынных перадавых тэхналогій», — заклікаў Міхаіл Мясніковіч. У сваю чаргу, **дырэктар Інстытута біяфізікі і клетачнай інжынерыі Людміла ДУБОЎСКАЯ** і яго навуковыя супрацоўнікі азнаёмілі гасцей з вытворчасцю біямедыцынскіх клетачных прадуктаў і банкам стваловых клетак, паказалі лячэбную паліклінічную базу. Абмяркоўваліся пытанні пашырэння магчымасцяў цэнтра, а таксама праблемы, якія неабходна вырашаць для паспяховага функцыянавання арганізацыі.

Навукова-медыцынскі цэнтр «Клетачныя тэхналогіі» адкрыты ў Інстытуце біяфізікі і клетачнай інжынерыі НАН 5 снежня 2014 года. Праект рэалізаваны згодна з дзяржаўнай праграмай «Інавацыйныя біятэхналогіі» на 2010—2012 гады і на перыяд да 2015 года. Цэнтр уключае лячэбную паліклінічную базу, аперацыйны блок, кабінет УГД, палаты дзённага знаходжання.

Вераніка ПУСТАВІТ.

КАНТАКТЫ — НА ВЫСОКІМ УЗРОЎНІ

Прэм'ер-міністр Беларусі Андрэй КАБЯКОЎ запрасіў прэм'ера Дзяржаўнага савета Кітая Лі КЭЦЯНА наведаць з візітам Беларусь. Адпаведная прапанова была агучана падчас сустрэчы кіраўніка беларускага ўрада з прэм'ерам Дзяржсавета Кітая ў Рызе.

У мінулую суботу там праходзіў саміт кіраўнікоў урадаў краін — удзельніц фармату «16+1». Гэта ініцыятыва Кітайскай Народнай Рэспублікі, сутнасць праекта — у актывізацыі супрацоўніцтва з 11 краінамі — удзельніцамі ЕС і 5 балканскімі краінамі (Албанія, Балгарыя, Боснія і Герцагавіна, Венгрыя, Латвія, Літва, Македонія, Польшча, Румынія, Сербія, Славакія, Славенія, Харватыя, Чарнагорыя, Чэхія, Эстонія) у галіне інвестыцый, транспарту, фінансаў, навукі, адукацыі і культуры. На саміт у Рызе быў запрошаны і кіраўнік нашага ўрада.

Андрэй Кабякоў нагадаў, што па выніках дзяржаўнага візіту ў Кітай Аляксандра Лукашэнкі ў верасні 2016 года ўстаноўлены новы ўзровень адносін давернага ўсебаковага стратэгічнага партнёрства і ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва паміж краінамі. «Знаходзячыся ў Пекіне, кіраўнік беларускай дзяржавы выступіў з ініцыятывай стварэння фармату штогадовых асабістых сустрэч на ўзроўні кіраўнікоў урадаў дзвюх краін. Пачаць можам з вашага візіту ў Беларусь. Я пацвярджаю накіраванае вам запрашэнне наведаць нашу краіну», — сказаў прэм'ер-міністр. Ён таксама падзякаваў за запрашэнне ўдзельнічаць у гэтым саміце кіраўнікоў урадаў. «Дазвольце выказаць падзяку кітайскаму боку і асабіста вам, спадар Лі Кэцян, за падтрымку ўдзелу Беларусі ў новым для нас фармаце «16 + 1», — адзначыў Андрэй Кабякоў. У сваю чаргу Лі Кэцян падзякаваў за запрашэнне наведаць Беларусь і заявіў, што са свайго боку зробіць усё неабходнае для ўмацавання двухбаковых адносін паміж краінамі.

«Важна, каб нашы ведамствы пастаянна падтрымлівалі сувязі. І я асабіста гатовы садзейнічаць вырашэнню шэрагу пытанняў, паднятых беларускім бокам. Неабходна таксама, каб мы з вамі разам вызначылі вектары нашага супрацоўніцтва», — заявіў Лі Кэцян.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

Дазваніцца да віцэ-спікера

Упершыню ў верхняй палаце парламента адбылася «прамая лінія»

У мінулую суботу намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Марыяна ШЧОТКІНА правяла «прамую тэлефонную лінію» на тэму «Правапрымяняльная практыка законаў Рэспублікі Беларусь у сацыяльна-працоўнай сферы».

Як паведамляе прэс-служба Савета Рэспублікі, гэта першае мерапрыемства такога фармату ў верхняй палаце беларускага парламента.

СТАР. 2

ТАТАВА ЧЫТАНКА

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Настаўнік стаўбцоўскай школы мастацтваў Уладзімір КУДЗІН сам некалі быў актыўным чытачом дзіцячай бібліятэкі. Цяпер ён прывёў сюды сваю шасцігадовую дачку Вікторыю.

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір КАЛТОВІЧ, міністр антыманапольнага рэгулявання і гандлю:

«У краіне актыўна дыверсіфікуецца экспарт. У прыярытэце сёння Расія, мы больш за ўсё пастаўляем прадукцыі на гэты рынак, але ёсць даручэнне ўрада аб дыверсіфікацыі экспарту. Калі казаць пра ўнутраны рынак, то сёння ўзровень айчынных тавараў складае больш за 80%. Нагадаю, што ў адпаведнасці з канцэпцыяй харчовай бяспекі ўзровень імпарту не павінен перавышаць 25%. Так што Беларусь можа з гонарам заяўляць, што харчовая бяспека ў краіне забяспечана».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 9.11.2016 г.

Долар ЗША	1,9062	▲
Еўра	2,1064	▼
Рас. руб.	0,0299	▲
Укр. грыўня	0,0745	■

■ На свае вочы

ЛЁГКІХ ДЗЯЖУРСТВАЎ ТУТ НЕ БЫВАЕ

Адзін дзень з брыгадай хуткай дапамогі

Белыя машыны з чырвонымі надпісамі ездзяць па горадзе і днём, і ноччу, а што адбываецца ўнутры, мы можам толькі здагадвацца. Шчаслівыя тыя, каму не даводзілася туды трапляць. Карэспандэнты «Звязды» правялі разам з супрацоўнікамі хуткай медыцынскай дапамогі больш за дванаццаць гадзін і даведаліся пра асаблівасці іх работы.

ДЗЯСЯТАЯ падстанцыя хуткай медыцынскай дапамогі Мінска адкрылася ўсяго два гады таму. **Фельдшар Святлана ЦІТОВА**, перш чым заступіць на дзяжурства і пачаць непасрэдна знаёміць нас са сваёй працай, праводзіць экскурсію па будынку.

— Тут сталовая, там душавыя, а гэта мой пакой для адпачынку, — жанчына запрашае ўнутр: чатыры ложкі (для кожнага супрацоўніка свой), два крэслы, тэлевізар. — Утульна. Хаця мы, канешне, надоўга тут ніколі не затрымліваемся.

«Наша работа без права на сон, але з правам на адпачынак», — адзначае **загадчыца падстанцыі Ірына РУДАЯ**. Нават калі нехта задрамаў, «праваронiць» выклік не атрымаецца, паколькі па ўсёй падстанцыі і нават на вуліцы ўсталяваны селектары (нешта накшталт радыё). Праз іх дыспетчар перадае нумар брыгады і прозвішчы супрацоўнікаў, якія выязджаюць на выклік. За

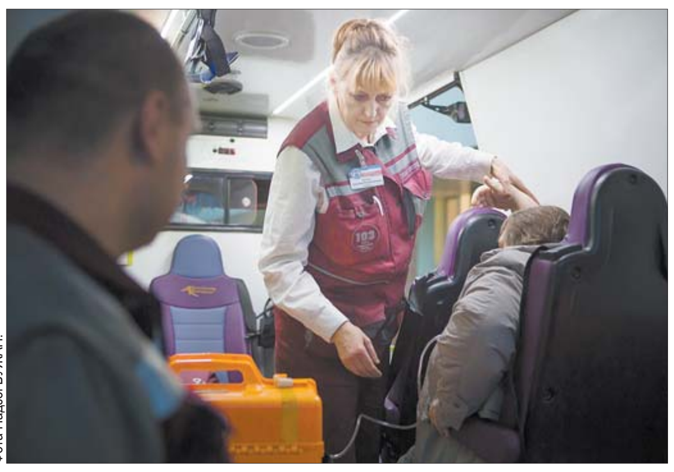

Фота Надзеі БУЖАН.

Фельдшару трэба ўмець прымаць хуткія рашэнні.

лічаныя секунды, дзе б ты ні быў, павінен з'явіцца на першым паверсе, каб высветліць падрабязнасці, забраць неабходныя рэчы і адправіцца ў дарогу.

СТАР. 3

■ Я зноў выбіраю «Звязду»

«Адчуваецца сувязь рэдакцыі з людзьмі»

Іван МУРАВЕЙКА, пісьменнік, ветэран Вялікай Айчыннай вайны:

— Першае, што вылучае «Звязду» сярод іншых газет, — тое, што яна на чыста беларускай мове. Матэрыялы на роднай мове — сёння не тое што рэдкасць, а ў пэўным сэнсе нават эксклюзіў! Я парэкамендаваў бы моладзі вывучаць беларускую мову ў тым ліку па газетных артыкулах.

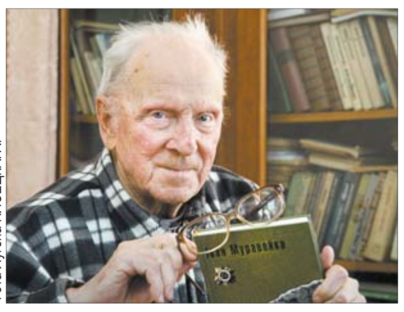

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

«Звязда» заўсёды была для мяне самай лепшай газетай. І не толькі з-за сваёй беларускай каларытнасці. Калі гартаеш газетныя старонкі, адчуваецца сувязь рэдакцыі з людзьмі. Некалі, як я працаваў у раёнцы, ледзь не палову нумара складалі матэрыялы пазаштатных аўтараў. Цяперашнія газеты, і рэспубліканскія, і раённыя, наогул, пабудаваны на публікацыях сваіх карэспандэнтаў. «Звязда» ў гэтым плане наперадзе: простыя людзі расказваюць пра асабістыя або суседскія прыгоды, сваім жыццёвым досведам дзеляцца знакавыя асобы...

За рубрыкамі асабліва не сачу. Многія матэрыялы прыцягваюць маю ўвагу. Асабліва цікавая ваша старонка аб культуры. Толькі парэкамендаваў бы аўтарам звярнуць увагу ў тым ліку на народную творчасць.

Былі часы, калі кожная газета рэгулярна публікавала звароты ў рэдакцыю, літаратурныя і гумарыстычныя старонкі. Мы кажам сёння пра крытыку, а дзе яна? З газетных старонак знік нарыс. «Звязда», мне здаецца, у гэтым плане выйграе.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Выбары прэзідэнта праходзяць у ЗША

Амерыканскія грамадзяне выбіраюць новага прэзідэнта і віцэ-прэзідэнта і пераабяруць увесь склад Палаты прадстаўнікоў і трацiну Сената Кангрэса ЗША, губернатараў 12 штатаў і мэраў некалькіх гарадоў. На пасаду кіраўніка дзяржавы прэтэндуюць кандыдат ад Дэмакратычнай партыі экс-дзяржсакратар Хілары Клінтан і кандыдат ад Рэспубліканскай партыі бізнесмен Дональд Трамп. Апытанні паказваюць, што амерыканцы крыху больш сімпатызуюць Клінтан. У выпадку яе перамогі гэта будзе першая ў гісторыі ЗША прэзідэнт-жанчына. Апошнім на кантынентальнай частцы ЗША ў 20.00 па мясцовым часе (9 гадзін раніцы 9 лістапада) зачыніцца выбарчы ўчастак на Алясцы. Упершыню ў гісторыі ЗША колькасць зарэгістраваных выбаршчыкаў перавысіла 200 млн. У цяперашнюю прэзідэнцкую кампанію рэкордная колькасць амерыканцаў прагаласавала датэрмінова — каля 44,9 мільёна чалавек.

Турцыя пабудуе тры АЭС

Турцыя матываваная рэалізаваць праекты ўсіх трох атамных электрастанцый, якія будуць пабудаваны на яе тэрыторыі, заявіў прэзідэнт рэспублікі Таіп Эрдаган падчас выступлення ў Анкары. «Мы плануем пачаць эксплуатацыю АЭС «Акую» ў Мерсіне ў 2023 годзе. Працягваецца работа па праекце АЭС у Сінопе. І цяпер мы пачалі папярэднюю падрыхтоўку да рэалізацыі праекта трэцяй АЭС», — сказаў ён.

АПЕК запэўніла ў хуткім росце сусветнага попыту на нафту

Арганізацыя краін — экспарцёраў нафты (АПЕК) павысіла прагноз сусветнага попыту на нафту ў 2017 годзе і да канца гэтага дзесяцігоддзя. У картэлі чакаюць, што зніжэнне цэн стымулюе спажыванне ва ўмовах замаруджвання эканамічнага росту. Пра гэта гаворыцца ў штогадовым прагнозе АПЕК World Oil Outlook. Попыт на нафту ў 2017 годзе павялічыцца да 95,3 мільёна бараляў у суткі, што на 300 тысяч бараляў больш за папярэдні прагноз, апублікаваны ў снежні мінулага года. У 2020 годзе спажыванне дасягне 98,3 мільёна бараляў кожныя суткі, што на 900 тысяч больш за папярэдні прагноз.

ISSN 1990 - 763X
16216>
9 771990 763008

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Яйкі памяншаюць верагоднасць інсульту

Спецыялісты з ЗША прааналізавалі звесткі даследаванняў, праведзеных у перыяд паміж 1982 і 2015 гадамі. Яны вывучалі сувязь паміж спажываннем яек, ішэмічнай хваробай сэрца і інсультамі. Даследчыкі высветлілі: рэгулярнае ўжыванне аднаго яйка ў дзень зніжала рызыку інсульту на 12%, паведамляе The Times of India. У адным вялікім яйку змяшчаецца шэсць грамаў бялку, антыаксіданты лютэін і зеаксанцін, а таксама вітаміны E, D і A. Як вядома, антыаксіданты абараняюць ад акісляльнага стрэсу і запалення. А бялок дапамагае знізіць крывяны ціск. Дарэчы, супрацоўнікі Масачусецкага шпіталя папярэджваюць: рэгулярнае спажыванне бялкоў жывёльнага паходжання, якія змяшчаюцца, напрыклад, у чырвоным мясе і яйках, небяспечна для жыцця некаторых людзей. У прыватнасці, жывёльныя бялкі павышаюць рызыку заўчаснай смерці ў тых, хто вядзе няправільны лад жыцця, пакутуе ад атлусцення або мае недастатковую вагу.

СЁННЯ — ПРАМАЯ ЛІНІЯ

САЦЫЯЛЬНАЯ ДАПАМОГА: ШТО ГАРАНТУЕ ДЗЯРЖАВА?

Трапілі ў цяжкую жыццёвую сітуацыю? Не ведаеце, куды звярнуцца? Хочаце ўдакладніць, ці маеце права на дзяржаўную адрасную сацыяльную дапамогу? А можа, ёсць пытанне наконт дзіцячых дапамог? Альбо трэба даведацца, якія перыяды работы ўваходзяць у страхавы стаж пры назначэнні пенсіі?

Гэтыя і іншыя пытанні вы зможаце задаць на прамой лініі госцю нашай рэдакцыі — **старшыні Камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Жанне Аляксандраўне РАМАНОВІЧ**.

Тэлефануйце сёння, 9 лістапада, з 10 да 11 гадзін па тэлефоне 8 (017) 287-18-71.

ЗНЯТЫ АПАВЯШЧАЛЬНІК ПРЫВОДЗІЦЬ ДА ТРАГЕДЫІ

Карэспандэнты «Звязды» выехалі ў рэйд разам з ратавальнікамі

5 лютага ў 6.14 раніцы на пульт дзяжурнага Пухавіцкага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях паступіла паведамленне аб тым, што гарыць жылы дом у вёсцы Кляцішына. Ратаўнікі былі на месцы ўжо праз 12 хвілін. Аказалася, што адкрытым полымем гарыць дах дома. Заняўся і хлеў. У доме жылі муж і жонка. Ён — 1930 года нараджэння, яна — 1938-га. Іх целы знайшлі праз 15 хвілін...

Фота Надзеі БУЖАН.

А пасля таго як пажар патушылі, у верандзе, якую агонь не паспеў знішчыць, знайшлі два аўтаномныя пажарныя апавяшчальнікі. Яны там... ляжалі ў пакеце. А калі б знаходзіліся там, дзе належыць, то дзвюх смерцяў проста б не было. Тым больш што старыя былі апрануты. Бабуля імкнулася выпаўзці з дома, але ёй не хапіла некалькіх метраў...

Што «далі» дачнікі?

— Нашы работнікі і спецыяльная камісія шмат разоў наведвалі гэты дом, — расказвае першы **намеснік начальніка Пухавіцкага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях Ігар БАРОДЗЬКА.** — Пры чарговым абследаванні ў ліпені 2015 года выявілася, што кудысьці прапаў аўтаномны пажарны апавяшчальнік, які там устанаўлівалі за кошт бюджэту.

СТАР. 4

Дазваніцца да віцэ-спікера

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На працягу дзвюх гадзін намеснік старшыні адказвала на пытанні, якія хвалююць грамадзян. На «прамую тэлефонную лінію» звярнуліся дзевяць чалавек з розных рэгіёнаў краіны. Было зададзена 27 пытанняў.

Узнятыя праблемы тычыліся практыкі прымянення законаў Рэспублікі Беларусь у сацыяльна-працоўнай сферы, у прыватнасці грамадзян цікавіла рэалізацыя Закона Рэспублікі Беларусь «Аб альтэрнатыўнай службе». Таксама ўносіліся прапановы па ўдасканаленні асобных нарматыўных прававых актаў, якія рэгулююць дзейнасць у галіне рэканструкцыі і будаўніцтва жылля, падаткаабкладання, аплаты працы работнікаў сацыяльнай сферы, фарміравання тарыфаў на паслугі для насельніцтва, латарэйную дзейнасць.

Марыяна Шчоткіна дала тлумачэнні і рэкамендацыі па ўсіх закранутых грамадзянамі пытаннях, рашэнне асобных з іх узяла на кантроль.

Вераніка ПУСТАВІТ. *pustavit@zviazda.by*

ПАТРЭБНЫ НАМ БЕРАГ ТУРЭЦКІ

Беларуска-турэцкі бізнес-форум пройдзе ў Мінску 11 лістапада. Адпаведная інфармацыя размешчана на афіцыйным сайце Беларускай гандлёва-прамысловай палаты (БелГПП), паведамляе БЕЛТА.

У ходзе бізнес-форуму будуць разгледжаны перспектыўныя напрамкі развіцця двухбаковага гандлёва-эканамічнага і інвестыцыйнага супрацоўніцтва. Беларускія ўдзельнікі атрымаюць магчымасць правесці перагаворы з кіраўнікамі турэцкіх кампаній, зацікаўленымі ў развіцці супрацоўніцтва ў сферах прамысловасці, гандлю, інвестыцый, будаўніцтва, турызму і іншых.

Форум праводзіцца Беларускай гандлёва-прамысловай палатай сумесна з Саветам па знешнеэканамічных сувязях Турцыі (DEIK).

Прэзідэнт выказаў спачуванне

Аляксандр Лукашэнка накіраваў спачуванні родным і блізкім былога сакратара Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Мікалая Лазавіка, паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Як паведамлялася, Мікалай Лазавік памёр 5 лістапада. Прычынай смерці стала цяжкая хвароба.

Мікалай Лазавік нарадзіўся ў 1951 годзе ў вёсцы Невіняны Вілейскага раёна Мінскай вобласці. У 1972 годзе скончыў Беларускі інстытут механізацыі сельскай гаспадаркі, у 1993 годзе — Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, у 2000 годзе — Акадэмію кіравання пры Прэзідэнце, у 2003 годзе — аспірантуру пры Акадэміі кіравання. Меў навуковую ступень кандыдата эканамічных навук. Раней Мікалай Лазавік быў дэпутатам Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання, уваходзіў у камісію па дзяржаўным будаўніцтве і мясцовым самакіраванні. Пост сакратара ЦВК ён займаў з 2000 года. Быў вызвалены ад гэтай пасады 17 кастрычніка 2016 года па стане здароўя ўказам кіраўніка дзяржавы.

Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю былога сакратара Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў ЛАЗАВІКА Мікалая Іванавіча і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуюць у сувязі са смерцю дэпутата Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь трынаццатага склікання, дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь першага склікання, былога сакратара Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў ЛАЗАВІКА Мікалая Іванавіча і выказваюць шчырае спачуванне яго родным і блізкім.

Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе з прычыны смерці былога сакратара Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Мікалая Іванавіча ЛАЗАВІКА і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

Калектыў РВУ «Выдавецкі дом «Звязда» глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю былога сакратара Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў ЛАЗАВІКА Мікалая Іванавіча і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім у сувязі з напаткаўшым іх непапраўным горам.

■ З нагоды

Дыялог культур — формула супрацоўніцтва

Заўтра распачынаюцца Дні культуры Таджыкістана ў Беларусі. Аб іх правядзенні кіраўнікі нашых краін дамовіліся яшчэ два гады назад падчас візіту Эмамалі Рахмона ў Мінск. Летась з поспехам прайшлі Дні культуры Беларусі ў Таджыкістане, а цяпер мы чакаем творчы дэсант з Душанбэ. Аб тым, што падрыхтавалі для беларускага гледача сярэднеазіяцкія таленты, а таксама аб стасунках, якія робяць нашы геаграфічна аддаленыя краіны бліжэйшымі адна да адной, расказвае Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Таджыкістан у Рэспубліцы Беларусь Казідаўлат КАІМДОДАЎ.

Фота БЕЛТА.

— Казідаўлат Каімдодавіч, як правіла, падчас Дзён культуры краіна, якая іх прадстаўляе, імкнецца паказаць самае лепшае ў розных мастацкіх жанрах. Што прывязуць у Мінск таджыкскія творцы?

— Апошні раз мы прывозілі ў Мінск Дні культуры ў 2008 годзе. З таго часу з'явілася нямала творчых здабыткаў, якія зацікавяць беларускага гледача. На працягу пяці дзён (з 10 па 14 лістапада) у гэтым можна будзе пераканацца, наведаўшы разнастайныя мерапрыемствы, падрыхтаваныя нашымі творцамі. Так, запланавана канцэртная праграма з удзелам лепшых майстроў мастацтваў Таджыкістана. На выставе нацыянальнага выяўленчага мастацтва будзе прадстаўлена чатыры дзясяткі карцін. Здабыткі нацыянальнага кіно — стужкамі «Таджыкфільма» «Заход світання» і «Настаўнік». Несумненна, цікавым для беларускага гледача будзе паказ калекцыі твораў майстроў народных мастацтваў. Яшчэ адзін цікавы момант — прэзентацыя кнігі п'ес вядомага беларускага драматурга Аляксея Дударава на таджыкскай мове.

Асобна хачу заўважыць, што мы надаём падобным мерапрыемствам вялікае значэнне, разумеючы, што дыялог культур — гэта формула наладжвання супрацоўніцтва ў палітычнай і эканамічнай сферах.

— Калі гаварыць пра супрацоўніцтва нашых краін менавіта ў гэтых абласцях, актыўна развіваюцца і міжпарламенцкія, і гандлёва-эканамічныя стасункі. Асаблівая стаўка зроблена на вытворчую кааперацыю. Якія перспектыўныя праекты бачацца ў гэтым кірунку?

— Маючы на ўвазе вопыт Беларусі, варта звярнуць асаблівую ўвагу на паглыбленне супрацоўніцтва ў навуковай сферы — для развіцця высокіх тэхналогій, абмену вопытам. Тут узаемадзейнічаюць нашы акадэміі навук, навучальныя ўстановы, зацікаўленыя прадпрыемствы.

Акрамя таго, у нас ёсць нявыкарыстаныя магчымасці ў галіне фармацэўтыкі. У далейшым можна разгледзець пытанне стварэння сумеснай вытворчасці лекавых прэпаратаў на тэрыторыі Таджыкістана з выкарыстаннем мясцовай сыравіны — беларускіх лекавых раслін.

Можна казаць і аб супрацоўніцтве ў сферах жывёлагадоўлі і насенняводства, уключаючы вырошчванне насення бульбы. Актуальнае пытанне пастаўкі экалагічна чыстых ранняй гародніны і садавіны з Таджыкістана на рынкі Беларусі. Напрыклад, можна арганізаваць дастаўку такіх тавараў наземным транспартам і паветраным шляхам...

— Нашы краіны актыўна супрацоўнічаюць і ў межах інтэграцыйных аб'яднанняў — СНД, АДКБ, Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва. Таджыкістан мяжуе і з ЕАЭС, членам якой з'яўляецца Беларусь. Шмат гаворыцца аб перспектывах пашырэння гэтага эканамічнага саюза. Як на гэту перспектыву глядзяць у Душанбэ?

— Пытанні, звязаныя з дзейнасцю ЕАЭС і магчымасцю ўступлення Таджыкістана ў гэты саюз, знаходзяцца на стадыі вывучэння і аналізу. Неабходна вызначыць і прапрацаваць усе плюсы і мінусы далучэння. Наш лідар Эмамалі Рахмон заявіў аб неабходнасці вывучэння эканамічнай базы і прававых дакументаў Еўразійскага саюза з мэтай «магчымага далейшага ўваходжання ў гэта новае інтэграцыйнае аб'яднанне». Пры гэтым хачу адзначыць, што краіны — члены ЕАЭС з'яўляюцца асноўнымі гандлёвымі партнёрамі Таджыкістана.

Сусветная практыка паказвае, што для ўступлення ў падобныя аб'яднанні неабходна мець надзейную эканамічную базу альбо для пераходнага перыяду — падушку бяспекі. Напрыклад, калі мы сёння здымем усе мытныя пошліны, якія прыносяць у бюджэт пэўнае папаўненне, дзе мы знойдзем гэтыя грошы заўтра? Такая падушка бяспекі была ў краінах, якія выказалі жаданне ўступіць у саюз, пра які мы гаворым. Спецыялістам неабходна думаць аб гарманізацыі тарыфаў. Сёння ў гэтым кірунку працуюць экспертныя групы, але трэба таксама ўлічваць фактар сусветнага крызісу і розных санкцый.

Вядома, краінам трэба аб'ядноўвацца, але рабіць гэта з улікам уласных інтарэсаў.

— Вяртаючыся да тэмы Дзён культуры вашай краіны. Несумненна, сярод беларусаў знойдуцца тыя, хто, натхніўшыся прыгажосцю і экзотыкай сярэднеазіяцкай культуры, захоча пабываць у Таджыкістане. На што найперш варта звярнуць увагу спакушанаму турысту?

— Тым, хто хоча не толькі адпачыць, але і паправіць здароўе, можна параіць прыехаць у нашы санаторыі «Гармчашма», «Бахарыстон». Што тычыцца актыўнага адпачынку, Таджыкістан, 90% тэрыторыі якога займаюць высокія горы, можа прапанаваць альпінізм, вельмі папулярны ў нас. Акрамя таго, турыстам звычайна цікава паспрабаваць рафтынг — сплаў па горнай рацэ, і гэта практыкуецца ў нас. Развіваецца і спартыўны кірунак — велатурызм і мотатурызм. Дарэчы, улетку 2013 года адбылася першая велаэкспедыцыя беларусаў у розныя куткі Таджыкістана — Пенджыкент і Памір.

У цэлым можна сказаць, што Камітэт моладзі, спорту і турызму Таджыкістана і Міністэрства спорту і турызму Беларусі вядуць даволі актыўную работу па развіцці гэтай важнай сферы, і ў гэтым супрацоўніцтве таксама бачныя добрыя перспектывы ■

■ Стандарты

НА НОВЫ ЎЗРОВЕНЬ ЯКАСЦІ

Арганізацыі краіны павінны перайсці на новы ўзровень менеджменту якасці — СТБ ISO 9001-2015 да 15 верасня 2018 года

Па словах старшыні Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Віктара НАЗАРАНКІ, выкарыстанне міжнародных стандартаў пры вырабе прадукцыі здольна забяспечыць уваход на рынкі краін блізкага і далёкага замежжа.

«Сёння ўсе краіны гэта разумеюць. Ва ўсім свеце сур'ёзна развіваюцца сістэмы вымярэнняў, выпрабаванняў, эталонныя базы. Кожная дзяржава імкнецца не адстаць ад іншых канкурэнтаў і атрымаць поспех у навукова-тэхнічным прагрэсе», — адзначыў Віктар Назаранка. Так, новая версія дзяржаўнага стандарту на сістэмы менеджменту якасці СТБ ISO 9001-2015, ідэнтычнага міжнароднаму стандарту, дзейнічае ў Беларусі ўжо з 1 сакавіка 2016 года. Арганізацыі краіны павінны паступова ажыццявіць пераход на новы ўзровень менеджменту якасці да 15 верасня 2018 года. Такі тэрмін устаноўлены для ўсіх дзяржаў, якія ўваходзяць у Міжнародную арганізацыю па стандартызацыі (ISO). Пры гэтым асноўны акцэнт для забеспячэння выпуску якаснай і канкурэнтаздольнай прадукцыі, згодна з патрабаваннямі стандарту, зроблены на канцэпцыю аналізу рызык па ўсіх кірунках дзейнасці арганізацыі, узмацненне ролі лідарства, пабудову сістэмы ведаў і ўкаранення інавацый.

Дырэктар Беларускага дзяржаўнага інстытута стандартызацыі і сертыфікацыі Ірына АСМОЛА адзначыла, што комплекс мер для стымулявання ўкаранення ў эканоміку краіны перадавых методык і сучасных міжнародных сістэм кіравання якасцю будзе рэалізаваны ў 2016—2020 гадах. Ён быў распрацаваны і прыняты ў рамках даручэння Прэзідэнта падчас яго звароту з Пасланнем да беларускага народа і Нацыянальнага сходу. Комплекс мер зацверджаны прэм'ер-міністрам Андрэем КАБЯКОВЫМ.

У адпаведным дакуменце пазначаны дзеянні і крокі, якія будуць ажыццяўляцца на ўзроўні дзяржавы па ўкараненні тэхналогій, без якіх немагчыма паспяхова канкурыраваць на сусветным рынку. У яго ўвайшло каля 45 мерапрыемстваў. Шэраг з іх будуць накіраваны на ўкараненне міжнародных і еўрапейскіх стандартаў пры выпуску прадукцыі. Таксама ў дакуменце ўдзелена асаблівая ўвага неабходнасці актыўнага ўдзелу інжынерна-тэхнічнага персаналу арганізацый у саміх працэсах стандартызацыі як на нацыянальным, так і міжнародным узроўні. Не абмінулі і стымуляванне ўкаранення ў арганізацыях рознай формы ўласнасці перадавых тэхнік эфектыўнага менеджменту. «Асобна будзе разглядацца пытанне стварэння новага конкурсу ў краіне, прысвечанага якасці беларускай прадукцыі. Ён будзе незалежным ад вытворцаў і фінансавацца з дзяржаўнага бюджэту», — дадала Ірына Асмола.

Акрамя таго, **намеснік дырэктара Беларускага дзяржаўнага інстытута метралогіі Мікалай БАКАВЕЦ** адзначыў, што ў краіне рэалізуецца дзяржаўная навукова-тэхнічная праграма «Эталоны Беларусі» на 2016—2020 гады. Яна прадугледжвае распрацоўку больш як 20 эталонаў для развіцця атамнай энергетыкі і звязаных з ёй тэхналогій, сферы IT, галін прамысловасці, будаўніцтва і сельскай гаспадаркі, геадэзіі, абароны ад надзвычайных сітуацый і іншых, а таксама мадэрнізацыю 6 наяўных. Цяпер у Беларусі дзейнічаюць 53 эталоны.

Даведка «Звязды»

Больш за 25 гадоў у другі чацвер лістапада па ініцыятыве Еўрапейскай арганізацыі па якасці пры падтрымцы ААН адзначаецца Сусветны дзень якасці. Сёлета ён адзначаецца 10 лістапада. Таксама з 7 па 13 лістапада праходзіць Еўрапейскі тыдзень якасці.

Дзеючая сёння ў краіне нарматыўная тэхнічная база ахоплівае практычна ўсе галіны эканомікі. Сёлета ў Беларусі прынята больш за 1000 дзяржаўных стандартаў (СТБ і ДАСТ). Найбольшая колькасць з іх — у машынабудаванні, электратэхніцы, радыёэлектроніцы і сувязі, хіміі і нафтахіміі, будаўнічай індустрыі, харчовым сектары. Узровень гарманізацыі прынятых дзяржаўных стандартаў з міжнароднымі і еўрапейскімі патрабаваннямі перавышае 50%. Стандарты такога высокага ўзроўню з'яўляюцца магутнай падтрымкай айчыннай прамысловасці і бізнесу ў фарміраванні стратэгіі стварэння новых відаў прадукцыі, якая адпавядае сучасным патрабаванням і забяспечвае канкурэнтаздольнасць на глабальным узроўні.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. *kryzhevich@zviazda.by* ■

■ Марафон дабрыні

«ДОБРАЕ СЭРЦА» ДЛЯ КІРЫ

Сёння дабрачынны марафон «Усе фарбы жыцця для цябе», ідэйным натхняльнікам якога выступае Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі, зробіць прыпынак у Гомелі.

Тут нераўнадушныя людзі будуць збіраць грашовыя сродкі на лячэнне трохгадовай Кіры Куруленкі з Буда-Кашалёва, якой сёлета ўрачы паставілі дыягназ «дзіцячы рак». Дзяўчынка ўжо прайшла шэсць блокаў хіміятэрапіі. Наперадзе — аперацыя па выдаленні пухліны, абследаванне і лячэнне ў Маскве, пасля якіх Кіру чакае аперацыя па перасадцы ствалавых клетак у ізраільскай клініцы. Кошт апошняй — 250 тысяч долараў. Чацвёртая частка ад патрэбнай сумы ўжо сабрана. Творчая дабрачынная праграма марафону «Усе фарбы жыцця для цябе» з удзелам валанцёраў руху «Добрае Сэрца», ансамбля «Песняры», заслужанай артысткі Рэспублікі Беларусь Наталлі Тамелы, папулярных гуртоў «Цвет Алоэ», «PROвокация», а таксама маладых выканаўцаў Вольгі Калеснікавай, Аляксандры Няхай, Эліны Матарас, Надзеі Місяковай і іншых адбудзецца ў Гомельскім абласным грамадска-культурным цэнтры. Усе выручаныя ад продажу білетаў сродкі будуць пералічаны на лячэнне Кіры Куруленкі. У фае валанцёры БРСМ разгорнуць інтэрактыўныя пляцоўкі «Сцяна пажаданняў для Кіры», «Пескаграфія».

Сяргей РАСОЛЬКА. *rs@zviazda.by* ■

■ Надвор'е

МЕСЦАМІ ПРЫ ПРАЯСНЕННЯХ ДА -12 °C

А НОЧЧУ Ў ЧАЦВЕР У ЦЭНТРАЛЬНЫХ І ПАЎДНЁВЫХ РАЁНАХ СІНОПТЫКІ АБЯЦАЮЦЬ ПРАЦЯГЛЫЯ І МОЦНЫЯ СНЕГАПАДЫ

Калі ў мінулыя некалькі сутак на тэрыторыі краіны гаспадарыла дажджлівая восень, то ўжо на гэтым тыдні пахаладае і зноў пойдзе снег. Начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Белгідраметцэнтра Мінпрыроды Дзмітрый РАБАЎ паведаміў, што на працягу тыдня пахаладае, сярэдняя тэмпература паветра чакаецца на 3—5 градусаў ніжэй за норму.

Сёння ўдзень да нас завітаюць атмасферныя франты, якія рухаюцца з боку паўднёвага захаду Еўропы. Удзень на большай частцы тэрыторыі ападкі (мокры снег, дождж), па поўдні моцныя ападкі. У асобных раёнах туман, слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Максімальная тэмпература паветра ўдзень ад мінус 1 градуса да 5 цяпла, а па поўначы мінус 2 — мінус 3 градусы. У чацвер атмасферныя франты будуць перамяшчацца далей у паўночна-ўсходнім напрамку і прынясуць уначы працяглы снег, мокры снег, па паўднёвым усходзе з дажджом, а ў цэнтральных і паўночных раёнах ападкі чакаюцца сапраўды моцныя. Нават удзень паўсюдна будзе ісці кароткачасовы снег, мокры снег. На асобных участках дарог прагназуецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 5 да плюс 2 градусаў, па паўночным захадзе — да 7 марозу; удзень будзе ад мінус 4 да плюс 3 градусаў.

А далей наша краіна трапіць пад уплыў яшчэ больш халодных паветраных мас з поўначы Еўропы. Сіноптыкі абяцаюць у пятніцу кароткачасовы снег. На асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы будзе стабільна адмоўнай — ад 2 да 9 марозу, а па паўночным захадзе пры праясненнях да мінус 12 градусаў. Удзень таксама халадна — ад мінус 6 градусаў да плюс 1.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, на выхадныя стане яшчэ халадней. У суботу ў асобных раёнах пройдзе кароткачасовы снег, на дарогах чакаецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе 3—8 марозу, пры праясненнях — да мінус 9 — мінус 13 градусаў; удзень — ад 0 да мінус 6 градусаў. Кароткачасовы снег і мокры снег прагназуюцца па паўднёва-ўсходняй палове краіны і ў нядзелю. На асобных участках дарог галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 1 да мінус 8 градусаў, пры праясненнях — 9—13 марозу; удзень — ад мінус 5 да плюс 2 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by* ■

НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ НАВІНЫ ПАДЗЕІ ФАКТЫ

З КАНВЕЕРА — У РЭКАРДСМЕНЫ

МТЗ незвычайна прадставіў самую магутную мадэль сваёй лінейкі трактароў

Прэзентацыя новага «Беларуса-4552» магутнасцю 450 конскіх сіл адбылася днямі на прызаводскай плошчы.

Фота БЕЛТА.

Машына з'яўляецца ўласнай распрацоўкай МТЗ, яна стала самай магутнай з усіх, што выпускаюцца на прадпрыемстве, і адной з самых магутных у свеце. Для першага паказу быў выбраны незвычайны фармат — тэхніку вагой 18 тон пры дапамозе ўласных цягліц адбуксіравалі на 6,1 метра ганаровы старшыня Беларускай федэрацыі сілавога мнагаборства Дзмітрый Белайц і пераможца Arnold Amateur Strongman World Championships 2013, расіянін Міхаіл Шыўлякоў.

Новы «Беларус» з'яўляецца трактарам агульнага прызначэння. Машына мае шаснаццаць перадач пярэдняга і восем — задняга ходу, яна абсталявана моцным рухавіком Caterpillar, які змяншае колькасць шкодных выкідаў, сучаснай трансмісіяй, камфортнай кабінай, сістэмамі адбору магутнасці і навяснымі сістэмамі. Мяркуецца, што мадэль знойдзе прымяненне на самым цяжкіх і энергаёмістых работах у сельскай гаспадарцы. Асабліва эфектыўным стане яе выкарыстанне ў краінах з вялікімі пасяўнымі плошчамі, напрыклад, у Расіі і Казахстане.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. *lyskavets@zviazda.by*

КАМАРОЎКА — ТЭРЫТОРЫЯ ЗНІЖАК

Сёння цэны тут будуць меншымі на 15—25 працэнтаў

Дзяржаўнае прадпрыемства «Мінскі Камароўскі рынак» 9 лістапада абвясціла днём 15—25-працэнтных зніжак, паведамілі ў галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама.

Так, на 20 працэнтаў будуць меншымі сёння цэны на садавіну і гародніну, якія прадаюцца ў сезоннай частцы рынку. А таксама на мясныя паўфабрыкаты, мяса птушкі, спецыі, сухафрукты, арэхі, бакалею, свежамарожаную рыбу, штучныя і жывыя кветкі. Танней на 15—20 працэнтаў будуць каштаваць кандытарскія і каўбасныя вырабы. Зніжка ў 20 працэнтаў прадугледжана на абедзеннае меню ў сталовай, печыва ўласнай вытворчасці, кулінарыю, разліўную каву. У гандлёвым павільёне крытай часткі рынку пакупнікам прапануюць на 25 працэнтаў меншыя цэны на абутак.

Сяргей РАСОЛЬКА. *rs@zviazda.by*

■ Погляд

УЗАЕМАДАПАЎНЯЛЬНАСЦЬ У МНОГІХ ГАЛІНАХ

Вынікі візіту Прэзідэнта на Блізкі Усход

Аб'яднаныя Арабскія Эміраты і Катар з'яўляюцца дзяржавамі з невялікім насельніцтвам, але з сапраўды сур'ёзным значэннем у сусветнай геапалітыцы і геаэканоміцы. Той фактар, што ў абедзвюх краінах жыве менш людзей, чым у адной Беларусі, перакрываецца іншымі важнымі момантамі, якія робяць названыя дзяржавы жаданымі партнёрамі не толькі для Беларусі, але і для многіх краін.

Перш за ўсё, ААЭ і Катар знаходзяцца ў галоўным па запасах залежаў нафтаносным раёне свету, і ў шасці краін Персідскага заліва (Катар і ААЭ ўваходзяць у цесны блок з Саудаўскай Аравіяй, Бахрэйнам, Аманам і Кувейтам) знаходзіцца ў распараджэнні больш за трацiну ўсіх сусветных запасаў нафты. Інтэнсіўная здабыча нафты і яе экспарт дазваляюць ААЭ і Катару мець важную ролю ў забеспячэнні энергетычнай незалежнасці дзясяткаў краін свету, уключаючы Кітай, Індыю і Іран. У сусветных рэйтынгах па здабычы нафты ААЭ на восьмым месцы, а Катар на чатырнаццатым. Гэта азначае, што ААЭ здабывае нафты толькі ў чатыры разы менш, а Катар — у пяць разоў, чым лідар сусветнага рэйтынгу — Расія.

Акрамя нафты, Катар таксама мае вялікі экспартны патэнцыял па газе. Дзяржава прыклала вялізныя намаганні па будаўніцтве магутнасцяў па звадкаванні газу, што дазваляе экспартаваць яго па ўсім свеце. Трэцяе месца ў свеце па здабычы газу робіць Катар важным іграком на гэтым рынку. Вынікам дзесяцігоддзяў паспяховага забеспячэння краін свету энергарэсурсамі сталі велізарныя фінансавыя рэсурсы ў распараджэнні ААЭ і Катара. Золатавалютныя рэсурсы ААЭ складаюць 78 мільярдаў долараў, а Катара — 36,7 млрд. Але гэтыя лічбы цьмянеюць на фоне тых сродкаў, якія ў гэтых дзвюх краін укладзеныя ў нацыянальныя суверэнныя фонды. Па памеры актываў фонд ААЭ займае трэцяе месца ў свеце, а Катара — дзявятае. У ААЭ аб'ём сродкаў складае 792 мільярды долараў, а ў Катара — 335 млрд. І грошы гэтыя інвестуюцца і працуюць па ўсім свеце, што робіць дзве краіны жаданымі інвестарамі для многіх. Наступнай асаблівасцю з'яўляецца вялікая роля дзвюх краін у сусветных мас-медыя. У прыватнасці, створаны параўнальна нядаўна ў Катары тэлеканал Аль-Джазіра стаў магутным сродкам уплыву на сусветную грамадскасць.

Нядзіўна, што ў сілу гэтых фактараў Беларусь заўсёды адчувала цікавасць да развіцця супрацоўніцтва з гэтымі краінамі. Візіт Прэзідэнта стаў яшчэ адным пацвярджэннем для партнёраў з рэгіёна, што Беларусь настроена сур'ёзна і розныя варыянты па развіцці ўзаемадзеяння можна і трэба абмяркоўваць.

Несумненна, што найбольшы патэнцыял развіцця адносін ляжыць у вобласці прыкладання вялізнага інвестыцыйнага патэнцыялу дзвюх краін на тэрыторыі Беларусі. Першы паспяховы прыклад такога роду — шматфункцыянальны гасцінічна-спартыўны комплекс, пабудаваны на праспекце Пераможцаў у Мінску, у які катарскія інвестары ўклалі 160 мільёнаў долараў.

Нягледзячы на тое, што інвестары з краін Персідскага заліва ў асноўным укладваюць актывы ў гасцініцы, лагістычныя цэнтры і банкі, для іх у Беларусі будуць прапанаваныя і іншыя магчымасці. У прыватнасці, перспектыўным выглядае супрацоўніцтва ў сферы вытворчасці прадукцыі дрэваапрацоўкі. Тэрыторыя ААЭ і Катара традыцыйна пакутуе ад недахопу лясоў, а наша тэрыторыя на сорак працэнтаў пакрыта лесам. У наяўнасці — магчымасць узаемнага дапаўнення нашых эканомік.

Падобныя магчымасці ляжаць і ў сферы вытворчасці прадуктаў харчавання. Рэгулярныя візіты дэлегацый з Катара і ААЭ ў Беларусь дазволілі высокапастаўленым прадстаўнікам гэтых краін на асабістым вопыце пераканацца ў высокай якасці айчынных прадуктаў харчавання. Малочныя прадукты з Беларусі ўжо актыўна прысутнічаюць на рынку ААЭ, у наяўнасці магчымасці па стварэнні сумесных прадпрыемстваў для стымулявання далейшага нарошчвання беларускага экспарту на гэтыя рынкі.

Адным з самых перспектыўных кірункаў супрацоўніцтва павінна стаць кааперацыя ў сферы развіцця высокіх тэхналогій. Кіраўніцтва Катара і ААЭ разумеюць магчымыя праблемы празмернай залежнасці ад экспарту энергарэсурсаў для сваіх эканомік. Таму поўным ходам рэалізуюцца праграмы па стварэнні новых галін эканомікі, у тым ліку тых, якія завязаныя на высокія тэхналогіі, што сталі неад'емнай часткай самых даходных сфер бізнесу XXI стагоддзя. Беларускі Парк высокіх тэхналогій, установы Нацыянальнай акадэміі навук добра вядомыя ў Катары і ААЭ. Тут ужо магчымыя праграмы супрацоўніцтва як на тэрыторыі Беларусі, так і на тэрыторыі краін-партнёраў.

Велізарны зачын ляжыць у сферы турызму. Пакуль што пляжы і аазісы арабскіх краін больш вядомыя беларусам, чым лясы, санаторыі і аграсядзібы Беларусі грамадзянам Катара і ААЭ. Між тым беларуская прырода з'яўляецца пэўнай экзотыкай для жыхароў пустынь, што дазваляе спадзявацца на рост патоку турыстаў. У той жа час, запрашаючы гасцей з гэтага рэгіёна ў турыстычны сектар краіны, неабходна ўлічваць іх асаблівыя патрабаванні да камфорту.

Нарэшце, трэба працягваць палітыку па экспарце прадукцыі беларускага машынабудавання ў гэтыя краіны. МЗКЦ і МАЗ ужо маюць пэўныя поспехі на рынках Катара і ААЭ, іх трэба замацоўваць, а іншым беларускім прадпрыемствам — актыўна далучацца.

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук ■

ЛЁГКІХ ДЗЯЖУРСТВАЎ ТУТ НЕ БЫВАЕ

Часта пацыенту ставіцца кропельніца ў машыне хуткай дапамогі па дарозе ў бальніцу.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Змена брыгады 1054, за работай якой нам давялося назіраць, пачалася ў дзевяць гадзін раніцы. Скончыцца праз дваццаць чатыры гадзіны. Але па такім раскладзе працуюць не ўсе. Супрацоўнікі самі выбіраюць, якія змены для іх зручнейшыя: дзённыя, начныя ці сутачныя. Заступіць на работу можна ў восем або дзевяць (раніцы і вечара) гадзін, акрамя таго, ёсць спецыяльная начная змена з дзевятнаццаці, каб не ўзнікала накладак, пакуль адныя брыгады мяняюць другія.

Святлана амаль заўсёды працуе сутакмі. У гэтым месяцы, напрыклад, у яе атрымаецца 12 дзяжурстваў.

«Алергія ў такім узросце неймаверна небяспечная. У гэтым выпадку тры кедравыя арэшкі выклікалі бурную рэакцыю, бацькі правільна зрабілі, што патэлефанавалі нам».

— Ці не цяжка мне? Вы што, я неймаверна люблю сваю працу! Прыйшла на «хуткую» ў 1989 годзе і ні разу за ўсе гады не пашкадавала аб зробленым выбары, — кажа фельдшар. — Хаця, безумоўна, хапала ўсякага. Адчыняеш дзверы, а там вялізныя сабакі проста на цябе скачуць ці неўвярозы мужчына з сякерай нясецца... Але ўсё гэта забываецца на фоне паспяхова праведзеных рэанімацый, калі ты бачыш вынікі сваёй працы — жывых людзей.

Медсястра Ірына Ізотава, напарніца Святланы, таксама любіць сваю прафесію за дапамогу, якую аказваеш «тут і цяпер».

— Пакуль знаходзішся на дзяжурстве, стомленасці не адчуваеш. Адзін выклік меняе другі. Работа не надакучвае хаця б таму, што ты ўвесь час бачыш новых людзей, сутыкаешся з рознымі сітуацыямі, — дзеліцца медсястра. — На мой погляд, самыя страшныя выклікі паступаюць ад анкалагічна хворых. Маральна цяжка бачыць, як паміраюць жанчыны і мужчыны працаздольнага ўзросту, моладзь і дзеці. І ты ўжо не можаш ім дапамагчы. Адзінае, што ад цябе патрабуецца — прытупіць боль ці перавезці пацыента з кватэры ў хоспіс.

За размовамі праходзіць дзве гадзіны. Святлана і Ірына здзіўляюцца такому зацішшу і жартуюць, што гэта, напэўна, перад бурай.

І вось першы выклік. Акрамя таго самага аранжавага чамаданчыка, у якім месцяцца некалькі дзясяткаў шкляначак з лекамі, медсястра бярэ з сабой партатыўны кардыёграф: «У залежнасці ад прычыны, па якой выклікаюць, мы можам памераць артэрыяльны крывяны ціск, тэмпературу цела, колькасць кіслароду і цукру ў крыві, зрабіць кардыяграму».

92-гадовая жанчына з арытміяй — пастаянная пацыентка дзясятай падстанцыі хуткай медыцынскай дапамогі. Прыязджаем на месца. Нас у кватэру не пускаюць, таму мы чакаем каля дзвярэй.

— Тыповы выпадак, якіх у нас бывае шмат. Выканалі стандартныя працэдуры: зрабілі ЭКГ, увялі неабходныя лекі, — канстатуе Святлана, выходзячы на вуліцу. — Як бачыце, наша работа зусім не такая, якой яе паказваюць у кіно.

Наступны пацыент, які чакае дапамогі, 22-гадовая дзяўчына з падазрэннем на страўнікава-кішачны крывацёк. Яе неабходна перавезці з паліклінікі ў бальніцу. Даша (так завуць дзяўчыну) расказвае, што сёлета скончыла ўніверсітэт і пачала жыць асобна ад бацькоў. Пра нармальную хатнюю ежу адразу забылася і пачала харчавацца ў асноўным фастфудам, асабліва палюбіліся ёй булачкі і кава.

— Не ўяўляла, што гэта можа прывесці да сур'ёзных наступстваў, — прызнаецца дзяўчына, разглядаючы кропельніцу, якую ёй устанавілі ў машыне «хуткай».

Адразу з бальніцы мы накіроўваемся туды, дзе нас ужо чакаюць пэўны час. Дзверы адчыняе мужчына-інвалід 68 гадоў. Яму другі дзень запар не дае спакою востры галаўны боль.

— Я ўжо і таблетак напіўся, але яны не дапамагаюць. Зрабіце што-небудзь, — просіць ён Святлану.

Фельдшар доўга распытвае яго пра дыягназы, папярэднія візіты «хуткай», пра самалячэнне, якім ён займаецца. Прапаноўвае мужчыну паехаць у бальніцу.

— Не паеду нават пад пагрозай расстрэлу. Яны мяне там зноў да вечара «прамурыжаць», будуць рабіць абследаванні розныя. А ў выніку мне прыйдзецца дадому на таксі ехаць, бо службовую машыну не дачакацца. Я ж не мільянер! — скардзіцца той. — Зрабіце што-небудзь тут.

Ірына робіць ЭКГ, мерае ціск, паказвае вынікі фельдшару. Пасля ўводзіць неабходныя лекі. Яму становіцца лягчэй, але ці надоўга?

— Мы можам аказаць толькі першасную дапамогу. За больш сур'ёзнай неабходна звяртацца ў паліклініку ці бальніцу. Не хочаце ехаць? Калі ласка, пасля візіту да вас дадому перададзім неабходную інфармацыю ўчастковаму ўрачу. Ён сам да вас прыйдзе, але трэба пачакаць, — тлумачыць Святлана, і мы пакідаем пацыента.

Фельдшар тэлефануе дыспетчару і запытваецца, ці няма ў нас чарговага выкліку? Ёсць. У двухгадовага дзіцяці на твары з'явіўся моцны сып з невядомай прычыны. Забіраем малога разам з маці і вязём у бальніцу. «Алергія ў такім узросце неймаверна небяспечная. Можа скончыцца лятальным канцом. У гэтым выпадку тры кедравыя арэшкі выклікалі бурную рэакцыю, бацькі правільна зрабілі, што патэлефанавалі нам», — адзначае Святлана.

Пасля некалькіх гадзін бесперапынных выклікаў і раз'ездаў па горадзе мы вяртаемся на падстанцыю. На доўгачаканы абед адведзена ўсяго паўгадзіны. Супрацоўнікі «хуткай» прызвычаіліся за лічаныя хвіліны не толькі выконваць сваю работу, але і праглынаць ежу. Мы да гэтага гатовыя не былі, таму кідаем недаедзеныя «ссабойкі» і спяшаемся на чарговы выклік.

Час пік работы хуткай медыцынскай дапамогі — з шасці вечара да гадзіны ночы.

— Людзі, як правіла, церпяць боль увесь дзень, мяркуючы, што пройдзе. А пад вечар пачынаюць набіраць «103», — кажа Ірына. — Вось зараз якраз і пачнецца.

Медсястра як у ваду глядзела. Мы ўваходзім у кватэру і бачым 55-гадовую жанчыну, якая ўжо не можа стрымліваць слёзы. У яе бранхіт, ёй цяжка дыхаць. З ранку яна цярпела боль і спадзявалася, «што само як-небудзь». Да таго ж ціск ад хвалявання падняўся. Святлана прымае рашэнне везці яе ў дзясятую гарадскую клінічную бальніцу.

Нярэдка медыкам даводзіцца супакойваць хворых не толькі лекамі, але і словамі.

Пра нармальную хатнюю ежу адразу забылася і пачала харчавацца ў асноўным фастфудам.

Калі пацыентку перадаём у прыёмны пакой, Ірына з палёгкай выдыхае:

— Давезлі. Гэта самае галоўнае.

— На першы погляд нічога сур'ёзнага ў гэтым выпадку не было, — кажа Святлана. — Але ніколі нельга губляць пільнасці. Падчас дарогі ў хворага можа развіцца стан, пагражаючы жыццю. І кожная хвіліна будзе мець значэнне.

Далей спяшаемся на месца ДТЗ. У легкавы аўтамабіль, дзе знаходзіліся мужчына і яго маці-пенсіянерка, урэзалася таксі. Усе, здаецца, цэлыя. Адзіная праблема — жанчына напужалася, з-за гэтага моцна падскочыў ціск. Святлана і Ірына вяртаюць яго да нормы не толькі лекамі, але і размовамі.

«Усе мы на «хуткай» крышачку псіхолагі. Куды ж без гэтага?» — разважае медсястра. Гэтыя словы даюць тлумачэнне таму, што кожная дэталь у вобразе жанчын брыгады 1054 не выпадковая. Акуратна сабраныя валасы, макіяж, гучны, але роўны і прыемны голас, усмешка, якая не сыходзіць з твару пры любых абставінах. Справа ў тым, што перш чым прыступіць да актыўнай дапамогі пацыентам, фельдшар і медсястра павінны схіліць іх і іх блізкіх да сябе. Знешні фактар у гэтым выпадку вырашальны.

Аднак ужо ў дарозе мяняем маршрут: «Едзем у бальніцу хуткай дапамогі», — кажа фельдшар праз акенца кіроўцу Аляксандру.

Яна нічога яму не тлумачыць. Той без лішніх слоў, па адной толькі інтанацыі жанчыны зразумеў: пацыенту стала горш. На гадзінніку 17.45. Мінская кальцавая аўтадарога, па якой мы рухаемся, даволі загружана, таму кіроўца ўпершыню за ўвесь дзень уключае сірэны. Аўтамабілі перад намі пачынаюць плаўна адыходзіць у бакі. На гарадскіх вуліцах машын яшчэ больш, але і тут яны саступаюць нам дарогу, заязджаючы проста на «зялёную зону».

ГУК сірэн, нават пачуты здалёк, нельга пакінуць без увагі. У галаве заўсёды з'яўляюцца думкі аб нечым нядобрым. Калі сам едзеш у хуткай «пад акампанемент» і дакладна ведаеш, што здарылася, то рэагуеш на сітуацыю яшчэ больш востра. Усе дзесяць хвілін у дарозе да бальніцы (яны, дарэчы, здаюцца гадзінай) думаеш: хутчэй бы даехалі, а там дакладна ўсё будзе добра!

Вяртаемся на падстанцыю, каб папоўніць лекавыя запасы. І толькі мы зноў прыселі, каб даесці распачаты некалькі гадзін таму абед, аб'явілі: «Дзесяць пяцьдзясят чатыры. Цітова, Ізотава і карэспандэнты...» Кідаем відэльцы і спяшаемся да машыны.

Дзверы кватэры адчыняе 80-гадовая жанчына:

— Майму Ваню стала дрэнна. Яго кашаль душыць і ціск падняўся, — кажа яна, пакуль вядзе нас па кватэры.

Вані — 82. Хварэе ён даўно. Пра гэта сведчаць шматлікія даведкі і выпіскі, якія яго жонка раскладвае перад фельдшарам. Акрамя таго, яна бесперапынна называе даты, калі і які дыягназ быў пастаўлены мужу, раз-пораз пераключаючы сваю ўвагу на яго, каб ласкава падбадзёрыць: «Ванечка, не хвалюйся! Усё будзе добра».

УСЁ сапраўды будзе добра. Жанчыны робяць неабходныя замярэнні, Ірына ўводзіць лекі. Ціск вяртаецца да нормы, а кашаль пройдзе праз некалькі дзён, калі яго не запускаць.

— Да такіх пацыентаў прыемна заходзіць. Бачыць, як людзі клапоцяцца адно пра аднаго, — кажа нам Святлана. — Настрой адразу ўзняўся, хоць позна ўжо і наперадзе яшчэ цэлая ноч работы (час блізіцца да поўначы).

На гэтай прыемнай ноце мы пакідаем брыгаду 1054. На развітанне жадаем жанчынам лёгкага завяршэння дзяжурства, хоць цяпер разумеем, што гэта немагчыма. На ўласным досведзе пераканаліся, што нават выклікі з прычыны галаўнога болю ці арытміі патрабуюць вялікай канцэнтрацыі і чуласці да чалавека.

Ганна КУРАК.

Фота Надзеі БУЖАН.

Хуткая дапамога прадугледжвае шпіталізацыю хворых пры неабходнасці.

■ На слыху

Хіт замаўлялі?

Узяў старт нацыянальны адбор на «Еўрабачанне-2017»

Белтэлерадыёкампанія абвясціла аб пачатку прыёму заявак ад ахвотных прадставіць налета нашу краіну на міжнародным конкурсе песні «Еўрабачанне».

Каму перадасць эстафету леташні канкурсант IVAN?

Нагадаем, Украіна атрымала права правядзення песеннага шоу ў выніку перамогі спявачкі Джамалы, чыя песня «1944» пра дэпартацыю крымскіх татар набрала сёлета 534 балы ад міжнароднага журы і тэлегледачоў. У папярэднім спаборніцтве паміж шасцю ўкраінскімі гарадамі-кандыдатамі на прыём конкурсу першынство ўзяў Кіеў, дзе з 9 па 13 мая і пройдзе «Еўрабачанне-2017».

Выбар музычнага дэлегата ад Беларусі на будучым конкурсе будзе праходзіць па ўжо звыклай схеме. Ахвотным выканаўцам і аўтарам песень, якім на момант падачы заяўкі мусіць быць не менш за 16 гадоў, трэба ў тэрмін да 22 лістапада даслаць свае анкеты і музычныя матэрыялы на адрас Белтэлерадыёкампаніі: 220807, г. Мінск, вул. Макаёнка, 9, з паметкай «Нацыянальны адборачны тур конкурсу песні «Еўрабачанне-2017».

Ужо да 30 лістапада прафесійнае журы па выніках адкрытага праслухоўвання ўсіх кандыдатаў вызначыць 15 фіналістаў — дарэчы, за працэсам адбору можна будзе сачыць падчас анлайн-трансляцыі на сайце www.tvr.by. Фінальны канцэрт запланаваны на 25 студзеня, калі ў прамым эфіры паводле класічнай формулы 50/50 (сума галасоў тэлегледачоў і суддзяў) і будзе афіцыйна названы пераможца праекта — беларускі ўдзельнік «Еўрабачання-2017».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

ОФИЦИАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Шаг к мечте!»

Idea Bank. Отличная идея!

1. Настоящая рекламная игра называется «Шаг к мечте!» (далее по тексту – Игра), проводится в соответствии с условиями настоящих правил (далее по тексту – Правила) с соблюдением требований законодательства Республики Беларусь без взимания с участников Игры дополнительной платы.

Игра имеет целью стимулирование продаж в Республике Беларусь розничных кредитных продуктов Закрытого акционерного общества «Идея Банк», за исключением кредитов «До зарплаты», «Поддержка».

2. Организатором Игры является Закрытое акционерное общество «Идея Банк», зарегистрированное Национальным банком Республики Беларусь решением от 24 апреля 2004 года №58 в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №807000122. Юридический адрес: Республика Беларусь, 220034, г. Минск, ул. З. Бядули, д. 11, электронный адрес: info@ideabank.by (далее по тексту – Банк).

3. Для контроля за ходом Игры создается Комиссия по ее проведению (далее по тексту – Комиссия). Комиссия осуществляет свою деятельность в период проведения Игры. Комиссия состоит из Председателя и 4 членов:

Председатель:

Кубински Артур, директор департамента розничного бизнеса Банка;

Члены Комиссии:

Дубовец Николай Николаевич, начальник управления маркетинга Банка;

Хватик Николай Николаевич, начальник управления обслуживания частных клиентов Банка;

Лаптенок Иван Михайлович, главный специалист управления маркетинга Банка;

Мисюк Ирина Владимировна, специалист по рекламе Иностранного унитарного предприятия «Адверком».

4. Участником Игры (далее по тексту – Участник) может стать физическое лицо, выразившее желание принять участие в Игре путем получения кредита (заключения кредитного договора на условиях, установленных Банком), в сроки, установленные настоящими Правилами, и выполнившее условия участия в Игре.

Участником не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с Банком, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.

5. Игра проводится на территории Республики Беларусь.

Срок начала Игры – 14 ноября 2016 года.

Срок окончания Игры, включая срок выдачи выигрышей и опубликования результатов проведения Игры, – 14 февраля 2017 года.

6. Для того чтобы принять участие в Игре, необходимо в период с 14 ноября 2016 г. по 15 января 2017 г. заключить с ЗАО «Идея Банк» кредитный договор на условиях одного из розничных кредитных продуктов, за исключением кредитов «До зарплаты», «Поддержка», и получить кредит согласно условиям заключенного договора – для участия в 1-м туре розыгрыша, а для участия во 2-м туре розыгрыша получить кредит на сумму не менее 1 500 бел. руб. в денежных знаках 2009 г./ 15 000 000 бел. руб. в денежных знаках 2000 г. На 16 января 2017 г. заключенный договор должен быть действующим, без наличия просроченной кредитной задолженности и не погашенным досрочно.

7. Призовой фонд Игры.

Призовой фонд Игры сформирован за счет имущества и денежных средств Банка в размере 63 813,46 (Шестьдесят три тысячи восемьсот тринадцать) белорусских рублей 46 копеек в денежных знаках 2009 г., или 638 134 600 (Шестьсот тридцать восемь миллионов сто тридцать четыре тысячи шестьсот) белорусских рублей в денежных знаках 2000 г.

Призовой фонд Игры включает следующие призы:

№	Наименование подарков	Кол-во, шт.	Цена за 1 ед., бел. руб. (ден. знаки 2009 г./ден. знаки 2000 г.)	Всего, бел. руб. (ден. знаки 2009 г./ден. знаки 2000 г.)
1	Кухонный комбайн Moulinex QA509D32 стоимостью 700,00 бел. руб. в денежных знаках 2009 г./ 7 000 000 бел. руб. в денежных знаках 2000 г., а также денежные средства в размере 89,81 бел. руб. в денежных знаках 2009 г./ 898 100 бел. руб. в денежных знаках 2000 г.	34	789,81/ 7 898 100	26 853,54/ 268 535 400
2	Автомобиль NISSAN TERRANO D10F, Terrano 2.0 M/T 4WD Elegance Plus 2016 г.в., стоимостью 32 168,00 бел. руб. в денежных знаках 2009 г./ 321 680 000 бел. руб. в денежных знаках 2000 г., а также денежные средства в размере 4 791,92 бел. руб. в денежных знаках 2009 г./ 47 919 200 бел. руб. в денежных знаках 2000 г.	1	36 959,92/ 369 599 200	36 959,92/ 369 599 200

8. Права Участников.

Участник имеет право: знакомиться с Правилами, принимать участие в Игре на условиях, определенных Правилами.

9. Розыгрыш призов, определение победителей Игры.

Розыгрыш призов проводится один раз: 16 января 2017 г. в 15.00 по адресу: 220034, Республика Беларусь, г. Минск, ул. З. Бядули, д. 11.

Призы разыгрываются в следующей последовательности в 2-х турах:

- в 1-м туре розыгрыша призов принимают участие Участники, получившие кредит(ы) (за исключением кредитов «До зарплаты» и «Поддержка»), при этом разыгрываются кухонные комбайны Moulinex QA509D32 и денежные средства (в количестве 34 шт.) (далее – Приз) по одному Призу для участников, оформивших кредит в: 1) ЦБУ №9, ЦО №14 и ЦО №31; 2) ЦБУ №10; 3) ЦБУ №12 и ЦО №23; 4) ЦБУ №15; 5) ЦБУ №18 и ЦО №9; 6) ЦБУ №19, ЦО №30 и ЦО №85; 7) ЦБУ №20; 8) ЦБУ №21, ЦО № 27 и ЦО №56; 9) ЦБУ №22, ЦО №4 и ЦО №34; 10) ЦБУ №23; 11) ЦБУ №24; 12) ЦБУ №25, ЦО №26 и ЦО №33; 13) ЦБУ №26 и ЦО №43; 14) ЦБУ №27; 15) ЦБУ №31; 16) ЦБУ №33 и ЦО №16; 17) ЦБУ №35; 18) ЦБУ №36 и ЦО №86; 19) ЦБУ №37 и сотрудниками управления обслуживания частных клиентов, находящихся по адресу г. Минск, ул. З. Бядули,11; 20) ЦБУ №38 и ЦО №28; 21) ЦБУ №39 и ЦО №2; 22) ЦБУ №40 и ЦО №7; 23) ЦБУ №41 и ЦО №10; 24) ЦБУ №42; 25) ЦБУ №43; 26) ЦБУ №44; 27) ЦБУ №45 и ЦО №84; 28) ЦБУ №46; 29) ЦБУ №47; 30) ЦБУ №49 и ЦО №83; 31) ЦБУ №50; 32) ЦБУ №56; 33) ЦБУ №58, ЦО №21 и ЦО №70; 34) ЦБУ №59 и ЦО №1.

Победители, выигравшие в 1-м туре, не участвуют в розыгрыше 2-го тура;

- во 2-м туре розыгрыша призов принимают участие Участники, получившие кредит(ы) на сумму от 1 500 бел. руб. в денежных знаках 2009 г./ 15 000 000 бел. руб. в денежных знаках 2000 г., вне зависимости от места получения кредита, при этом разыгрывается автомобиль NISSAN TERRANO D10F, Terrano 2.0 M/T 4WD Elegance Plus 2016 г.в. и денежные средства (в количестве 1 шт.).

Победитель определяется по номеру заключенного кредитного договора.

Определение победителей осуществляется с помощью лототрона. Для проведения розыгрыша призов используется набор шаров в количестве 10-ти штук с номерами от 0 по 9.

За ходом розыгрыша призов следит Комиссия по проведению Игры. Итоги розыгрыша призов Игры фиксируются в протоколе Комиссии, который составляется и подписывается присутствующими членами Комиссии.

Определение выигрышных номеров победителей происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из лототрона.

Для определения первой слева цифры выигрышного номера член Комиссии помещает в лототрон шары. Член Комиссии извлекает из лототрона один шар. Номер извлеченного шара вносится в протокол и записывается первой слева цифрой выигрышного номера.

После этого в лототрон снова загружаются все десять шаров, шары перемешиваются, и из лототрона извлекается шар, номер которого определяет следующую слева цифру выигрышного номера. Номер шара вносится в протокол, производится проверка на наличие полученной комбинации цифр в списке номеров кредитных договоров (заключенных в рамках настоящей Игры) и при наличии совпадения выпавший номер шара записывается соответствующей следующей слева цифрой формируемого выигрышного номера. В противном случае извлеченный шар не возвращается в лототрон, а член Комиссии извлекает следующий шар. Шары извлекаются до тех пор, пока полученная комбинация цифр не станет соответствовать соответствующим цифрам в списке номеров кредитных договоров.

Таким образом, определяются победители Игры в каждом из туров розыгрыша.

Банк извещает победителей о выигрыше заказными письмами с уведомлением по адресам, указанным в заключенных с Банком кредитных договорах, в срок до 19 января 2017 г.

Банк также оставляет за собой право дополнительно уведомлять победителей любым удобным ему способом: посредством СМС-рассылки, звонком по телефону на номер, указанный при регистрации данных в системах дистанционного банковского обслуживания Интернет-банк и/или Мобильное приложение.

10. Вручение призов победителям Игры.

Победитель получает приз в офисе Банка по адресу: г. Минск, ул. З. Бядули, д. 11. Выдача призов производится в рабочие дни с 10.00 до 17.00 по 14 февраля 2017 года.

При получении приза победитель должен предъявить документ, удостоверяющий личность (действующий паспорт гражданина Республики Беларусь/вид на жительство).

Если победителем становится лицо, признанное недееспособным или ограниченно дееспособным, право получения приза переходит к его законным представителям.

Победитель, претендующий на получение приза, обязуется заполнить и подписать все необходимые для его получения документы, предоставляемые Банком, выполнить все условия, предусмотренные Правилами, а также формальности, необходимые для получения приза.

Приз считается переданным победителю с момента подписания победителем акта приема-передачи приза.

Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента призов не осуществляется.

Банк не оплачивает победителям расходы, связанные с проездом к месту получения приза.

В случае если победитель не имеет возможности получить приз лично, приз может получить его доверенное лицо по предъявлении документа, удостоверяющего личность, и нотариально заверенной доверенности.

В случае если победитель не обратится за получением приза в указанный срок, либо не выполнит иные требования Правил, либо откажется от получения приза победитель Игры теряет право на получение приза, и приз остается в распоряжении Банка.

11. Победитель несет обязанность по уплате подоходного налога в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Факт участия в Игре подразумевает, что ее Участники соглашаются с тем, что их имена, отчества, фамилии, фотографии, интервью и иные материалы о них могут быть использованы Банком в рекламных материалах. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Игре, в том числе по радио, телевидению, в интернете, а равно и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления графических рекламных материалов без уплаты за это какого-либо вознаграждения. Все права на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Банку.

Банк не несет ответственности за работу почтовых служб, телефонной связи и интернета.

Участие в Игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

В случае письменного отказа победителя от получения приза, либо неполучения его в установленные Правилами сроки, либо нарушения победителем настоящих Правил приз остается у Банка и используется по его усмотрению.

12. Информация об Игре, публикация Правил.

Правила будут опубликованы в газете «Звязда» до начала Игры. Результаты Игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» не позднее 24 января 2017 года.

Дополнительно информацию об Игре можно получить по телефону: + 375 (17) 306-33-14 либо короткому номеру 7555 с мобильных (Пн–Пт: 08:00 – 21:00, Сб: 08:00 – 19:00, Вс: 08:00 – 18:00) или на сайте www.ideabank.by.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 2865 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь 03.11.2016 г.

Центр Промышленной Оценки

• Организация аукционов
• Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки»,** г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	**ОАО «Плещеницлес»,** Минская обл., Логойский р-н, г.п. Плещеницы, ул. Октябрьская, 47		
Предмет аукциона (месторасположение: Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Соколовского, д. 1)			
Лот №1			
Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес (№ дома)
Контора	255,6 кв.м	611/С-31566	д. 1
Составные части и принадлежности: пристройка Б1/к, пристройка -1, подвал (А1/к)			
Сведения о земельном участке: пл. **0,1673 га**, предоставлен Продавцу на праве аренды до 20.11.2063 г. для обслуживания здания конторы. Ограничения: расположен в водоохранных зонах рек и водоемов (р. Березина), пл. 0,1673 га, и в охранных зонах электрич. сетей, пл. 0.0028 га			
Начальная цена с НДС 20% – 19 843 руб. 08 коп. (снижена на 65%) (198 430 800 бел. руб.)			
Лот №2			
Бытовые помещения	114 кв.м	611/С-31568	д. 1, корп. 12
Сведения о земельном участке: пл. 0,1092 га, предоставлен Продавцу на праве аренды до 20.11.2063 г. для обслуживания бытовых помещений (для размещения объектов обрабат. промышленности). Ограничения: расположен в водоохранных зонах рек и водоемов (р. Березина), пл. 0,1092 га			
Начальная цена с НДС 20% – 5 937 руб. 89 коп. (снижена на 65%) (59 378 900 бел. руб.)			
Лот №3			
Столярный цех	143,7 кв.м	611/С-31561	д.1, корп.5
Сведения о земельном участке: пл. 0,1741 га, предоставлен Продавцу для обслуживания здания столярного цеха (для размещения объектов обрабат. промышленности). Ограничения: расположен в водоохранных зонах рек и водоемов (р. Березина), пл. 0,1741 га; в охранных зонах электрич.сетей напряжением до 1000 В, пл. 0,0232 га, и свыше 1000 В, пл. 0,0229 га			
Начальная цена с НДС 20% – 7 365 руб. 99 коп. (снижена на 65%) (73 659 900 бел. руб.)			
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».			
Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона		
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, условия оплаты предмета аукциона, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**			
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано **газете «Звязда» от 06.10.2016**			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.			
Аукцион состоится 30.11.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. 1703. Заявления на участие и необходимые **документы принимаются по 29.11.2016 до 17.00** по указанному адресу. Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42**. www.cpo.by. E-mail: auction@cpo.by**			

РУП «Белпочта»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

для выполнения ремонтно-строительных и пусконаладочных работ на объекте «Текущий ремонт системы тревожной сигнализации в отделениях почтовой связи №17 по ул. Кунцевщина, 35, №27 по ул. Семашко, 33, №42 по пр. Дзержинского, 91, №43 по пр. Независимости, 95, №58 по ул. Налибокской, 36, №61 по ул. Каменногорской, 3, №67 по ул. Шпилевского, 54, №100 по ул. Богдановича, 78, №138 по ул. Карвата, 31Г, пункта выдачи посылок №4 по ул. Каролинской, 10 в г. Минске».

Процедура переговоров состоится 11 ноября 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 10.

Контакты для получения дополнительной информации: отдел капитального строительства РУП «Белпочта» – тел. 293-55-29.

УНП 101015738

ЗАО «Центр промышленной оценки» ИНФОРМИРУЕТ:

В извещение о проведении повторного открытого аукциона по продаже транспорта и спецтехники, принадлежащих ОАО «Трест №26 Железобетонмонтаж», опубликованном в газете «Звязда» от 29.10.2016, вносится изменение: место проведения аукциона, назначенного на **11.11.2016 в 11.00, по адресу: г. Минск, ул. Харьковская, 15, 3-й этаж.**

Контактные телефоны: Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by. Сайт: www.cpo.by

УНП 100120830

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «СГЦ «ЗАПАДНЫЙ»

Наименование объекта	**Капитальное строение (инв. №100/С-44908) – жилой дом, общ. пл. 49,4 м², общ. пл. по СНБ 62,0 м², расположенное на зем. участке пл. 0,1297 га с кад. номером 121283009601000031**
Местонахождение объектов	Брестская обл., Брестский р-н, Мотыкальский с/с, д. Чилеево, 15
Начальная цена продажи, рублей	3 271,40
Размер задатка, рублей	234
Условия продажи	Без условий
Организатор торгов	РУП «Институт недвижимости и оценки», Брестский филиал
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 10 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Условия оплаты	Оплата производится в соответствии с заключенным договором купли-продажи
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012178938017 в ОАО «БПС-Сбербанк» РД №100 по Брестской области, код 369, УНП 201028245

Аукцион состоится 23 ноября 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 с 9.00 до 17.00.

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционных торгах, можно узнать у организатора аукционных торгов по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81, (029) 626-72-52. Последний день приема заявлений – 22 ноября 2016 г. до 17.00.

Проводятся открытые торги в форме аукциона по продаже имущества ИП «Агропремиум», находящегося в процедуре ликвидации

Наименование	Начальная цена с НДС, рублей	Сумма задатка, руб.
Предварительная смесь «Витамирал» (арт. Raiffeisen Mineralleckstein в количестве) 2930,0 кг	1 995,19	99,76

Аукцион будет проводиться 22.11.2016 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., д. 58Б, оф. 23.

Организатор аукциона Ликвидатор Себровский Максим Сергеевич.

Дополнительную информацию об условиях аукциона можно получить по телефону +375293478964, по электронной почте: siabrov@mail.ru.

Срок подачи заявлений на участие – **по 21.11.2016.**

Реквизиты для перечисления задатка: Иностранное торговое унитарное предприятие «АГРОПРЕМИУМ», 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., д. 58Б, офис 316. УНН 190643668, р/с 3012018881017, ЦБУ 111 «Приорбанк» ОАО, г. Минск, пр. Машерова, 40, код 749.

ЗНЯТЫ АПАВЯШЧАЛЬНІК ПРЫВОДЗІЦЬ ДА ТРАГЕДЫІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Бабуля расказала, што прыбор спрацоўваў на цыгарэтны дым. Апарату спачатку даставалася качаргой, а пасля яго і ўвогуле знялі і паклалі на шафу без батарэйкі. На старога склалі пратакол, вынеслі папярэджанне. Накіравалі дачцэ ў Мінск ліст. Тая прыязджала да бацькоў, дапамагала ім, бо ад працы сацыяльнага работніка муж і жонка катэгарычна адмаўляліся. А мы паставілі ў хаце яшчэ адзін апавяшчальнік.

Акцыя «За бяспеку разам!» стала ў Пухавіцкім раёне ўжо пятай за год. У раёне з насельніцтвам у 60 тысяч чалавек заўжды ўзнікае шмат пытанняў. Напрыклад, на Пухавіччыне знаходзіцца 176 садовых таварыстваў, у якіх больш за 22 з паловай тысячы дамоў. Прычым калі раней туды прыязджалі пераважна на выхадныя, то цяпер пенсіянеры перабіраюцца на дачы на цэлае лета і нават восень. Сёлета дачнікі «далі» больш пажараў, чым мясцовыя жыхары. Прычыны розныя. З-за халадоў пачынаюць прапальваць печку, якая вельмі доўгі час прастойвала. Уключаюць абагравальнікі, старыя халадзільнікі і чайнікі, якія адправіліся на дачу «ў ганаровую ссылку», і старая праводка «кароціць».

Ратаўнікам вельмі дапамагаюць сацыяльныя работнікі. Яны цудоўна ведаюць сем'і, дзе жывуць старыя, якім ужо цяжка сябе абслугоўваць. А супрацоўнікаў тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнай абароны мы вучым таму, на што трэба звярнуць увагу пры візіце і пры неабходнасці паведаміць нам.

На стале Ігара Бародзькі ляжыць план правядзення акцыі «За бяспеку разам!» на Пухавіччыне. Па ім працуюць усе суб'екты прафілактыкі.

— Выходзячы з гэтай інструкцыі, мы складаем планы рамонту пячнога абсталявання, замены праводкі. Але крыху адышлі ад прывычнай формы акцыі. Загадзя ў раённай газеце, у школах, крамах, салонах транспартных сродкаў мы размясцілі інфармацыю аб тым, што павінны зрабіць самі жыхары. Па плане мы да кагосьці даедзем толькі напрыканцы акцыі, а якое надвор'е за акном — бачыце самі. І, канешне ж, абменьваемся інфармацыяй. Калі мы, напрыклад, убачылі, што дзеці недаядаюць, бацькі п'яныя, то абавязкова паведамляем пра гэта ў адпаведныя інстанцыі.

Гарызантальны дымаход

А другой гадзіне дня мы кіруемся ў будынак Шацкага пасялковага савета. Там праходзіць нарада, на якой абмяркоўваецца план сённяшніх наведванняў. Вядзе яе Ігар Бародзька. У яго на руках падрабязны пералік людзей, якія знаходзяцца ў зоне рызыкі. Пасля пятнаццаці хвілін абмеркавання камісіі пачынаюць раз'язджацца па маршрутах. Мы ж накіроўваемся разам са старшынёй пассавета Уладзімірам Каралём і прадстаўніком органаў працы і сацыяльнай абароны да адной шматдзетнай сям'і.

— Вы б бачылі, што там раней было, калі яны толькі ўехалі ў гэты дом, — гаворыць Уладзімір Кароль. — Сцэны неабшытыя, печка «на ладан дыхала», будынак рамонту гадамі не ведаў. Цяпер жа туды зайсці прыемна. Зрэшты, век сядзець у арэнднай хаце муж і жонка не жадаюць. Яны будуюць пакрысе ўласны дом. Ім ужо і выдзелены зямельны ўчастак. Адзінае — не трапілі ў крэдытную праграму на гэты год...

Паколькі ў сям'і расце немаўля, то камісія зрабіла стаўку на тое, што дома нехта з бацькоў будзе абавязкова. Так і атрымалася.

— А чаму ў вас дымаход гарызантальны? — пытаецца інспектар.

— Гэта засталося ад старога гаспадара. Мы тут самадзейнасцю не займаліся.

— Трэба будзе яго ўсё роўна перарабіць. І прыбраць ляжак на гарышчы. А дзе ваш апавяшчальнік? Я ж памятаю, што вам яго ставілі.

— Батарэйка села, мы яго і знялі. Але ўжо купілі новую. Адзінае што — замяніць не паспелі, — дэманструе новую «Крону» гаспадыня.

— Ну гэта ж смешна, калі ўсе камісіі, якія да вас прыходзяць, павінны нагадваць аб тым, што трэба замяніць батарэйку? — незадаволена гаворыць інспектар. — Стаўце яе прама цяпер, каб я бачыў, што прыбор працуе. І трымайце памятку аб тым, як трэба правільна карыстацца печчу...

Прыбор пад сталом

Другі дом, у які мы зайшлі, не ведаў нават касметычнага рамонту дзесяцігоддзямі. На ржавых веснічках даўно аблупілася фарба. Тут жыве адзін сямідзесяцігадовы дзядуля.

— Курыце? — пытаецца інспектар.

— Толькі на двары.

— Але бачна ж, што не толькі на двары. Вунь попельніца зусім не пустая.

— Ну, бывае, што і ў хаце.

Падчас гэтага дыялогу вочы прызвычайваюцца да цемры і на стале становіцца бачнае нейкае белае пластмасавае мацаванне. Гэта ўсё, што засталося ад аўтаномнага пажарнага апавяшчальніка. На просьбу яго прадэманстраваць дзед чухае патыліцу, а пасля лезе ў нейкі «схрон» пад сталом. Праз некалькі хвілін урачыста дастае адтуль апавяшчальнік у завязаным цэлафанавым пакеце. Інспектар пераварочвае прыбор. Батарэйкі прадказальна няма.

— Ну і куды вы яго хаваеце? Я яго праз некаторы час знайду на тым жа самым месцы? Давайце паглядзім, у якім стане ў вас знаходзіцца печка. Ого — гэта што за склад тут? Нейкія кардонныя каробкі, пластыкавыя ўпакоўкі. Вельмі блізка каля печкі ляжаць смалякі. Прыбярыце іх: а калі іскра выскачыць?

Збянтэжаны стары толькі моўчкі глядзіць, як інспектары складаюць акт аб абследаванні яго дома. Але памятку з парадамі аб тым, як правільна тапіць печ, узяў.

Крыху далей па вуліцы жыве яшчэ адна адзінокая старая. Але кантраст двух дамоў бачны няўзброеным вокам. Калі ў хаце, адкуль мы толькі што выйшлі, усё відавочна паказвае на тое, што разам з гаспадаром дажывае свой век, то тут усё чысценька і прыбрана.

Вока інспектара адразу ж чапляецца за праводку. Яна настолькі старая, што мацуецца да столі на роліках. Такая канструкцыя не ўжываецца ўжо дзесяцігоддзі.

— Ну так, праводцы шмат год. А што я зраблю? Замяніць яе дорага. Пенсія, самі ведаеце, якая, а ў мяне нават сваякоў не засталося, каб хоць нехта з іх дапамог. Мы прыехалі ў гэты дом яшчэ ў 1950-х гадах. Жылі за некалькі кіламетраў адсюль. Перабраліся, бо далёка было хадзіць на работу. Набылі гэты домік. Іншага пабудаваць не здолелі. Раслі без бацькі, ды і маці рана памерла. Восем год таму і муж мой памёр...

— Добра, уключым вас у план. Налета заменім праводку за кошт бюджэту. І новыя «аўтаматы» паставім. А вось гэта ў вас адкуль? — пытаецца інспектар, трымаючы на руцэ жучок. — З-за гэтага ж пажар можа здарыцца! І дзе ваш апавяшчальнік?

— Дык гэта электрык наш ставіў, Андрэй. Праўда, памёр ён ужо. Ну, калі небяспечна, то даставайце... А апавяшчальнік я зняла, бо ён вішчаў дзень і ноч. Расказвалі, што гэта адбываецца з-за таго, што трэба мяняць батарэйку. Набыла я другі апавяшчальнік, а праз некаторы час пачаў раўці і ён. Нядаўна я купіла запасную батарэйку для яго. Але вось ніяк не разумею, як там яе падключаць трэба. Не вініце мяне, старую...

Інспектар бярэ батарэйку і ставіць яе ў прыбор. Націскае кнопку — апарат пачынае пішчаць. Твар бабулі адразу ж робіцца замілаваным.

— А можна вас яшчэ на хвілінку? Вось паглядзіце на дах. Я прасіла, каб прыбралі электрычную стойку. Па ёй падчас дажджу вада зацякае прама на сцены дома. Калі быў жывы мой чалавек, ён падмайстроўваў там нешта. Але вось цяпер цячэ і цячэ. Уся сцяна мокрая, хоць дажджу не было суткі. Во, паглядзіце, — старая праводзіць рукой па раме, і кавалкі белай фарбы сыплюцца ўніз ад аднаго дотыку. — Я ўжо і слоікаў настаўляла, каб менш траплялa на сцяну. Душа баліць, калі бачу, што так адбываецца, а зрабіць нічога не магу...

— Ну, тут трэба будзе пачакаць да вясны. Неабходна ўсё перарабляць, вось разам з праводкай і ліквідуем гэтую недарэчнасць. Гэта ж не так проста: трэба, каб вас уключылі ў адпаведны план, ён пасля мусіць быць зацверджаны ў райвыканкаме, павінен быць зроблены каштарыс.

— Значыць, вясной толькі? — разгублена перапытваецца бабуля. І тут жа з надзеяй: — Але і за гэта вялікі дзякуй! Толькі дапамажыце, калі ласка. Мне вельмі шкада дом...

Супрацьпажарныя праблемы ўсіх хат, якія мы наведалі, зводзяцца да аднаго — адсутнасці аўтаномнага пажарнага апавяшчальніка. Дакладней кажучы, ён ёсць, але ляжыць дзе заўгодна, але толькі не там, дзе павінен знаходзіцца. Здымаюць яго з-за таго, што калі батарэйка разраджаецца, апарат пачынае аб гэтым актыўна сігналіць. Прычым шмат хто новыя батарэйкі ўсё ж набывае, але не ставіць. Значыць, праблемы з наяўнасцю элементаў сілкавання ў раённым гандлі не існуе. Што ж галоўнае ў такіх паводзінах — забыўлівасць, лянота ці простае няведанне, як трэба мяняць батарэйку? А стаўка ў такой гульні максімальная — жыццё. Варта зазначыць, што толькі за першыя 9 месяцаў у Мінскай вобласці гэты невялічкі апарат уратаваў 13 чалавек.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.
schklennik@zviazda.by
Пухавіцкі р-н.

Фота Надзеі БУЖАН.

■ Здарэнні

У ІНТЭРНАЦЕ КАЛЕГ АБКРАДВАЎ ІНЖЫНЕР ПРАДПРЫЕМСТВА

Супрацоўнікі аддзела крымінальнага вышуку Партызанскага РУУС сталіцы затрымалі 28-гадовага жыхара горада, які падазраецца ў крадзяжах маёмасці ў сваіх суседзяў па інтэрнаце.

— У міліцыю з заявай звярнуўся адзін з насельнікаў: мужчына патлумачыў, што ў яго знік кашалёк з прыкладна тысячай рублёў. З пацярпелым разам пражываў калега, аднак грамадзянін абверг яго магчымую датычнасць да злачынства, — расказала **прэс-афіцэр Партызанскага РУУС г. Мінска Наталля ГАНУСЕВІЧ.** — Тым часам у міліцыю звярнуўся ўжо іншы жыхар таго ж інтэрната. У пацярпелага прапаў пашпарт, а неўзабаве стала вядома, што ў бухгалтэрыі прадпрыемства заказалі ўжо другую даведку аб даходах для наступнага прадастаўлення ў банк з мэтай атрымання крэдытнай карты авердрафт. У банку мужчына даведаўся: на яго пашпарт была атрымана крэдытная карта, з якой ужо спісана больш за 3,5 тысячы рублёў. Міліцыянеры ўстанавілі, што да злачынстваў мае дачыненне калега абодвух пацярпелых — 28-гадовы ўраджэнец Асіповіч, які працаваў на прадпрыемстве інжынерам. Мужчына прызнаў сваю віну. Грошы зламыснік траціў на свае патрэбы, пераважна на алкаголь.

АСЛЕПЛЕНЫ КАХАННЕМ

«Каханы» пазбавіўся кашалька і тэлефона

Супрацоўнікі міліцыі затрымалі 40-гадовую мінчанку, якая ўкрала мабільны тэлефон і кашалёк у свайго знаёмага. А як усё «прыгожа» пачыналася...

— Мужчына адпачываў на лаўцы ў адным са сталічных паркаў, калі да яго падышла знаёмая. У ходзе гутаркі жанчына прызналася, што адчувае моцную сімпатыю да свайго суразмоўцы і хоча пабудаваць з ім адносіны. У знак сваёй згоды з прапановай мужчына абняў даму, якая ў гэты час дастала з кішэні яго верхняга адзення кашалёк і схавала ў сябе. Пасля з гэтай жа кішэні дастала мабільны тэлефон. Выкраўшы рэчы, жанчына зазбіралася дадому і хацела пайсці, аднак была затрымана супрацоўнікамі міліцыі, — паведаміла **прэс-афіцэр Цэнтральнага РУУС г. Мінска Таццяна АБОЗНАЯ**. — У затрыманай, жыхаркі Пухавіцкага раёна, 40 гадоў, якая нідзе не працуе, — на рахунку ўжо не першы кішэнны крадзеж. Жанчыне пагражае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам да чатырох гадоў.

Сяргей РАСОЛЬКА. *rs@zviazda.by*

УЦЯКАЎ АД БАНКАЎ У ЕЎРОПУ

У Камянецкім раёне каля дзяржаўнай мяжы з Польшчай затрымалі парушальніка. Справа для нашых вартавых мяжы будзённая: пра падазронага чалавека паведамілі мясцовыя жыхары, на месца выехаў нарад, і затрыманага даставілі для разбору.

Як паведаміў **кіраўнік прэс-службы Брэсцкай пагранічнай групы Аляксандр КІСЛОЎ**, у парушальніка найперш спыталі пра матывы яго ўчынку. 32-гадовы расіянін, які не меў пры сабе ніякіх дакументаў, расказаў, што нядаўна страціў работу, а крэдыты ў банках плаціць няма чым. Вось і вырашыў падацца ў Заходнюю Еўропу.

Уцякач змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання. Хутчэй за ўсё ён будзе дэпартаваны на радзіму з забаронай уезду да нас на пяць гадоў. І ад банкаў сваіх нікуды не дзенецца.

Святлана ЯСКЕВІЧ. *yackevich@zviazda.by* ■

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже имущества ОАО «Мебельстройконструкция» г. Скидель 22 ноября 2016 года

Вид аукциона	Открытый
Предмет аукциона	Склад с инвентарным номером 401/С-29507 общей площадью 1045,3 м², год постройки — 1999, здание 2-этажное. Материал стен — кирпич, железобетонные панели.
Начальная цена продажи	**109 013,95 рубля (с учетом НДС 20%)**
Кадастровый номер земельного участка	**422050400002002649**
Месторасположение земельного участка	**г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6/2**
Размер земельного участка	**0,0791 га**
Продавец	Открытое акционерное общество «Мебельстройконструкция», 231761, г. Скидель, ул. Промышленная, д. 6, тел.: (0152) 977808, 977807
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел.: 720537, 720546.
Дата проведения аукциона	**22 ноября 2016 года**
Время проведения аукциона	**12.00**
Место проведения аукциона	**г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал**
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 57
Дата и время начала приема документов	8 ноября 2016 года 8.00
Дата и время окончания приема документов	18 ноября 2016 года 17.00
Сумма задатка	**20 000 рублей**
Шаг аукциона	5%

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:
- копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале №400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости», **юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов; **физическое лицо**: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.
В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.
Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

сообщает о проведении торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, принадлежащего ОАО «Агросервис»

ЛОТ №1: **Капитальное строение с инв. № 722/С – 4290 – Здание заправочной станции** (фундамент здания – бетонный, стены – блочные, перекрытия – деревянные, кровля – шифер) **с крыльцом, отмосткой, составными частями и принадлежностями**: емкость металлическая объемом 25 м куб, 2 емкости металлических объемом 10 м куб каждая, ворота (сетка металлическая 4,55 м п.), ограждение (сетка металлическая 37 м.п.), расположенное по адресу: Могилевская обл., г.п. Круглое, ул. Кутузова, 6А/1, общ. пл. 6,7 кв. м.
Капитальное строение с инв. № 722/С – 4291 – Здание гаража, расположенное по адресу: Могилевская обл, г.п. Круглое, ул. Кутузова, 6А, общ. пл. 451 кв. м, фундамент здания – бутобетонный, стены – кирпичные, перекрытия – ж/бетонные, кровля – совмещенная.
Капитальное строение с инв. № 722/С – 4292 – Здание проходной (фундамент здания – бутобетонный, стены – блочные, облицованы кирпичом, перекрытия – деревянные, кровля – шифер**) с отмосткой, асфальтобетонным покрытием (пл. 2202 м кв), бортовым камнем (30 м п), металлическими воротами с калиткой (пл. 10 м кв), ограждением (сетка металлическая, пл. 360 м кв), ограждением ж/бетонным (пл 63 м кв и 139 м кв)**, расположенное по адресу: Могилевская обл, г.п. Круглое, ул. Кутузова, 6А, общ. пл. 7 кв. м.
Капитальное строение с инв. № 722/С – 4293 – Здание склада, расположенное по адресу: Могилевская обл, г.п. Круглое, ул. Кутузова, 6А/2, общ. пл. 32 кв. м, фундамент здания – бетонный, стены – панельные, кирпичные, перекрытия – ж/бетонные, кровля – совмещенная.
Сведения о земельном участке: земельный участок с кадастровым номером 724255100001001524 (право постоянного пользования), расположенный по адресу: Могилевская обл, г.п. Круглое, ул. Кутузова, 6А, пл. 0,6518 кв. м, назначение – земельный участок для обслуживания производственных зданий.

Начальная цена продажи 85 934,45 рублей с учетом НДС в денежных знаках образца 2009 г.
859 344 500 рублей с учетом НДС в денежных знаках образца 2000 г.
Сумма задатка 8 593,45 рубл. в ден. знаках образца 2009 г., или 85 934 450 рублей в ден. знаках образца 2000 г.

Расчетный счет для перечисления задатка	Получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», ЦБУ № 703 г. Минск, МФО 153001369
Дата, время и место проведения аукциона	**Аукцион проводится 13 декабря 2016 года в 12.00** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 99, офис Могилевского филиала РУП «Институт недвижимости и оценки». Последний день подачи заявок и внесения задатка: **12 декабря 2016 года до 15.00**
Срок и условия оплаты приобретенного с аукциона имущества	В течение 5 рабочих дней со дня подписания протокола аукциона с победителем заключается договор купли-продажи. Оплата производится в течение 10 рабочих дней со дня подписания договора купли-продажи.

Для участия в аукционе участник в установленный срок должен предоставить Организатору:

- заявление на участие в аукционе; - копию платежного документа о перечислении задатка; - паспорт; - индивидуальные предприниматели и юридические лица – резиденты Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; - юридические лица – нерезиденты Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения. Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предоставляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).

Победитель аукциона - участник, предложивший наибольшую цену. Условие – наличие не менее 2 участников. Единственный участник имеет право приобрести объект по начальной цене, увеличенной на 5%.

Участник, выигравший торги, оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в соответствии с выдаваемой счет-фактурой в течение 3 рабочих дней после проведения аукциона.

Дополнительную информацию можно получить по тел.: (8-0222) 32-43-98, (8-0291) 400-394; 8-029-624-26-25.

ОАО «Нафтан»

РЕАЛИЗУЕТ НА КОНКУРСНОЙ ОСНОВЕ (с повышением начальной цены) БЫВШЕЕ В УПОТРЕБЛЕНИИ НЕИСПОЛЬЗУЕМОЕ ИМУЩЕСТВО

Пометка на конверте	Наименование	Инв. №	Год выпуска	Начальная цена с НДС, руб. РБ
Реализация неликвидов, техника, 08.12.2016	Фольксваген Туарег V10, гос. №0193 АЕ-2 (с дополнительным комплектом шин)	13150699	2004	16302,00
	МАЗ 6317-05(Экскаватор), гос. №АА2494-2	04150924	2006	33936,00
	Полуприцеп цистерна ППЦ 22 МАЗ 9919-012, гос. № В 0696 А	13150716	2005	8016,00
	Полуприцеп «Ванхоол» S-301, гос. № А 0766А-2	13151233	1992	26476,80
	Полуприцеп «Ванхоол» S-301, гос. № А 0781А-2	13151232	1992	26476,80
	МАЗ 104С(Автобус), гос. № ВЕ 16-02	13150554	2000	12336,00
	МАЗ 103062(Автобус), гос. № АА 5927-2, г.в.2006	13150784	2006	17232,00
	МАЗ 251051(Автобус), гос. № АА 6092-2	13150809	2006	51552,00
	Ковш 0,6 м³ к бульдозеру ДМ-800	06280883	2013	2304,00
	Мини-трактор АМЖК-8 (в комплекте с бороной, плугом, тележкой)	06250200	1997	3247,00
	Картофелесажалка А201	06152293	1994	600,00
	Картофелекопалка КСТ-1.4	06250742	1998	2880,00
	Комбайн КПК-2	06256997	2002	6000,00
	Протравливатель семян ПС-5	06277592	2012	2520,00
	Машина МТТ-4У	06277549	2012	11520,00
Реализация неликвидов, вагоны-цистерны, 08.12.2016	Вагон-цистерна модель 15-1443	06151285	1984	6456,00
		06252490	1984	6456,00
		06151302	1976	6456,00
		06252481	1983	6456,00
		06252460	1975	6456,00

Состояние удовлетворительное.

Предложения принимаются по адресу: 211441, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 8 декабря 2016 года с пометками на конверте, указанными в таблице.
Извещение на проведение конкурса размещено на сайте **www.naftan.by.**
Контактные телефоны: **8(0214) 59-87-83, 8(0214) 59-89-26, 8(0214) 59-88-42, 8(0214) 59-88-01, (033) 398 07 67.** УНП 300042199

Утерянные представительством Белгосстраха по Ленинскому району г. Минска бланки страховых полисов по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП серии БЛБ №№ 1661732, 1634044, квитанции о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии КС № 4573403 и квитанции о приеме наличных денежных средств по обязательному страхованию строений, принадлежащим гражданам, формы 1-СУо серии КО № 6001149 **считать недействительными.** УНП 100122726

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже имущества ОАО «Гроднопромтехника» 22 ноября 2016 года

Вид аукциона	Открытый
Предмет аукциона	Автозаправочная станция с инвентарным номером 400/С-5796 с принадлежностями (навес, резервуары стальные – 16 шт., асфальтобетонное, плиточное покрытие, ограждение, канализационная сеть, ливневая канализация, сеть наружного освещения, водопроводная сеть, линия электропередачи, технологический трубопровод, тепловая сеть) общей площадью 47,0 м², год ввода в эксплуатацию – 1989.
Начальная цена продажи	**92 067,40 рубля (с учетом НДС 20%)**
Кадастровый номер земельного участка	**422000000009003026**
Месторасположение земельного участка	**г. Гродно, ул. Понемуньская, д. 2Д**
Размер земельного участка	**0,4581 га**
Продавец	Открытое акционерное общество «Гроднопромтехника», 230003, г. Гродно, ул. Понемуньская, д. 20, тел. (0152) 757368, 757367.
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел.: 720537, 720546
Дата проведения аукциона	**22 ноября 2016 года**
Время проведения аукциона	**12.00**
Место проведения аукциона	**г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал**
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 57
Дата и время начала приема документов	8 ноября 2016 года 8.00
Дата и время окончания приема документов	18 ноября 2016 года 17.00
Сумма задатка	10 000 рублей
Шаг аукциона	5%

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также предоставившие организатору торгов следующие документы:
- копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале №400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», код 752, УНП 590727594, получатель – ГП «Гродненский центр недвижимости»; **юридическое лицо:** доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов; **физическое лицо**: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность.
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.
В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.
Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	**Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 200/С-49769 – одноэтажное кирпичное здание с двумя пристройками, рампой и навесом, общей площадью 4131,0 кв.м, стоимостью 1 247 310,80 белорусских рублей.**
Собственник (владелец) имущества	ЗАО «КиС» (УНП 300299762)
Местонахождение (адрес) имущества	Лот № 1. г. Витебск, ул. Базовая, д. 8
Наличие обременений	Залог ОАО «Белинвестбанк»
Место (адрес), дата и время проведения торгов	22.11.2016 в 11.00 г. Витебск, ул. Кирова, д. 16, каб. 11
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения Железнодорожного района г. Витебска, 210001, г. Витебск, ул. Кирова, д. 16. Судебный исполнитель Мухина Наталья Михайловна, тел./факс (80212) 63-64-76, начальник отдела Зарецкая Елена Витальевна, тел. (80212) 60-84-42
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Железнодорожного района г. Витебска р/с № 3642903000328 филиала № 200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801635, УНП 300002505, **не позднее 11.00 18.11.2016 г.** Минимальная величина первого шага – 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 401 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов в дер. Сосновая, ул. Луговая (по генплану № 9), дер. Лужки (по генплану № 8), дер. Лужки, ул. Банная (по генплану № 2), дер. Прилепы (участок № 2) Озерицко-Слободского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	**Форма проведения аукциона**	Открытый
2	**Дата, время и место проведения аукциона**	**12 декабря 2016 года в 15.00, а.г. Слобода, ул. Красногвардейская, 27, Озерицко-Слободской сельисполком, зал заседаний**
3	**Продавец и его адрес**	Озерицко-Слободской сельисполком, а.г. Слобода, ул. Красногвардейская, 27
4	**Земельный участок, его кадастровый номер и адрес**	Лот № 1 – площадь 0,1440 га, № 624883010101000497, дер. Сосновая, ул. Луговая (по г.п. № 9). Лот № 2 – площадь 0,1500 га, № 624883005601000164, дер. Лужки (по генплану № 8). Лот № 3 – площадь 0,1347 га, № 624883005601000172, дер. Лужки, ул. Банная (по генплану № 2). Лот № 4 – площадь 0,1500 га, № 624883008301000544, дер. Прилепы (уч. № 2)
5	**Условия продажи**	Без изменения целевого назначения
6	**Целевое назначение земельного участка**	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома
7	**Начальная (стартовая) цена продажи**	Лот № 1 – 30 000 рублей Лот № 2 – 20 000 рублей Лот № 3 – 20 000 рублей Лот № 4 – 30 000 рублей
8	**Условия аукциона**	а) продажа по цене, не ниже начальной; б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь; в) без права предоставления рассрочки
9	**Наличие инженерной инфраструктуры**	дер. Сосновая, ул. Луговая (г.п. № 9) – подъездные пути, электричество, газ д. Лужки (по г.п. № 8) – нет д. Лужки, ул. Банная (г.п. 2) – подъездные пути, электричество, газ д. Прилепы (участок № 2) – нет
10	**Условия оплаты**	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	**Сумма задатка и реквизиты продавца**	10% от начальной (стартовой) цены земельного участка р/с 3641000000058 ЦБУ 621 г. Смолевичи филиал 616 АСБ «Беларусбанк» г. Жодино, код 812, назначение платежа 04002 (с пометкой «задаток за земельный участок») УНП 600046563 (МФО 153001812)
12	**Порядок предв. ознаком. в натуре с земельными участками**	Среда в 10.00
13	**Прием документов**	в рабочие дни: понедельник, вторник, среда, четверг, пятница с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00
14	**Окончательный срок приема документов**	**6 декабря 2016 года в 17.00**
15	**Контактные телефоны**	8 01776 44 6 36, 68 0 30

Расходы по организации и проведению аукциона (лот № 1 – 1 552,64 бел. руб., лот № 2 – 972,81 бел. руб., лот № 3 – 1 511,96 бел. руб., лот № 4 – 1 709,49 бел. руб. и публикация информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков).

Физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт), и копию паспорта покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).

3. Счет в банке, на который перечисляется сумма возвращаемого задатка.

■ Добрая навіна

Дарога, ты значыш так многа

Рэканструкцыя аўтадарогі Р23 Мінск — Мікашэвічы дазволіць прыцягнуць інвестыцыі ў эканоміку краіны

Так лічыць намеснік прэм'ер-міністра Анатоль КАЛІНІН. Менавіта на гэтым ён засярodзіў увагу падчас урачыстага адкрыцця ўчастка трасы працягласцю 28 кіламетраў у Слуцкім раёне, які адкрыўся пасля рэканструкцыі.

— Ужо стала добрай традыцыяй восенню адкрываць участкі дарог. Гэта вынік рэалізацыі дзяржаўнай праграмы інфраструктурных праектаў па стварэнні спрыяльных эканамічных умоў для развіцця краіны. Добрая дарога — гэта заўсёды бяспека, стымул для прыцягнення інвестыцый, транзітных патокаў, зручнасць, камфорт для вадзіцеляў і грамадзян.

Пры будаўніцтве дарогі, як адзначыў Анатоль Калінін, сэканомлена 15 млн долараў. Прэм'ер-міністр таксама паведаміў, што паспяхова ідзе рэканструкцыя аўтатрасы М6 Мінск — Гродна. Да 2020 года плануецца завяршыць 80-кіламетровы адрэзак шашы ў віцебскім напрамку. У выніку будуць створаны прыцягальныя ўмовы для транзіту, бізнесу, аўтамабілістаў.

Старшыня Мінаблвыканкама Сямён Шапіра вырас на Любаншчыне, па гэтай шашы ездзіў з дзяцінства. Па яго словах, адрэзак шляху ад Гацука да Слуцка быў вельмі напружаны, небяспечны для вадзіцеляў. «Я ўдзячны Прэзідэнту, ураду, што ў такі няпросты час яны знайшлі сродкі, каб уладкаваць дарогу. Яна мае важнае значэнне для краіны — вядзе да Салігорска. У Любані будуецца яшчэ адзін калійны камбінат. І для інвестараў патрэбны зручныя пад'езды да яго».

На думку кіраўніка цэнтральнага рэгіёна, работы тут выкананы якасна, прадумана. На аб'екце прадугледжаны 4 масты, 1 транспартная развязка, 4 пешаходныя тунэлі, 3 тунэлі для прагону жывёлы, 1 пляцоўка для адпачынку і навес для гандлю.

Як адзначыў міністр транспарту і камунікацый Анатоль Сівак, галоўная ўмова для ўладкавання дарогі 1-й катэгорыі — інтэнсіўнасць руху 10 тыс. аўтамабіляў у суткі. Што тычыцца менавіта гэтай аўтатрасы, то ў бліжэйшае дзесяцігоддзе чакаецца, што тут будзе праходзіць да 30 тыс. адзінак аўтатранспарту за суткі.

Рэканструкцыя на адрэзку аўтатрасы вялася на працягу двух гадоў. Кошт работ склаў крыху больш як 106 млн рублёў. Фінансаваўся аб'ект з некалькіх крыніц: рэспубліканскага бюджэту і дарожнага фонду, за кошт крэдыту Банка развіцця Рэспублікі Беларусь.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@zviazda.by

■ На кантролі

Гандаль «засвяціўся» на алкагольнай змове

А яшчэ спецыялісты антыманапольнага ведамства пачынаюць правяраць празрыстасць рынкаў мяса, рыбы і малака

Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю Беларусі (МАРГ) цяпер разглядае звыш 35 заяў аб парушэнні антыманапольнага заканадаўства як на рэспубліканскіх, так і на мясцовых таварных рынках, паведамляе сайт ведамства.

Сёння новае міністэрства разбіраецца ў фактах «наяўнасці (адсутнасці) парушэнняў антыманапольнага заканадаўства, у тым ліку ў частцы злоўжывання дамінуючым становішчам, нядобрасумленнай канкурэнцыі на таварных рынках тытунёвых вырабаў, безалкагольных напояў і мінеральных (пітных) вод, алкагольнай прадукцыі, тэхнічнага абслугоўвання і рамонту касавага абсталявання, мэблі, а таксама перавозак аўтамабільным транспартам».

У прыватнасці, ведамства ацэньвае выкананне забароны на ўзгодненыя дзеянні паміж гаспадарчымі суб'ектамі, якія абмяжоўваюць канкурэнцыю. Тут МАРГ нагадвае, што канкурэнтам сёння забараняецца дамаўляцца паміж сабой і падпісваць нейкія пагадненні, калі апошнія дзейнічаюць на адным таварным рынку, маюць або могуць мець сваім вынікам раздзел таварнага рынку па тэрытарыяльным прынцыпе, аб'ёмах здзелак, відах, аб'ёмах, асартыменце тавараў і іх цэнах (тарыфах). Цяпер нельга заключаць ніякіх дагавораў, калі апошнія накіраваны на выключэнне або абмежаванне доступу на таварны рынак іншых гаспадарчых суб'ектаў; устанаўленне, павышэнне, зніжэнне або падтрыманне цэн (тарыфаў), у тым ліку розных коштаў (тарыфаў) на адзін і той жа тавар; на эканамічна або тэхналагічна неабгрунтаванае скарачэнне і (або) спыненне вытворчасці тавараў.

Больш таго, МАРГ цяпер у ініцыятыўным парадку пачаў аналіз таварных рынкаў мяса свініны, мяса птушкі, жывой рыбы і малака. Гэта таксама робіцца для выяўлення і спынення парушэнняў заканадаўства ў галіне процідзеяння манапалістычнай дзейнасці і развіцця канкурэнцыі.

Сяргей КУРКАЧ.
kurkach@zviazda.by

■ Спажывецкі кошык

ТЭХНАЛОГІІ «ХАЙ ТАК»

або Што рабіць з няякасным абуткам?

Напэўна, не адной мне падаецца, што чым болей абутку на рынку, тым складаней натрапіць на якасныя рэчы. Як быццам з нарошчваннем аб'ёмаў вытворчасці ўсё менш увагі надаецца якасці. Апошнім часам назіраецца такая тэндэнцыя, калі многія вытворцы, каб выпусціць на рынак абутак па больш прывабным кошце, закупляюць таннейшыя матэрыялы. Гэта тычыцца скуранога тавару, каркасных дэталяў. Канешне, абутак з такіх «камплектуючых» можа падвесці. Так, танныя заднікі могуць асядаць, падноскі — ламацца. Але бяда яшчэ ў тым, што звычайны пакупнік не зможа такія праблемы прадбачыць, часам гэта і спецыялісту не ўдаецца, калі такія дэталі схаваны ад вачэй, знаходзяцца ўнутры. Нават калі праблемны абутак трапляе на экспертызу, не заўсёды можна дабрацца да «ўтоеных» вытворчых дэфектаў. Усё таму, што арганалептычны метад даследавання не дазваляе псаваць тавар. У якім стане абутак трапляе на экспертызу, у такім ён і павінен застацца. Іншая справа, калі абутак амаль развальўся...

Хто вінаваты?

Апошнія тры гады праблемы з абуткам сына пастаянна: рэдкая пара красовак у яго «выжывае» больш за месяц, ды і з чаравікамі бяда — адклейваецца падэшва. «Ат, хлопчык», — думалі мы і ніколі не спрабавалі разабрацца,чаму яго абутак рассыпаецца амаль на вачах. А між іншым, мая сустрэча з **экспертам Мінскага таварыства спажыўцоў Дзмітрыем ВОРАНАВЫМ** прымусіла задумацца, а ці дзіця ў тым вінаватае.

Сапраўды, спажывец можа пашкодзіць падэшву, напрыклад недзе зачапіцца і надарваць. Але часам эксперты заўважаюць, што такія хібы — не заўсёды механічныя пашкоджанні.

«Адклейка падэшвы, расслаенне яе элементаў (падобныя праблемы бываюць з танкеткамі, платформамі, могуць адставаць краі падэшвы) — гэта ўсё вытворчыя хібы», — заўважае Дзмітрый Воранаў і паказвае мне новенькі абутак з хібамі падобнага характару, які ў таварыства прынеслі на экспертызу.

— Трэба індывідуальна разглядаць кожную сітуацыю. У большасці выпадкаў бачна, што абутак развальваецца не па віне спажыўца. Калі з падэшвамі ўзнікаюць праблемы, гэта можа сведчыць пра тое, што недзе былі парушаны тэхналагічныя аперацыі, не былі вытрыманы часовыя параметры. Магчыма, тут «схалтурылі» з клеем. Бывае, што клеевай плёнкі наогул няма. І калі клей на матэрыяле падэшвы адсутнічае, адпаведна, ён не пранік у матэрыял, — гэта недахоп вытворчага характару.

Дарэчы, адрыў, разлом ці расслаенне падэшвы — адна з найбольш частых прэтэнзій, з якой людзі звяртаюцца ў Мінскае таварыства спажыўцоў.

Сярод самых распаўсюджаных праблем з абуткам такія:

- разрывы, трэшчыны, адслаенне скуры;
- адклейванне і адрыў абцасаў;
- крывыя швы, празмернае сціранне і разрыў падкладкі;
- праблемы з афарбоўкай абутку.

Усё гэта лічыцца вытворчым бракам, і такі тавар падлягае замене.

Калі выяўлены дэфект, вам не пазней чым за 7 дзён павінны вярнуць грошы за такі абутак. Калі не ідуць насустрач, можна пісаць прэтэнзію ў кнігу скаргаў, што тавар неналежнай якасці.

І памятайце, калі раптам вам адмаўляюць у замене няякаснага тавару, то хутчэй за ўсё спадзяюцца на тое, што чалавек далей са сваімі прэтэнзіямі нікуды не пойдзе. Але калі абутак сапраўды з бракам, магазіну куды прасцей адразу вырашыць праблему. Пры неабходнасці экспертызы на яе даецца 14 дзён. У гарантыйны тэрмін прадавец абавязаны самастойна правесці экспертызу, а па яго заканчэнні цяжар клопатаў кладзецца на спажыўца. Дарэчы, часам кошт экспертызы перавышае кошт абутку. Але калі вы выйграеце спрэчку, вам кампенсуюць такія страты. Больш за тое, закон дазволіў уключаць усе выдаткі, звязаныя з вядзеннем гэтай справы: камісіі банкаў, кошт праезду ці грошы, што пайшлі на паліва.

— Гарантыйны час выйшаў, а спажывец раптам заўважыў, што яго яшчэ не ношаны абутак няякасны. Ён можа такі тавар вярнуць у магазін?

— Так, і гэта тычыцца не толькі «некранутага» абутку. У адпаведнасці з законам спажывец мае права прад'яўляць прэтэнзіі прадаўцу, вытворцу на працягу двух гадоў з моманту продажу тавару. Калі будзе даказана, што абутак меў вытворчыя дэфекты, прадавец абавязаны кампенсаваць яго кошт.

Увага: дзеці

Магчыма, нам, бацькам, не даводзілася б так часта бегаць па майстэрнях, калі б мы не закупляліся на рынках? Іншая справа, што ў крамах падабраць на вучня сярэдняй школы абутак 40-42 памеру часам праблематычна, не заўсёды нават у дарослым аддзеле можна знайсці такія чаравікі, якія падыдуць 11-гадоваму хлопчыку. А можа проста не трэба спакушацца на абутак па «дэмакратычнай» цане? Каб зрабіць тавар больш танным, вытворцы ўсё часцей выкарыстоўваюць сінтэтычныя і штучныя матэрыялы альбо камбінуюць іх з натуральнымі. Часам па знешнім выглядзе і не адрозніш, дзе натуральная скура.

Як заўважае эксперт, нават дарагі абутак можа быць няякасным, «аднаразовым». Алё ён цвёрда ўпэўнены: калі справа тычыцца пакупак для дзіцячых ножак, тут у першую чаргу бацькі павінны прытрымлівацца асобых правілаў.

Каб зрабіць тавар больш танным, вытворцы ўсё часцей выкарыстоўваюць сінтэтычныя і штучныя матэрыялы альбо камбінуюць іх з натуральнымі. Часам па знешнім выглядзе і не адрозніш, дзе натуральная скура.

— Абавязкова наяўнасць цвёрдага задніка, асабліва ў абутку для самых маленькіх, калі ступня фарміруецца. Невядома, чым кіруюцца бацькі, якія набываюць малым абутак наогул без задніка, сінтэтычны. Лічу, тут ёсць і віна вытворцы, ён не павінен выпускаць такую прадукцыю для дзяцей, — заўважае Дзмітрый. — Наогул, да дзіцячага абутку процьма патрабаванняў. Я яшчэ дапускаю, што верх можа быць штучным, але склад і колер падкладкі — толькі натуральнымі. Нельга фарбаваць падкладачную скуру ў дзіцячым абутку.

А калі ў дзіцяці ёсць пэўныя праблемы, неабходна прытрымлівацца рэкамендацыяй доктара. У сапраўдным артапедычным абутку вусцілка цвёрдая. Не шукайце абутак з мяккімі камфортнымі сіліконавымі вусцілкамі. І наогул, пры выбары абутку не давярайце рэкламе: абяцаныя «хай-тэк»-тэхналогіі могуць аказацца тэхналогіямі «хай так».

Чаравікі Папялушкі

Не трэба набываць абутак, які вам падаецца нязручным. Часам прадаўцы кажуць, што ён пацягнецца. Але наўрад ці гэтая пара стане камфортнай, бо ў абутку ёсць прамежкавыя дэталі, такія як падносак, цвёрды заднік, міжпадкладачныя палотны, якія перашкаджаюць таму, каб абутак дэфармаваўся. Так, скура — гэта той натуральны матэрыял, які можа пацягнуцца, але прымусовым шляхам вы проста яе папсуяце.

Асноўнае правіла: абутак неабходна падбіраць у адпаведнасці з асаблівасцямі сваёй ступні. Але калі вы не змаглі, як у той казцы пра Папялушку, увапхнуць нагу ў чаравік, меншы за ваш памер, яго не трэба купляць. Бывае, хадзіць нязручна таму, што абутак касы, крывы. Як тлумачыць эксперт, такое здараецца, калі загатоўка была перацягнута, пакошана ў вытворчасці. Верхні кант можа ўваходзіць унутр, чаго вы не маглі заўважыць на момант пакупкі.

Нават аднолькавы тавар у адной партыі можа па-рознаму паказаць сябе на вашай назе. Так, пэўныя чаравікі 38 памеру могуць аказацца больш камфортнымі, чым такія ж у суседняй каробцы. Натуральныя матэрыялы капрызлівыя, фізіка-механічныя ўласцівасці лістоў скуранога тавару могуць адрозніваецца. І машына можа па-рознаму зацягнуць скуру нават на адной і той жа калодцы.

Сумняваецеся ў сваёй пакупцы? Пахадзіце дома па дыване, лінолеуме і г.д. (галоўнае: не на абразіўнай паверхні). У адпаведнасці з законам аб абароне правоў спажыўцоў, у вас ёсць 14-дзённы тэрмін для таго, каб вярнуць абутак без тлумачэння прычын, але толькі без слядоў нашэння, з усімі этыкеткамі, налепкамі і інш. Калі чалавек пройдзецца па асфальце, і на абутку будуць сляды эксплуатацыі, вярнуць яго ў гэты тэрмін не ўяўляецца магчымым. Але... Адна справа, калі вы прыйдзеце ў магазін з прэтэнзіямі накшталт таго, што абутак нязручны, і іншая, калі вы дакажаце, што гэта тавар неналежнай якасці і мае вытворчыя хібы.

Пафарбаваныя ногі?

Уявіце, што вы патрапілі пад дождж і сталі такіх жа колераў, як ваша амуніцыя. Добра, што такога не бывае з вопраткай, а вось чаравікі, якія фарбуюць ногі, сустракаюцца даволі часта. У памятках, што знаходзяцца ў каробках з новым абуткам, часам можна прачытаць, што гэта хібай не з'яўляецца. Але ці сапраўды так?

— А як жа санітарныя нормы? Усё ж у склад фарбавальніка ўваходзяць хімічныя рэчывы, якія могуць выклікаць раздражненні, алергічную рэакцыю. Калі абутак фарбуе — гэта вытворчы дэфект, не выраблены да канца скураны тавар. Нават ёсць ДАСТ, які тычыцца няўстойлівага пакрыцця скур. Такі абутак можна вярнуць, — заўважае Дзмітрый. — Праблемы могуць узнікнуць з ношаным таварам, але новы абутак ні ў якім разе не павінен фарбаваць. Усе фарбы павінны быць устойлівымі. Сёння многа праблем з каляровымі скурамі, але калі фарбуе чорны абутак — гэта ўжо «фініш», такога нельга дапускаць. Вытворцы абавязаны рабіць абутак устойлівым нават да дажджу, усё ж такі гэты тавар прызначаны ў першую чаргу для абароны ступні ад знешніх уздзеянняў.

Калі выяўлены дэфект, вам не пазней чым за 7 дзён павінны вярнуць грошы за такі абутак.

— Ці ёсць сэнс «пакачаць правы», калі новы абутак у час эксплуатацыі хутка страчвае прывабны знешні выгляд?

— Пры вытворчасці такога абутку маглі быць парушаны тэхналогіі. На прадпрыемствах часам абыходзяць вільгаце-цеплавыя апрацоўкі пасля зацяжна-абцяжных аперацый, бо на іх патрабуецца шмат часу. Калі скура нацягнута, з яе трэба зняць напружанне, каб яна магла прыняць той знешні выгляд, у якім застанецца. І калі вытворцы гэтага не робяць, іх прадукцыя хутка губляе якасць. Але даказаць такі дэфект немагчыма, бо ён нідзе не прапісаны.

Між іншым, каб ваш абутак даўжэй заставаўся прывабным і больш служыў, трэба не забываць і самім пра яго клапаціцца. Стары дзедаўскі прыёмчык, каб прасушыць мокрыя чаравікі альбо пакласці іх на захоўванне — набіванне газетай, — паранейшаму застаецца адным з самых дзейсных. І ні ў якім разе абутак нельга сушыць на батарэях — пры высокіх тэмпературах актывізуецца клей, дэталі адклейваюцца, дэфармуюцца. Да таго ж у абутку павінен заставацца пэўны працэнт вільгаці, інакш тавар становіцца крохкім, скура страчвае эластычнасць, растрэскваецца...

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.
dziadziula@zviazda.by

■ Дзяржава стварае ўмовы

ВЫХАВАЦЬ УЛАСНІКА

Згодна з праграмай развіцця нашай краіны, якая была ўхвалена на пятым Усебеларускім народным сходзе, адна з сістэмных урадавых задач — «стварэнне новых працоўных месцаў, развіццё малога і сярэдняга бізнесу, сферы паслуг ва ўвязцы са стратэгіяй рацыянальнага імпартазамяшчэння». Пра тое, якую ролю ў вырашэнні гэтай задачы іграе кіраванне дзяржаўнай маёмасцю, «Звязда» распытала дырэктара фонду «Гомельаблмаёмасць» Кацярыну ЗЕНКЕВІЧ.

— Кацярына Анатольеўна, лічыцца, што адна з першых прыкмет цяжкіх часоў — закінутыя будынкі. Як дзяржава ў асобе фонду, якім вы кіруеце, змагаецца з падобнай з'явай?

— Пустыя будынкі — далёка не заўсёды прыкмета заняпаду. Маёмасць вызваляецца і ў выніку мадэрнізацыі вытворчасці, аптымізацыі колькасці работнікаў або ў іншых сітуацыях. Наша галоўная задача — зрабіць так, каб нерухомасць працавала. Утрыманне пустых памяшканняў дорага абыходзіцца ўласніку, акрамя таго, гэта маёмасць не ўдзельнічае ў вытворчасці альбо аказанні паслуг. Эфектыўнае выкарыстанне сваёй уласнасці — неабходная ўмова для паспяховай эканамічнай дзейнасці і дзяржавы, і прыватніка.

У бягучым годзе нам удалося 65% аб'ектаў, якія не выкарыстоўваліся, вярнуць у гаспадарчую дзейнасць, у тым ліку амаль 80 аб'ектаў было прададзена. Не важна, каму гэтая нерухомасць будзе належаць. Галоўнае, каб на яе базе была створана вытворчасць, аказваліся паслугі, былі адкрыты новыя рабочыя месцы, выплачвалася зарплата людзям, падаткі ў бюджэт, а значыць, фінансавалася ахова здароўя, адукацыя, культура, дарогі.

Склад па вуліцы Савецкай у Ельску.

Пытанні распараджэння нерухомасцю цікавяць усіх: ад фізічных асоб да прадстаўнікоў буйнога бізнесу. Мы глядзім на гэта больш глабальна. Дзяржава як уласнік праз распараджэнне маёмасцю выконвае ўзятыя на сябе сацыяльна-эканамічныя задачы. У існуючых макраэканамічных умовах дзяржаўная ўласнасць стала пунктам апоры беларускай эканомікі, падмуркам для развіцця дзелавой ініцыятывы, арганізацыі самазанятасці насельніцтва. Рацыянальнае выкарыстанне маёмасці дазваляе цвёрда стаяць на нагах.

Зараз актыўна аналізуюцца ўсе аспекты, якія ўплываюць на дзелавую актыўнасць у грамадстве. Да асноўных цяжкасцяў для стварэння і развіцця ўласнай справы прадпрымальнікі ў першую чаргу адносяць высокі кошт крэдытаў, падаткі і нестабільнасць нацыянальнай валюты, потым — зменлівасць заканадаўства. Пры гэтым адзначаецца, што праблем у набыцці нерухомасці для размяшчэння бізнесу няма.

— Якія асноўныя прынцыпы распараджэння дзяржаўнай маёмасцю ў нашай краіне?

— Празрыстасць і павышаная адказнасць за вынік. Нерухомасць — вельмі важная ўмова для поспеху ў бізнесе. Разам з тым аперацыі з нерухомасцю знаходзяцца ў ліку найбольш рызыкоўных сектараў прадпрымальніцкай дзейнасці ва ўсім свеце. За апошнія 3—5 гадоў у Беларусі адбыліся відавочныя пазітыўныя змены ў правілах вядзення бізнесу. Яны спрыяюць яго развіццю, фарміраванню канкурэнтнага асяроддзя, інавацыйнай дзейнасці, стварэнню новых працоўных месцаў, насычэнню рынку таварамі і паслугамі, павышэнню дабрабыту і якасці жыцця беларусаў. Дзяржаўная ўласнасць стала даступнай для ўсіх і прывабнай для інвестараў.

— Наколькі шмат аб'ектаў на Гомельшчыне патрабуе вяртання ў гаспадарчую дзейнасць?

— Дзякуючы сістэмнай рабоце ў сферы кіравання і распараджэння дзяржаўнай маёмасцю, удзельная вага нявыкарыстанай плошчы ў Гомельскай вобласці з'яўляецца адной з самых нізкіх у рэспубліцы. За 5 апошніх гадоў у рэгіёне праведзена работа больш чым на трох тысячах такіх аб'ектаў, каля трэці з іх былі знесены, больш за 2 тысячы — зноў задзейнічаны ў гаспадарцы, з іх каля 30% знайшлі новых уласнікаў. Па колькасці ўцягнутых у гаспадарчую дзейнасць аб'ектаў наша вобласць стабільна знаходзіцца на лідзіруючых пазіцыях.

— Пад што можна выкарыстоўваць будынкі, якія прапануе фонд?

— Ёсць аб'екты для любых мэт — для арганізацыі вытворчасці, рознічнага і аптовага гандлю, грамадскага харчавання, аказання паслуг насельніцтву, адміністрацыйныя і складскія памяшканні, для будучых гасцініц, аграэкатурызму, культурна-аздараўленчых устаноў і для жылля. Больш канкрэтны від дзейнасці, вядома, вызначае новы ўласнік маёмасці. Сёлета мы прапаноўваем каля 200 аб'ектаў дзяржаўнай нерухомасці па ўсёй Гомельшчыне. Значную частку іх можна набыць на аўкцыённых таргах.

— Пад якія мэты часцей за ўсё набываюць пустыя памяшканні?

— Самую вялікую колькасць аб'ектаў набываюць бізнесмены для вытворчасці — каля 40%. На нашых аб'ектах рэалізуецца цэлы шэраг паспяховых праектаў. З 2008 года на іх адкрыта больш за 1,5 тысячы новых рабочых месцаў, укладзена каля 10 млн рублёў і больш за 2 млн долараў інвестыцый, ажыццяўляецца камерцыйная дзейнасць.

Далей па папулярнасці ідзе гандаль (каля 20%). У апошні час павялічыўся попыт на аб'екты для рэканструкцыі пад жыллё.

— Ці ёсць перавага ў набыцці менавіта дзяржаўнай нерухомасці?

— Мяркуйце самі. У адпаведнасці з нормамі Указа №294 (ад 4 ліпеня 2012 г. «Аб парадку распараджэння дзяржаўнай маёмасцю) пачатковы кошт продажу аб'ектаў паэтапна зніжаецца: ад 20% ад ацэначнага кошту да 1 базавай велічыні, гэта значыць, да 21 BYN. Сёлета мы прадалі больш за 50% аб'ектаў з пачатковай цаной продажу, якая роўная базавай велічыні.

Прычым, набываючы аб'екты нерухомасці на тэрыторыі малых і сярэдніх гарадоў, сельскай мясцовасці, зямельны ўчастак для абслугоўвання нерухомасці прадастаўляецца без збірання платы за права заключэння дагавора арэнды.

Акрамя продажу, атрымаць дзяржаўную маёмасць для прадпрымальніцкай дзейнасці можна шляхам перадачы маёмасці ў бязвыплатнае карыстанне пад стварэнне працоўных месцаў, а таксама шляхам бязвыплатнай перадачы яе ва ўласнасць для рэалізацыі інвестыцыйнага праекта.

Той жа будынак пасля продажу кампаніі для вытворчасці мэблі.

— Дзяржаўную маёмасць можна атрымаць дарма?

— Так. Ёсць два спосабы. Першы: маёмасць аддаецца на пэўны тэрмін пад аформленыя дагаворам абавязацельствы па стварэнні працоўных месцаў. У такім выпадку карыстальнік пакрывае толькі налічаную амартызацыю, падаткі на нерухомасць і зямлю, аплачвае камунальныя паслугі.

Другі спосаб: маёмасць перадаецца ў прыватную ўласнасць для рэалізацыі інвестыцыйнага праекта. Для гэтага інвестар павінен падрыхтаваць інвестыцыйны праект, рэалізацыя якога будзе знаходзіцца на кантролі ў дзяржавы.

Абодва варыянты досыць даўно рэалізуюцца ў Гомельскай вобласці. Больш за тое, на Гомельшчыне ўпершыню ў рэспубліцы прапанаваная магчымасць выбару спосабу набыцця нерухомасці: ад аўкцыённых таргоў да бязвыплатнай перадачы ў часовае карыстанне або ва ўласнасць. Выбар аб'ектаў досыць шырокі. Аднчасовае спалучэнне некалькіх спосабаў набыцця аб'екта пашырае круг патэнцыйных інвестараў.

— Наколькі інфармацыя пра такія аб'екты даступная для патэнцыйнага інвестара?

— Інфармацыя пра таргі рэгулярна размяшчаецца ў сродках масавай інфармацыі і адкрытым доступе на сайце Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь у Адзінай інфармацыйнай базе дзяржаўнай маёмасці, а таксама на сайце фонду.

На нашым сайце размешчана не толькі інфармацыя пра прызначаныя аўкцыёны, але ёсць таксама пералік усіх аб'ектаў, якія прапанаваныя на продаж, у тым ліку для фізічных асоб — з мэтай рэканструкцыі пад жыллё. Таксама на сайце размешчана інфармацыя і пра аб'екты, якія не выкарыстоўваюцца, у іншых рэгіёнах.

— Вы сказалі, што рэалізацыя інвестыцыйнага праекта ў выпадку бязвыплатнай яго перадачы знаходзіцца на кантролі дзяржавы. Што чакае інвестара, які не выконвае ўзятыя на сябе абавязацельствы?

— Пакупнікі бяруць на сябе пэўныя абавязацельствы і пры набыцці аб'ектаў з пачатковай цаной продажу ў памеры 1 базавай велічыні. Выкананне ўмоў такіх дагавораў знаходзіцца на пастаянным кантролі гаррайвыканкамаў і фонду «Гомельаблмаёмасць». Калі пакупнікі або інвестары не выконваюць узятыя абавязацельствы, да іх прымяняюцца ўстаноўленыя заканадаўствам меры аж да скасавання адпаведнага дагавора.

Усяго ў Гомельскай вобласці за перыяд з 2008-га па цяперашні час скасавана 107 дагавораў, 354 аб'екты нерухомасці вернуты ва ўласнасць дзяржавы, з іх 323 — паўторна ўключаны ў гаспадарчы абарот.

— Фонд валодае інфармацыяй толькі пра дзяржаўныя аб'екты?

— Цяпер фонд праводзіць маштабнае абследаванне маёмасці ўсіх формаў уласнасці, якая не выкарыстоўваецца, у рэгіёне. Рабочымі групамі ўжо абследавана амаль 90% усіх населеных пунктаў.

Па выніках гэтай работы будуць зроблены адпаведныя высновы па кожнаму аб'екту, які не задзейнічаны. Асноўная частка выяўленых будынкаў будзе прададзеная або бязвыплатна перададзена пад рэалізацыю бізнес-праектаў жадаючым, частка аб'ектаў будзе задзейнічана балансатрымальнікамі для ўласных патрэб, непрыдатныя да эксплуатацыі — знесены. Жылы фонд будзе выкарыстоўвацца для засялення спецыялістамі — тымі, хто мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, — альбо прапаноўвацца на продаж.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.
medvedeva@zviazda.by

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ДЕЛИСЬ НОВОГОДНИМ НАСТРОЕНИЕМ!»

1. Настоящие правила проведения рекламной игры «Делись новогодним настроением!» (далее – Правила), осуществляемой в целях рекламы и стимулирования реализации продукции, производимой под товарными знаками «Кока-Кола», «Кока-Кола Зеро», «Фанта», «Спрайт», разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Делись новогодним настроением!» (далее – Рекламная игра)

2. Организатор:

Организатором Рекламной игры является производственное унитарное предприятие «Кока-Кола Бевриджиз Белоруссия», УНП 100373962, зарегистрированное 17 марта 2014 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за №100373962; Местонахождение: 223056, Республика Беларусь, Минский район, д. Колядичи, 147/2 (далее – «Организатор»).

3. Участники:

К участию в Рекламной игре приглашаются граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, постоянно проживающие в Республике Беларусь и имеющие вид на жительство в Республике Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, которым предоставлен статус беженца в Республике Беларусь, имеющие удостоверение беженца. В случае, если в Рекламной игре принимают участие несовершеннолетние (недееспособные или ограниченно дееспособные), то участие таких лиц осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и настоящими правилами Рекламной игры (далее – «Участники»).

В Рекламной игре не могут принимать участие лица, состоящие в трудовых отношениях с ее Организатором, а также их супруг (супруги) такого лица, близкие родственники и лица, находящиеся с такими лицами в отношениях свойства.

4. Название Рекламной игры: «Делись новогодним настроением!».

5. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

6. Срок начала Рекламной игры: 16 ноября 2016 г.

7. Срок окончания Рекламной игры: 27 января 2017 г.

8. Наименование продукции, в целях стимулирования реализации которой проводится Рекламная игра:

Продукция, производимая под товарными знаками «Кока-Кола®», «Кока-Кола Зеро®», «Фанта®», «Спрайт®» в бутылках емкостью 0,5 литра и 1 литра, имеющая специальные зеленые крышки и специальные этикетки Рекламной игры «Делись новогодним настроением!» (далее – «Специальные крышки», «Специальные этикетки» соответственно), предназначенная для проведения Рекламной игры «Делись новогодним настроением!» Организатором:

напиток безалкогольный газированный «Кока-Кола» в бутылках емкостью 0,5 литра и 1 литр;

напиток безалкогольный газированный «Кока-Кола Зеро» в бутылках емкостью 0,5 литра и 1 литр;

напиток безалкогольный газированный «Спрайт» в бутылках емкостью 0,5 литра и 1 литр;

напитки безалкогольные газированные обогащённые: «Фанта» Апельсин», «Фанта» Лимон», «Фанта» Клубника» в бутылках емкостью 0,5 литра и 1 литр (далее – Продукция).

9. Призовой фонд Рекламной игры:

Во время проведения Рекламной игры разыгрываются призы:

9.1. Значок (с товарным знаком «Coca-Cola») в ассортименте 18 видов 103 000 шт. (далее именуемый «Значок»);

9.2. Перчатки (с товарным знаком «Coca-Cola») 15 000 пар (далее именуемые «Перчатки»);

9.3. Шарф (с товарным знаком «Coca-Cola») 7 000 шт. (далее именуемый «Шарф»),

Далее совместно именуемые «Призы», а в отдельности «Приз».

Призовой фонд Рекламной игры формируется до ее начала за счет имущества Организатора и состоит из:

Таблица 1

№	Наименование приза	Количество, шт.	Стоимость без НДС за ед. бел. руб. (ден. знаки 2009 г./ ден. знаки 2000 г.)	ИТОГО стоимость без НДС, бел. руб. (ден. знаки 2009 г./ ден. знаки 2000 г.)
1	Шарф модель 110014 (с товарным знаком «Coca-Cola»)/ Scarf model 110014 (with a trademark of «Coca-Cola»)	7 000	14,61 / 146 100	102 270,00 / 1 022 700 000
2	Перчатки модель 110014 (с товарным знаком «Coca-Cola»)/ Gloves model 110014 (with a trademark of «Coca-Cola»)	15 000	3,61 / 36 100	54 150,00 / 541 500 000
3	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Домика)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
4	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Мешка)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
5	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Снежного шара)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
6	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Волшебно)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
7	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью УРА)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
8	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью К Карме)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
9	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Попробуй)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
10	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью С Новым Годом)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
11	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Санта Клауса)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
12	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Варешек)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
13	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Грузовика)	10 300	1,26 / 12 600	12 978,00 / 129 780 000
14	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Б-р-ррр)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
15	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Бутылка с Логотипом)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
16	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» белая бутылка)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
17	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Бутылки)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
18	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Почувствуй)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
19	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Хо-Хо-Хо)	5 150	1,26 / 12 600	6 489,00 / 64 890 000
20	Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Елки)	10 300	1,26 / 12 600	12 978,00 / 129 780 000
	ИТОГО	125 000		286 200,00 / 2 862 000 000

Все призы предоставляются Организатором. Общая стоимость призового фонда Рекламной игры составляет 286 200,00 (двести восемьдесят шесть тысяч двести) белорусских рублей 00 копеек без НДС в денежных знаках 2009 г. или 2 862 000 000 (два миллиарда восемьсот шестьдесят два миллиона) белорусских рублей без НДС в денежных знаках 2000 г.

10. Порядок участия в Рекламной игре и получения призов:

10.1. Условия участия в Рекламной игре:

Для участия в Рекламной игре необходимо:

Купить в период с 16 ноября 2016 г. по 31 декабря 2016 г., Продукцию (п.8 настоящих Правил) в бутылках емкостью 0,5 л и 1 л со Специальными крышками и Специальными этикетками Рекламной игры;

Собрать 4 (четыре), 10 (десять) или 15 (пятнадцать) Специальных крышек и первым обратиться в Центр выдачи призов (п.10.2.13, п.10.2.14 настоящих Правил) в период с 03 декабря 2016 г. по 31 декабря 2016 г.

10.2. Порядок получения призов:

10.2.1.Участник, собравший 4 (четыре) Специальные крышки и первым обратившийся в Центр выдачи призов (далее – ЦВП), получает один из 18 видов приза «Значок» на свой выбор в день обращения в ЦВП. В случае отсутствия какого-либо вида приза «Значок» в ЦВП на момент обращения участника, участник вправе выбрать приз из оставшихся в наличии либо может обратиться в другой ЦВП при наличии в нем соответствующего вида приза «Значок».

10.2.2. Участник, собравший 10 (десять) Специальных крышек и первым обратившийся в ЦВП, получает приз «Перчатки» в день обращения в ЦВП. В случае отсутствия приза «Перчатки» в ЦВП на момент обращения участника, участник вправе обратиться в другой ЦВП при наличии в нем соответствующего Приза.

10.2.3. Участник, собравший 15 (пятнадцать) Специальных крышек и первым обратившийся в ЦВП, получает приз «Шарф» в день обращения в ЦВП. В случае отсутствия приза «Шарф» в ЦВП на момент обращения участника, участник вправе обратиться в другой ЦВП при наличии в нем соответствующего Приза.

10.2.4. В случае отсутствия какого-либо Приза на момент обращения участника в ЦВП, участник вправе выбрать любой приз из оставшихся в наличии при достаточном количестве Специальных крышек для получения соответствующего Приза, либо может обратиться в другой ЦВП при наличии в нем Приза.

10.2.5. Призы «Значок», «Перчатки» и «Шарф» получают участники, первыми обратившиеся в ЦВП.

10.2.6. При получении приза участник передает Специальные крышки представителю ЦВП.

10.2.7. Каждому участнику, предъявившему необходимое количество Специальных крышек в ЦВП, единовременно (за один раз обращения в ЦВП и предъявления необходимого количества Специальных крышек) может быть выдано не более 5 (пяти) призов. В случае если участник Рекламной игры претендует на получение большего количества призов единовременно, Организаторы вправе потребовать предоставления документов (кассового (товарного) чека), подтверждающих покупку Продукции, принимающей участие в Рекламной игре, в количестве, соответствующем количеству предъявленных Специальных крышек.

10.2.8. Для получения призов «Значок», «Перчатки» и «Шарф» Победитель должен предъявить паспорт, вид на жительство в Республике Беларусь либо удостоверение беженца, подтверждающее статус беженца в Республике Беларусь.

10.2.9. В случае, если победителем является лицо, признанное недееспособным или ограниченно дееспособным, то получение призов «Значок», «Перчатки» и «Шарф» переходит к его законным представителям, при предъявлении подтверждающих полномочия последних документов.

10.2.10. В случае, если Победитель является несовершеннолетним, то при получении призов «Значок», «Перчатки» и «Шарф» вместе с Победителем должны присутствовать его законные представители (родители, усыновители, опекуны, попечители) со своим паспортом (видом на жительство, удостоверением беженца) и свидетельством о рождении лица несовершеннолетнего.

10.2.11. В случае, если Победитель не может получить приз лично, Приз может получить его доверенное лицо по предъявлении своего паспорта (вида на жительство, удостоверения беженца) и доверенности от Победителя, заверенной нотариально и (или) в порядке установленном законодательством.

10.2.12. Целостность и функциональная пригодность призов «Значок», «Перчатки» и «Шарф» должна проверяться Победителем непосредственно при его получении. Организаторы не несут ответственности за любые повреждения призов «Значок», «Перчатки» и «Шарф», возникшие после передачи Приза Победителю.

10.2.13. ЦВП, расположенные по адресам, указанным в Таблице 2 (п.13.1 настоящих Правил), работают со среды по воскресенье с 03 декабря 2016 г. с 15:00 и в соответствии с режимом работы торгового объекта, в котором ЦВП расположен, но не позднее 20:00, и до тех пор, пока Призы будут в наличии (количество призов для каждого ЦВП указано в Таблице 1), не позднее 31 декабря 2016 г.

10.2.14. ЦВП, расположенные по адресам, указанным в Таблице 3 (п.13.2 настоящих Правил), работают только по субботам и воскресеньям с 03 декабря 2016 г. с 15:00 и в соответствии с режимом работы торгового объекта, в котором ЦВП расположен, но не позднее 20:00, до тех пор, пока призы будут в наличии (количество призов для каждого ЦВП указано в Таблице 2), не позднее 31 декабря 2016 г.

10.3. Иное:

• Участники Рекламной игры, претендующие на получение призов, обязуются заполнить и подписать все необходимые документы (ведомость выдачи призов), предоставляемые Организатором Рекламной игры для получения призов. Ведомость выдачи призов заполняется Участником Рекламной игры, претендующим на получение призов, на основании документов, удостоверяющих личность.

• В Рекламной игре можно принимать участие неограниченное количество раз при условии покупки каждый раз Продукции, участвующей в Рекламной игре (п. 8 настоящих Правил), и выполнения правил Рекламной игры.

11. Комиссия по проведению Рекламной игры:

Для контроля за соблюдением Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникших при проведении Рекламной игры, Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

Председатель комиссии — Красовская Наталья Олеговна, начальник отдела маркетинга производственного унитарного предприятия «Кока-Кола Бевриджиз Белоруссия»;

Члены комиссии:

1. Болбас Ольга Геннадьевна, специалист по договорной работе коммерческого отдела производственного унитарного предприятия «Кока-Кола Бевриджиз Белоруссия»;

2. Буслович Наталья Игоревна, специалист по маркетингу производственного унитарного предприятия «Кока-Кола Бевриджиз Белоруссия»;

3. Егоров Артем Васильевич, начальник службы правового обеспечения производственного унитарного предприятия «Кока-Кола Бевриджиз Белоруссия»;

4. Живоглод Елена Николаевна, коммерческий директор ООО «Пиар Куб» (с ее согласия);

5. Хомченко Елена Юрьевна, маркетолог Представительства ООО «Кока-Кола Украина Лимитед» в Республике Беларусь (с ее согласия).

Комиссия по проведению Рекламной игры действует в составе председателя комиссии и ее членов. Комиссия осуществляет свою деятельность в соответствии с настоящими Правилами Рекламной игры.

Заседания комиссии могут созываться председателем по собственной инициативе или инициативе любого из ее членов, а также по просьбе участников Рекламной игры для решения вопросов по проведению Рекламной игры, не предусмотренных в Правилах Рекламной игры. Заседания комиссии являются правомочными, если на заседании присутствует большинство членов комиссии.

В отсутствии председателя его обязанности исполняет один из членов комиссии, назначенный председателем.

Все решения комиссии принимаются путем открытого голосования простым большинством голосов.

В случае равного количества голосов «за» и «против» голос председателя комиссии или исполняющего его обязанности является решающим.

12. Особые условия Рекламной игры:

■ Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами Призов.

■ Выплата денежного эквивалента Призов не осуществляется.

■ Организатор оставляет за собой право произвести экспертизу Специальных крышек, предъявленных потенциальными победителями Рекламной игры, для определения их подлинности.

■ Все Специальные крышки, по которым получены Призы, передаются Организатору и возврату участникам не подлежат.

■ Специальные крышки, отправленные в адрес Организатора по почте, не обмениваются на Призы и не возвращаются Отправителям.

■ Сотрудники Организатора не вступают в споры с участниками Рекламной игры относительно организации и условий передачи Призов.

■ Все возможные претензии участников Рекламной игры в отношении организации и условий передачи призов должны быть адресованы непосредственно Организатору.

■ Факт участия в Рекламной игре означает ознакомление и полное согласие участников с настоящими Правилами Рекламной игры, а также согласие на сбор, обработку и хранение, использование персональных данных участников с соблюдением требований законодательства по защите информации, распространение и (или) предоставление которой ограничено.

■ Обязательства по уплате подоходного налога в соответствии с законодательством Республики Беларусь в связи с получением Призов полностью возлагаются на Победителей.

■ Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звязда» до начала Рекламной игры.

■ Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звязда», а также размещены на сайте www.zviazda.by не позднее 27 января 2017 г.

■ Факт участия в Рекламной игре означает, что ее участники соглашаются с тем, что их имена, фамилии, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения участникам.

■ По вопросам участия в Рекламной игре обращайтесь по телефону **(017) 2–100–100** с 9:00 до 17:30 в рабочие дни с 16 ноября 2016 г. по 27 января 2017 г.

13. Адреса ЦВП:

13.1.

Таблица 2

Наименование Приза	Количество, шт. Порядковый номер ЦВП: 1,2,3,4,5,6,7	8,9,10,11,12	13,14,15,16,17,18	19,20	21
Шарф (с товарным знаком «Coca-Cola»)	465	180	180	180	170
Перчатки (с товарным знаком «Coca-Cola»)	980	400	420	420	400
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Домика)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Мешка)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Снежного шара)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Волшебно)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью УРА)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью К Карме)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Попробуй)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью С Новым Годом)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Санта Клауса)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Варешек)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Грузовика)	660	280	280	215	215
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Б-р-ррр)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Бутылка с Логотипом)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» белая бутылка)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Бутылки)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Почувствуй)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Хо-Хо-Хо)	320	140	140	125	90
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Елки)	660	280	280	215	215

1. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Замок», по адресу: г. Минск, пр-т Победителей, 65;

2. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Глобо», по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54;

3. ЦВП, расположенный на территории гипермаркета «Гиппо», по адресу: г. Минск, ул. Городецкая, 30;

4. ЦВП, расположенный на территории торгово-развлекательного центра «Е-сити», по адресу: г. Минск, ул. Денисовская, 8-2;

5. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Момо», по адресу: г. Минск, пр-т Партизанский, 150А;

6. ЦВП, расположенный на территории гипермаркета «Простор», по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 126;

7. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Скала», по адресу: г. Минск, ул. П. Глебки, 5;

8. ЦВП, расположенный на территории супермаркета «Микс», по адресу: г. Брест, ул. 28 Июля, 37А;

9. ЦВП, расположенный на территории гипермаркета «Алми», по адресу: г. Брест, ул. Московская, 273В;

10. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Евроопт», по адресу: г. Брест, ул. Радужная, 150;

11. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Корона», по адресу: г. Витебск, Бешенковичское шоссе, 3-1;

12. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Евроопт», по адресу: г. Витебск, пр. Московский, 130-1;

13. ЦВП, расположенный на территории гипермаркета «Алми», по адресу: г. Гродно, пр. Космонавтов, 81;

14. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Олдсити», по адресу: г. Гродно, ул. Дубко, 17;

15. ЦВП, расположенный на территории гипермаркета «Гиппо», по адресу: г. Гомель, ул. Косарева, 18;

16. ЦВП, расположенный на территории супермаркета «Евроопт», по адресу: г. Гомель, ул. Хатаевича, 9;

17. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Е-СИТИ», по адресу: г. Могилев, ул.Гагарина, 79;

18. ЦВП, расположенный на территории гипермаркета «Гиппо», по адресу: г. Могилев, ул. Мовчанского, 6;

19. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Корона», по адресу: г. Барановичи, пр. Советский, 2-1;

20. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Корона», по адресу: г. Бобруйск, ул.50 лет ВЛКСМ, 33;

21. ЦВП, расположенный на территории супермаркета «Дионис-9», по адресу: г. Новополоцк, ул. Блохина, 6.

13.2.

Таблица 3

Наименование Приза	Количество, шт. Порядковый номер ЦВП: 1	2	3,4	5,6,7,8,9,10	11	12
Шарф (с товарным знаком «Coca-Cola»)	100	100	100	100	120	115
Перчатки (с товарным знаком «Coca-Cola»)	240	205	185	190	210	215
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Домика)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Мешка)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Снежного шара)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Волшебно)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью УРА)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью К Карме)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Попробуй)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью С Новым Годом)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Санта Клауса)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Варешек)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Грузовика)	225	150	150	150	215	165
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Б-р-ррр)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Бутылка с Логотипом)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» белая бутылка)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Бутылки)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Почувствуй)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с надписью Хо-Хо-Хо)	120	80	75	75	115	115
Значок (с товарным знаком «Coca-Cola» с изображением Елки)	225	150	150	150	215	165

1. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Корона», по адресу: г. Гродно, пр-т Янки Купалы, 16А-1;

2. ЦВП, расположенный на территории супермаркета «Евроопт», по адресу: г. Пинск, ул. Партизанская, 42;

3. ЦВП, расположенный на территории гипермаркета «Евроопт», по адресу: г. Лида, ул. Красноармейская, 63;

4. ЦВП, расположенный на территории супермаркета «Соседи», по адресу: г. Мозырь, б-р Дружбы, 11А;

5. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Корона», по адресу: г. Солигорск, ул. Заслонова, 29;

6. ЦВП, расположенный на территории супермаркета «Евроопт», по адресу: г. Орша, ул. Советская, 2В;

7. ЦВП, расположенный на территории супермаркета «Евроопт», по адресу: г. Молодечно, ул. Будавников, 17А;

8. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Корона», по адресу: г. Борисов, ул. 3-го Интернационала, 5;

9. ЦВП, расположенный на территории торгового дома «РАДУГА», по адресу: г. Слуцк, ул. 14 Партизан, 15;

10. ЦВП, расположенный на территории торгового центра «Манеж», по адресу: г. Полоцк, Вильнюсское шоссе, 1;

11. ЦВП, расположенный на территории гипермаркета «Евроопт», по адресу: г. Жлобин, 20-й мкр., 30;

12. ЦВП, расположенный на территории супермаркета «Евроопт», по адресу: г. Речица, ул. Пролетарская, 118.

Свидетельство №2854 о государственной регистрации Рекламной игры, зарегистрированной 24 октября 2016 г. Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5 (0212) 42-61-62.

Продавец: ОАО «Витебский комбинат шелковых тканей», 210002, г. Витебск, ул. М. Горького, 62, (029)896-47-55, (029) 714-50-17, alex-68.06@mail.ru

Наименование объекта, нач. цена (с учетом/до деноминации), задаток (с учетом/до деноминации)

Лот №1. Встраиваемая электрическая поверхность ДО-620, инв. №144974, 2005 г.в. Нач. цена: 15/150 000 руб. без НДС. Задаток: 1,50/ 15 000 руб.

Лот №2. Кремовзбивальная машина КА-103, инв. №64163, 1984 г.в. Нач. цена: 437,40/ 4 374 000 руб. без НДС. Задаток: 43,74/ 437 400 руб.

Лот №3. Мармит 1-х блюд на 2 конфорки, 2 полки, инв. №145041, 2011 г.в. Нач. цена: 252/2 520 000 руб. без НДС. Задаток: 25,20/ 252 000 руб.

Лот №4. Мармит 2-х блюд 6-ю гастроемк., 2 полки, инв. №145042, 2011 г.в. Нач. цена: 378/3 780 000 руб. без НДС. Задаток: 37,80/ 378 000 руб.

Лот №5. Морозильник М-7 184-000, инв. №145044, 2011 г.в. Нач. цена: 126/1 260 000 руб. без НДС. Задаток: 12,60/126 000 руб.

Лот №6 Овощерезальная машина, инв. №64206, 1988 г.в. Нач. цена: 108/1 080 000 руб. без НДС. Задаток: 10,80/108 000 руб.

Лот №7. Пекарский шкаф б/у, инв. №145085, 2012 г.в. Нач. цена: 402/4 020 000 руб. без НДС. Задаток: 40,20/402 000 руб.

Лот №8. Электрическая сковорода, инв. №64150, 1984 г.в. Нач. цена: 204/2 040 000 руб. без НДС. Задаток: 20,40/204 000 руб.

Лот №9. Привод универсальный, инв. №64190, 1985 г.в. Нач. цена: 138/1 380 000 руб. без НДС. Задаток: 13,80/138 000 руб.

Лот №10. Прилавок кассовый универсальный ПКУ-70К, инв. №145043, 2011 г.в. Нач. цена: 144/1 440 000 руб. без НДС. Задаток: 14,40/ 144 000 руб.

Лот №11. Прилавок холодильный, 2 полки, ПВВ(Н)-84К, инв. №145040, 2011 г.в. Нач. цена: 318/3 180 000 руб. без НДС. Задаток: 31,80/ 318 000 руб.

Лот №12. Холодильник ХМ 1845-62 Атлант, инв. №145088, 2012 г.в. Нач. цена: 192/1 920 000 руб. без НДС. Задаток: 19,20/192 000 руб.

Лот №13. Холодильник ХМ-6023-031 Атлант, инв. №145087, 2012 г.в. Нач. цена: 180/1 800 000 руб. без НДС. Задаток: 18/180 000 руб.

Лот №14. Электроплита, инв. №145084, 2012 г.в. Нач. цена: 222/2 220 000 руб. без НДС. Задаток: 22,20/222 000 руб.

Лот №15. Грузовой бортовой GAZ 3307, рег. знак 9901 ВТО, 1993 г.в., цвет голубой. Нач. цена: 1 725/17 250 000 руб. без НДС. Задаток: 172,50/1 725 000 руб.

Лот №16. Оборудование навесное снегоочистителя фрезерно-роторного ОФР-200, 2011 г.в., инв. №145035. Нач. цена: 6 990/69 900 000 руб. без НДС. Задаток: 699/6 990 000 руб.

Лот №17. Станок сверлильный (2М112), 1993 г.в., инв. №144739. Нач. цена: 202,50/2 025 000 руб. без НДС. Задаток: 20,25/202 500 руб.

Лот №18. Станок горизонтально-фрезерный, инв. №141202, 1982 г.в. Нач. цена: 600/6 000 000 руб. без НДС. Задаток: 60/600 000 руб.

Лот №19. Станок горизонтально-фрезерный 6Р81, инв. №143649, 1984 г.в. Нач. цена: 750/7 500 000 руб. без НДС. Задаток: 75/ 750 000 руб.

Лот №20. Станок токарно-винторезный 16Д20, инв. №144698, 1993 г.в. Нач. цена: 1 275/ 12 750 000 руб. без НДС. Задаток: 127,50/ 1 275 000 руб.

Лот №21. Станок токарно-винторезный (1Е61М), инв. №141217, 1966 г.в. Нач. цена: 450/4 500 000 руб. без НДС. Задаток: 45/ 450 000 руб.

Лот №22. Машина сновальная, инв. №14301, 1967 г.в. Нач. цена: 3 000/30 000 000 руб. без НДС. Задаток: 300/3 000 000 руб.

Лот №23. Машина сновальная, инв. №143961, 1986 г.в. Нач. цена: 3 000/30 000 000 руб. без НДС. Задаток: 300/3 000 000 руб.

Лот №24. Резервуар алюминиевый емкостью 1,5 $м^3$ (ГСМ), инв. №18571, 1971 г.в. Нач. цена: 240/2 400 000 руб. без НДС. Задаток: 24/ 240 000 руб.

Лот №25. Котел КПЭ СМ-60, инв. №144862, 1991 г.в. Нач. цена: 496/4 960 000 руб. без НДС. Задаток: 49,60/496 000 руб.

Лот №26. Машина МПУ-700 (посудомоечная), инв. №144863, 1991 г.в. Нач. цена: 682,50/6 825 000 руб. без НДС. Задаток: 68,25/682 500 руб.

Лот №27. Машина протирочная МП-1000, инв. №144886, 1993 г.в. Нач. цена: 308/3 080 000 руб. без НДС. Задаток: 30,80/308 000 руб.

Лот №28. Устройство варочное (общепит.) марки УЭВ 60.000.000РЭ, инв. №144871, 1991 г.в. Нач. цена: 168/1 680 000 руб. без НДС. Задаток: 16,80/168 000 руб.

Лот №29. Увлажнитель воздуха АГ-1, инв. №145019, 2010 г.в. Нач. цена: 139,50/1 395 000 руб. без НДС. Задаток: 13,95/139 500 руб.

Лот №30. Воздухосборник 4 м куб., инв. №144867, 2013 г.в. Нач. цена: 240/2 400 000 руб. без НДС. Задаток: 24/240 000 руб.

Лот №31. Воздухосборник 4 м куб., инв. №144869, 2013 г.в. Нач. цена: 240/2 400 000 руб. без НДС. Задаток: 24/ 240 000 руб.

Лот №32. Воздухосборник 4 м куб., инв. №144868, 1992 г.в. Нач. цена: 240/2 400 000 руб. без НДС. Задаток: 24/ 240 000 руб.

Лот №33. Машина сновальная Текстима 4125, инв. №14300, 1967 г.в. Нач. цена: 1 575/15 750 000 руб. без НДС. Задаток: 157,50/1 575 000 руб.

Лот №34. Молот кованый пневматический марки МБ- 412, инв. №141220, 1966 г.в. Нач. цена: 556,50/5 565 000 руб. без НДС. Задаток: 55,65/556 500 руб.

Лот №35. Станок сверлильный инв. №144749, 1993 г.в. Нач. цена: 315/3 150 000 руб. без НДС. Задаток: 31,50/315 000 руб.

Лот №36. Станок вертикально-сверлильный марки 2Н125Л, инв. №143048, 1976 г.в. Нач. цена: 266/2 660 000 руб. без НДС. Задаток: 26,60/266 000 руб.

Лот №37. Станок зубофрезерный марки 5310, инв. №141196, 1964 г.в. Нач. цена: 749/7 490 000 руб. без НДС. Задаток: 74,90/ 749 000 руб.

Лот №38. Станок круглопильный Ц-5, инв. №141200, 1964 г.в. Нач. цена: 189/1 890 000 руб. без НДС. Задаток: 18,90/189 000 руб.

Лот №39. Станок круглошлифовальный марки 3А151, инв. №141219, 1967 г.в. Нач. цена: 812/8 120 000 руб. без НДС. Задаток: 81,20/ 812 000 руб.

Лот №40. Станок обдировочно-шлифовальный марки ТШ 2, инв. №141663, 1968 г.в. Нач. цена: 304,50/3 045 000 руб. без НДС. Задаток: 30,45/304 500 руб.

Лот №41. Станок отрезной-ножовочный марки 8Б72 инв. №142468, 1972 г.в. Нач. цена: 266/ 2 660 000 руб. без НДС. Задаток: 26,60/ 266 000 руб.

Лот №42. Станок плоско-шлифовальный марки 3Д711ВФ11, инв. №144334, 1991 г.в. Нач. цена: 10 010/100 100 000 руб. без НДС. Задаток: 1 001/10 010 000 руб.

Лот №43. Станок рейсмусовый СР-8 марки СР-8, инв. №143359, 1978 г.в. Нач. цена: 1 533/15 330 000 руб. без НДС. Задаток: 153,30/1 533 000 руб.

Лот №44. Станок токарный марки 1К62, инв. №143669, 1984 г.в. Нач. цена: 780,50/7 805 000 руб. без НДС. Задаток: 78,05/780 500 руб.

Лот №45. Станок универсальный заточной 3В642, инв. №141161, 1964 г.в. Нач. цена: 458,50/4 585 000 руб. без НДС. Задаток: 45,85/458 500 руб.

Лот №46. Станок деревообрабатывающий УС-2М, инв. №141199, 1965 г.в. Нач. цена: 290,50/2 905 000 руб. без НДС. Задаток: 29,05/290 500 руб.

Лот №47. Таль электрическая 0,5 т марки CD 0,5 т, в/п 6 м, инв. №144881, 2013 г.в. Нач. цена: 294/2 940 000 руб. без НДС. Задаток: 29,40/ 294 000 руб.

Лот №48. Трансформатор силовой марки ТМЗ1000, инв. №141363, 1967 г.в. Нач. цена: 1 536/15 360 000 руб. без НДС. Задаток: 153,60/1 536 000 руб.

Лот №49. Трансформатор силовой марки ТМЗ1000, инв. №141364, 1967 г.в. Нач. цена: 1 536/15 360 000 руб. без НДС. Задаток: 153,60/1 536 000 руб.

Лот №50. Емкость стальная 2,5 м куб., инв. №181343, 1987 г.в. Нач. цена: 90/900 000 руб. без НДС. Задаток: 9/90 000 руб.

Лот №51. Емкость стальная 2,5 м куб., инв. №181344, 1986 г.в. Нач. цена: 90/900 000 руб. без НДС. Задаток: 9/90 000 руб.

Повторные торги состоятся **28.11.2016 в 15.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах: **с 09.11.2016 с 8.30 по 25.11.2016 до 17.30.** Ранее опубликованное извещение: газета «Звязда» 01.10.2016. Объекты находятся по адресу: г. Витебск, ул. М. Горького, 62.

Наименование объекта, нач.цена (с учетом/до деноминации), задаток (с учетом/до деноминации)

Лот №1. Комплексная трансформаторная подстанция КТП -250/04, инв. №143378, 1979 г.в. Нач. цена: 1 600/ 16 000 000 руб. без НДС. Задаток: 160/1 600 000 руб.

Лот №2. Насос 80-65-160, инв.№144419, 1991 г.в. (без двигателя) Нач. цена: 350/3 500 000 руб. без НДС. Задаток: 35/350 000 руб.

Лот №3. Насос 80-65-160, инв. №144420, 1991 г.в. Нач. цена: 540/5 400 000 руб. без НДС. Задаток: 54/540 000 руб.

Лот №4. Станок токарно-винторезный, инв. №144234, 1989 г.в. Нач. цена: 500/5 000 000 руб. без НДС. Задаток: 50/500 000 руб.

Лот №5. Копировальный аппарат XEROX, инв. № 144498, 2007 г.в. Нач. цена: 190/1 900 000 руб. без НДС. Задаток: 19/190 000 руб.

Лот №6. Шкаф ШДК -5907 (станция), инв. № 144963, 2005 г.в. Нач. цена: 2 200/22 000 000 руб. без НДС. Задаток: 220/2 200 000 руб.

Торги состоятся **07.12.2016 в 15.00** по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах: с **09.11.2016 с 8.30 по 06.12.2016 до 17.30.** Объекты находятся по адресу: лоты №№1–5 – г. Витебск, ул. М. Горького, 62, лот №6 – г. Витебск, пр-т Победы, 7.

Шаг аукциона устанавливается в сумме 5% от начальной цены лота. Задаток перечисляется на р/с № 3012411521014 (руб.), №3012411521812 (RUB), №3012411521519 (USD), №3012411521522 (EUR) в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Витебской обл., МФО 739, УНН 300082525. Получатель платежа: ОАО «Витебский комбинат шелковых тканей». Условия: оплата НДС сверх цены продажи имущества, комиссия по конвертации и переводу валюты, демонтаж оборудования осуществляется за счет покупателя. Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Торги проводятся в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13 июля 2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору заявление на участие в торгах с приложением документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении; для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о гос. регистрации индивидуального предпринимателя; для юр. лица – доверенности, выданной представителю юр. лица (кроме случаев, когда юр.лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о гос. регистрации юр. лица; для иностранного юр. лица, иностранной организации, не являющейся юр. лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение 6 месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юр. лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком; для представителя гражданина РБ, в т.ч. индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством. При подаче документов на участие в торгах граждане РБ, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане РБ, постоянно проживающие за пределами РБ, представители юр.лиц РБ, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Имущество считается проданным лицу, которое предложило на торгах самую высокую цену. В случае если торги признаны несостоявшимися, предмет торгов продается единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (либо явившемуся для участия в них) при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. **Победитель торгов (претендент на покупку) обязан:** в течение 5 дней со дня проведения торгов: возместить затраты на организацию и проведение торгов, затраты по оценке имущества, изготовлению документации, необходимой для проведения торгов; в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов подписать договор купли-продажи; оплатить предмет торгов и НДС в порядке и в сроки, установленные договором купли-продажи. Организатор торгов вправе отказаться от проведения торгов не позднее, чем за 5 дней до даты их проведения. Ознакомление с объектами осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00. Имущество, выставляемое на торги, бывшее в употреблении. **Конт. тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.**

Технический администратор доменных зон .БЕЛ и .BY
ООО «НАДЕЖНЫЕ ПРОГРАММЫ»
сообщает о проведении благотворительных аукционов на регистрацию доменных имен, исключенных из реестра

Средства от аукциона, кроме стоимости услуг по регистрации доменного имени и налогов, будут перечислены на нужды детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей

Предметом аукциона являются доменные имена в доменных зонах .БЕЛ и .BY, исключенные из реестра. Перечень доменных имен, предлагаемых к регистрации по результатам аукциона, размещается на сайте https://auction.cctld.by.

Даты проведения аукционов в период с января по июнь 2017 г.:

Дата начала январского аукциона доменов – 16 января 2017 г., дата окончания аукциона – 18 января 2017 г.

Дата начала февральского аукциона доменов – 13 февраля 2017 г., дата окончания аукциона – 15 февраля 2017 г.

Дата начала мартовского аукциона доменов – 13 марта 2017 г., дата окончания аукциона – 15 марта 2017 г.

Дата начала апрельского аукциона доменов – 10 апреля 2017 г., дата окончания аукциона – 12 апреля 2017 г.

Дата начала майского аукциона доменов — 15 мая 2017 г., дата окончания аукциона – 17 мая 2017 г.

Дата начала июньского аукциона доменов – 12 июня 2017 г., дата окончания аукциона – 14 июня 2017 г.

Время начала аукциона – 12.00 часов даты начала аукциона, время окончания аукциона – 12.00 часов даты окончания аукциона. В случае если в течение последних 2 минут до окончания аукциона была сделана ставка, срок проведения аукциона автоматически продлевается еще на 5 минут.

Аукцион проводится на интернет-ресурсе https://auction.cctld.by.

В отношении каждого доменного имени, являющегося предметом аукциона, размещается программная форма, позволяющая участникам аукциона делать ставки.

Участниками аукциона могут быть юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, являющиеся резидентами или нерезидентами Республики Беларусь. Для участия в аукционе участник должен пройти регистрацию на сайте https://auction.cctld.by.

Прием ставок прекращается по истечении 2 календарных дней после начала аукциона по каждому доменному имени.

Аукцион считается состоявшимся при наличии хотя бы одной ставки.

Победившим в аукционе считается тот участник, который сделал максимальную ставку к моменту окончания аукциона.

Текст Положения о порядке проведения аукциона на регистрацию доменных имен находится на сайте https://auction.cctld.by в разделе «Правила проведения аукционов».

Организатор аукциона: ООО «НАДЕЖНЫЕ ПРОГРАММЫ»,
УНП 100160363, e-mail: au@hoster.by.
Тел. организатора +375 17 239 57 02.
Тел. комиссии по организации и проведению аукциона +375 17 239 57 77.

■ Постаці

Аксана ВОЛКАВА:

«Трэба проста добра рабіць сваю справу»

Імя беларускай опернай спявачкі Аксаны Волкавай на сусветным музычным небасхіле ўзышло не так даўно. Усяго чатыры-пяць гадоў таму. І за такі кароткі час сярод зорак першай велічыні яно заззяла ярка, прыцягальна, годна. Аксана Волкава, нягледзячы на сваю маладосць, многае паспела. Яна — лепшае мецца-сапрана беларускага опернага тэатра, запрошаная салістка Вялікага тэатра Расіі і Латвійскай нацыянальнай оперы. З вялікім поспехам спявала на знакамітых сцэнах Лондана, Мадрыда, Вашынгтона, Палерма, Ніцы...

Адной з вяршынь яе творчых дасягненняў з'яўляецца выступленне ў сусветна вядомай нью-ёркскай «Метрапалітэн-опера». А гэтым летам Аксана Волкава дэбютавала на сцэне праслаўленага міланскага тэатра «Ла Скала». У оперы П'етра Масканы «Сельскі гонар» наша спявачка выканала партыю Лолы.

— Кожны оперны спявак марыць выступіць у «Ла Скала». Мая мара збылася, і гэты вопыт быў незвычайным, — прызнаецца Аксана. — Вялікая сцэна, на якой спявалі Каллас, Каруза, Паварроці. Адчуванні неперадавальныя!

Усяго ж на сённяшні дзень у рэпертуары Аксаны Волкавай больш за дваццаць партый у самых вядомых і папулярных операх свету. Такія, як Кармэн з аднайменнай оперы Ж. Бізэ, Амнерыс («Аіда» Дж. Вердзі), Марына Мнішак («Барыс Гадуноў» М.Мусаргскага), Любаша («Царская нявеста» М. Рымскага-Корсакава), Маддалена («Рыгалета» Дж. Вердзі), Любка («Сівая легенда» Д. Смольскага) і іншыя. За выдатныя творчыя дасягненні, высокае прафесійнае майстэрства і заслугі ў развіцці нацыянальнай культуры і мастацтва спявачка ўзнагароджана медалём Францыска Скарыны, ёй прысвоена ганаровае званне Заслужанай артысткі Беларусі.

Выбар шляху

— Кажуць, у таленавітых дзяцей павінны быць і таленавітыя бацькі. Аксана, раскажыце, калі ласка, пра сваіх бацькоў.

— Бацька — ваенны, маёр унутранай службы. Шмат гадоў працаваў у Міністэрстве ўнутраных спраў. Зараз у адстаўцы. Але ён чалавек актыўны, знаходзіць сабе шмат розных заняткаў і дома, і на дачы. Мама — таленавіты настаўнік матэматыкі. На пенсіі, але яшчэ працуе. Я думаю, вучням маёй мамы пашанцавала. Усе яе выхаванцы не проста атрымалі добрыя веды, але і многага дабіліся ў жыцці.

Каб расці прафесійна, спявак абавязаны пастаянна вучыцца, удасканальваць майстэрства.

— Ад каго ж тады голас, слых, музычны талент?

— У мяне бабуля па матчынай лініі спявала ў хоры. Была салісткаю. Я нават у нечым да яе падобная. Але і мама з татам маюць музыкальныя здольнасці. Тата добра спявае няблага пастаўленым барытонам.

— На ваш погляд, якія якасці вы ўзялі ад бацькоў?

— Ну, напэўна, вось гэтае імкненне нешта рабіць. Ісці наперад. І яшчэ, бадай, нейкую «савецкую» правільнасць ва ўсім. У мяне ніколі не было пытанняў адносна таго, што такое добра і што такое кепска. Унутры ўсё дакладна структуравана, і гэта дапамагае мне рухацца наперад па прамой, нікуды не збочваючы... Я не памятаю, каб перажывала нейкія праблемы пераходнага ўзросту, каб мяне «круціла», кідала з боку ў бок. Не было канфліктаў з бацькамі. І пасля, калі я паступіла вучыцца ў кансерваторыю, мела дакладны план: што павінна рабіць, для чаго, па якой дарозе ісці. Усё было ясна і зразумела. І ў гэтым, я лічу, заслуга маіх бацькоў. Хаця яны мне ніколі нічога не навязвалі.

— Вы, скончыўшы школу, яшчэ не мелі яснага ўяўлення, чым будзеце займацца?

— Не мела. Хаця я з дзяцінства любіла спяваць. І спявала ўсюды. Дома, падчас сямейных свят, у дзіцячым садку, перад традыцыйнай «ціхай гадзінай». Што тычыцца майго опернага голасу, то пра яго наяўнасць я даведалася намнога пазней. А тады, у дзіцячым і падлеткавым узросце, чула па тэлебачанні арыі з опер і імкнулася іх пераймаць. Суседзяў такое маё «спяванне» раздражняла, асабліва калі я яшчэ акампаніравала сабе на фартэпіяна. Відаць, з-за гэтай цікавасці да вакалу бацькі і вырашылі аддаць мяне ў школу з музычным ухілам. За што я ім сёння вельмі ўдзячная. Але я разумела, што паступіць у кансерваторыю адразу пасля школы, без музычнага вучылішча, нерэальна. І ўсё ж рызыкнула паспрабаваць. У ліку трох дзяўчынак з нашай школы схадзіла на кансультацыю ў кансерваторыю. Нас праслухалі, і мне сказалі, што я ім спадабалася.

Вось тут у мяне і з'явілася надзея. Праўда, пасля ўжо, калі прыйшла на экзамены і паглядзела, колькі аказалася жадаючых, мне стала не па сабе. Здаўшы экзамен па спевах, села ў зале паслухаць саперніц. Усе спявалі настолькі цудоўна! Я сядзела, слёзы каціліся па твары... Пасля, калі абвясцілі ацэнкі, аказалася, што мяне прынялі.

Прыступкі росту

— Наколькі я ведаю, ужо на трэцім курсе вас запрасілі ў оперны тэатр. Хто гэтаму садзейнічаў? Кажуць, што сам маэстра Анісімаў вас падтрымаў?

— Ніхто. Я сама даведалася, што сітуацыя ў тэатры з мецца-сапрана складаная — вядучая салістка паехала ў Францыю і засталася там жыць. А яшчэ адна спявачка збіралася ісці ў дэкрэтны адпачынак. І тады я свайго педагога Лідзію Іванаўну Галушкіну пачала прасіць: «Пойдзем у тэатр!» Яна: «Які тэатр? Ты на трэцім курсе». А пасля пагадзілася, пазваніла ў тэатр і папрасіла, каб мяне праслухалі. У прызначаны дзень я прыйшла на праслухоўванне. Камісія была строгая, сур'ёзная. Я спяваю адну арыю, другую. Просяць пачаць трэцюю. Праспявала і выйшла. Пачалося абмеркаванне. Доўга мы сядзелі ў калідоры, чакалі. Нарэшце адчыняюцца дзверы, члены камісіі выходзяць і пачынаюць віншаваць Лідзію Іванаўну. А мне кажуць: «У вас праз месяц спектакль «Яўгеній Анегін». Неадкладна пачынайце падрыхтоўку».

А што тычыцца Анісімава, то ўжо пасля мне расказалі, што на абмеркаванні галасы падзяліліся. І вось тут маэстра сказаў: «Я бачу ў гэтай дзяўчыне перспектыву...» І рашэнне было прынята на маю карысць.

— І адразу даверылі адну з галоўных партый у спектаклі «Яўгеній Анегін» — партыю Вольгі. Не выклікала гэта з боку калег зайздрасці, нядобразычлівасці? Творчыя калектывы, як правіла, складаныя.

— На шчасце, нічога падобнага я не адчула. Наадварот, калегі аказвалі дапамогу, падтрымку. А для чалавека, які робіць першыя крокі на прафесійнай сцэне, гэта вельмі важна. Ды і кіраўніцтва тэатра — дырэктар, кампазітар Сяргей Картэс, пасля мастацкі кіраўнік Маргарыта Ізворска-Елізар'ева, галоўны дырыжор Аляксандр Анісімаў — праявілі да мяне належную ўвагу і клопат. Магчыма таму, дэбютаваўшы ў спектаклі «Яўгеній Анегін» Чайкоўскага, у наступныя гады я выканала ў тэатры партыі Кармэн у аднайменнай оперы Бізэ, Амнерыс у оперы «Аіда» Вердзі, Марфы ў оперы «Хаваншчына» Мусаргскага, Марыны Мнішак у оперы «Барыс Гадуноў» Мусаргскага, Любашы ў оперы «Царская нявеста» Рымскага-Корсакава, Паліны ў оперы «Пікавая дама» Чайкоўскага і шэраг іншых.

Опера вельмі памаладзела. У сорак ты павінен быць альбо зоркай, альбо сваё становішча ўжо не зменіш.

— І кожная з гэтых партый прыносіла вам новы поспех, ваша імя набывала папулярнасць, прызнанне. Мінскі глядач стаў хадзіць у тэатр «на Аксану Волкаву». І раптам нечакана — ва ўсякім разе, для публікі — вы апынаецеся ў Маскве. Як і чаму гэта адбылося?

— Не, для мяне гэта не было нечаканасцю. Разумееце, каб прафесійна расці, спявак абавязаны пастаянна вучыцца, удасканальваць майстэрства. Таму я заўсёды імкнулася і імкнуся ўдзельнічаць у конкурсах, кастынгах, праслухоўваннях. Гэта вельмі карысны занятак. Ён дае магчымасць параўнаць сябе з іншымі вядомымі спевакамі, многаму ў іх павучыцца. Дык вось, будучы аднойчы на конкурсе ў Пласіда Дамінга, я даведалася, што Вялікі тэатр у Маскве аб'явіў спецыяльную Маладзёжную оперную праграму для маладых таленавітых спевакоў з краін СНД. Я тут жа адправіла заяўку. На праслухоўванне з'явілася каля чатырохсот чалавек. А выбраць трэба было ўсяго дзесяць. Сярод шчаслівчыкаў аказалася і я.

— Пасля заканчэння Маладзёжнай праграмы вас запрасілі ў Вялікі тэатр Расіі?

— Не, на сцэне гэтага праслаўленага тэатра я дэбютавала яшчэ падчас вучобы, у партыі Отрака ў оперы Рымскага-Корсакава «Паданне пра нябачны горад Кіцеж і дзеву Феўронню». І пасля паспяховага дэбюту мяне залічылі ў штат. Я выканала там некалькі галоўных партый, у тым ліку Кармэн, Любашы, Вольгі, Фенены. Пазней была выключана са штатных работнікаў, але засталася запрошанай салісткай.

Побач з зоркамі

— Вы першая беларуская спявачка, якой выпаў гонар выступіць на сцэне сусветна вядомай «Метрапалітэн-оперы». Гэта быў ваш першы прыезд у Нью-Ёрк?

— Другі. А першы раз я прыязджала сюды крыху раней — «страхаваць» Кармэн. Па праўдзе кажучы, напачатку ад гэтага запрашэння я хацела адмовіцца. Але мой педагог здзівіўся: «Ты што, звар'яцела? Хуценька збірайся і едзь, таму што другі раз могуць і не запрасіць». Я паехала і не пашкадавала. Са мною ад пачатку і да канца зрабілі ролю, вельмі плённа папрацавалі і педагог па вакалу, і выкладчык французскай мовы. А самае галоўнае — мяне паглядзелі, як кажуць, у справе: як я спяваю, як рэагую на заўвагі, якая я ў зносінах з калегамі. Для мяне ўсё гэта з'явілася вельмі цікавым і карысным. Таму, працуючы ў «Рыгалета», мне было ўжо трохі прасцей.

— Вашымі партнёрамі на сцэне былі оперныя зоркі першай велічыні: партыю Рыгалета выконваў серб Жэлька Лучыч, Герцага — паляк Пётр Бечала, Спарафучыле — славак Стэфан Кочан. А ў ролі Джыльды — прыма сусветнай оперы, нямецкая спявачка Дзіана Дамрау... Іх прысутнасць побач вас не бянтэжыла?

— Наадварот, неверагодна натхняла. Мне невыказна пашанцавала працаваць з гэтымі выдатнымі спевакамі і цудоўнымі людзьмі. Уся пастаноўка спектакля праходзіла ў вельмі таварыскай і прыемнай атмасферы, з жартамі, з перапынкамі на каву і гутаркі.

— А як вам працавалася ў дуэце з Ганнай Нятрэбкай? Не адчувалі яе зорнасці?

— Ганна — цудоўная жанчына, добрая, шчодрая, мудрая. Ні грама высакамернасці, ні намёку на зорнасць. Мы часта сустракаліся не толькі на рэпетыцыях, шмат аб чым гутарылі і, можна сказаць, пасябравалі. А што тычыцца яе вакальных, артыстычных даных, то гэта — найвышэйшы сусветны ўзровень. Нятрэбка ў партыі Таццяны была непараўнальнай. Яна вельмі выразная, тонка адчувае рускую музыку. Такога выканання я ніколі не чула.

Дырыжор Хобард Эрл, Аксана Волкава і віяланчэлістка Далі Гуцырыева на святочным канцэрце «Музыка на ўсе часы» ў суправаджэнні аркестра Вялікага тэатра оперы і балета, кастрычнік 2016 года.

Прыцягальнасць вяршынь

— Агульнавядомая ісціна: добра спяваюць многія, але ў яркія зоркі прабіваюцца адзінкі. Што для гэтага, на вашу думку, трэба?

— Я, напрыклад, не лічу, што ўжо прабілася ў зоркі, таму наўрад ці магу раздаваць парады. Я сама яшчэ і палавіны не зрабіла з таго, што магла б зрабіць.

— У вас усё наперадзе.

— Цяпер опера вельмі памаладзела. Ужо ў сорак гадоў ты павінен быць альбо зоркай, гэта значыць спявачкай высокага класа, альбо ты сваё становішча ўжо не зменіш. Таму я лічу, што часу ў мяне засталося не шмат. Калі я за пяць гадоў не зраблю якасны рывок наперад, то рызыкую застацца ў другім эшалоне.

— Адчуваеце, што ёсць яшчэ нерэалізаваны патэнцыял? Дык што ж трэба, каб яго рэалізаваць?

— Патрэбна вялізная работа над сабой, каб быць гатовай да любой нечаканай прапановы. Раптам скажуць: ты павінна заўтра спяваць Кармэн у «Метрапалітэн-опера». І трэба быць да гэтага падрыхтаванай, упэўненай, што ў цябе ідэальная французская мова, выдатная фізічная форма і ты зможаш вакальна і па-акцёрску выканаць гэту ролю.

Такім чынам, першы складнік — прафесіяналізм. Але гэтага мала. Павінна быць каманда менеджараў, якая будзе табой займацца. Тваю паступальную кар'еру павінны пралічваць прафесіяналы, менеджары, якія ў гэтай сферы докі. Я ні на міг не магу расслабіцца, вымушана ўвесь час трымаць сябе ў тонусе. Не магу сказаць, што я малайчына, калі спявала на прэстыжных сцэнах, і магу ўжо да пенсіі гэтым ганарыцца. Не. Ужо заўтра я павінна прадумаць свой будучы рэпертуар.

— Скажыце, а ад чаго залежыць якасць спеваў? Ад здароўя, надвор'я альбо яшчэ ад чаго-небудзь?

— Перш за ўсё — ад школы, пастаноўкі голасу. Мы ж у кансерваторыі вучымся не проста паветра выдзімаць. Майстэрства спевака ў тым і заключаецца, што нават у хваравітым стане ты ўсё роўна прагучыш. Мы здаровыя толькі летам і ў адпачынку. А так заўсёды нешта не ў парадку: то насаглотка, то насмарк, то горла баліць, то пераспяваў — навярэдзіў звязкі.

— А наогул — ці доўгі век опернай спявачкі?

— Усё залежыць ад таго, як ставішся да свайго голасу. Можна і ў сорак пяць яго «забіць». А можна і ў пяцьдзясят быць у выдатнай форме. Гэта залежыць ад многага — ад гігіены голасу спевака, яго інтэлекту, стану здароўя. Тут няма дробязяў. Але голас у кар'еры — гэта не ўсё. Ці, дакладней сказаць, толькі адзін са складнікаў. Усё заключаецца ў асобе спевака — у яго характары, яркай індывідуальнасці, артыстычнай энергіі, здаровых амбіцыях, у рэшце рэшт, у яго інтэлекце.

Чароўная сіла музыкі

— Аксана, скажыце, калі ласка, з зайздрасцю вам даводзілася сутыкацца?

— Магчыма, і даводзілася. Усюды ж ходзяць нейкія размовы, плёткі. Гэта ёсць. У любым асяроддзі. Але я не хачу гэтага чуць, праходжу міма. Перажываць, што нехта пра мяне не тое скажа альбо не так падумае, па-мойму, вялікая недарэчнасць. У мяне ёсць кола прафесійных зносін, якое засталося пасля Маладзёжнай праграмы. Свет вакальны дастаткова вузкі. Мы сустракаемся то на адной пастаноўцы, то на другой. І ў мяне з усімі добрыя адносіны. Калі хто да мяне з дабром, то я да яго — двойчы.

— Бываеце незадаволеныя сабою?

— Пастаянна. Я ніколі не бываю цалкам задаволеная. У мяне шмат запісаў маіх выступленняў, і калі я іх праслухоўваю, то заўсёды знаходжу заганы. І здаецца: дайце мне яшчэ адзін шанц — і я зраблю лепш. Але бывае, што гэты шанц даюць, а атрымоўваецца горш.

— А бывала, каб вы праспявалі так, як хацелі?

— Так, бывала. Праўда, іншы раз унутранае адчуванне падманвала: пасля, пры праглядзе запісу, усё ж знаходзіла некаторыя заганы. Таму пасля кожнага спектакля ўважліва аналізую сваё выступленне, думаю, як у наступны раз зрабіць лепш. Няма мяжы дасканаласці.

Пра час і пра сябе

— Некалькі асабістых пытанняў. Якая вы па характары — моцная, слабая?

— Я не ведаю. У нейкія моманты — моцная, а ў нейкія — слабая. Я — розная. Я — звычайная жанчына, якой часам патрэбна дапамога, маральная падтрымка. Але я ніколі не іду супраць сябе, не глытаю моўчкі крыўду. Аднойчы зразумела: калі праглыну, то крыўда будзе ўва мне жыць, тлець, і я ўвесь час буду думаць, чаму я так зрабіла, чаму нічога не адказала? Таму спрабую, вучуся рэагаваць адэкватна. У той жа час, калі мне, скажам, нахамяць у чарзе — я не звяртаю ніякай увагі.

— Ці ёсць у вас якія-небудзь захапленні, акрамя музыкі? Напрыклад, ці знаходзіце час на чытанне кніг?

—Так, знаходжу. Цяпер гэта вельмі зручна: бярэш айпад, загружаеш туды кнігі і ў дарозе чытаеш. Якім кнігам аддаю перавагу? Люблю раманы — каб цікавы сюжэт, з завязкаю і развязкаю. Але гэта для дарогі. А дома стараюся чытаць літаратуру пазнавальную, у прыватнасці, на тэмы здароўя.

— Што для сучаснай жанчыны павінна быць на першым месцы — кар'ера, сям'я, забавы?

— Сям'я, канешне. Але калі мяне цалкам акунуць у сям'ю, забраўшы ўсё астатняе, то я не ведаю, каму ад гэтага будзе дрэнна. Па-мойму, усім.

Можна і ў сорак пяць «забіць» голас. А можна і ў пяцьдзясят быць у выдатнай форме.

— У чым жа ўсё-такі заключаецца шчасце?

— Шчасце — гэта вельмі крохкае, непастаяннае паняцце. Нельга ў шчасці знаходзіцца ўвесь час. Гэта, напэўна, калі ў цябе ў нейкі момант усё добра, на ўсіх франтах. І ў рабоце ўдача, і дома наступіла поўнае ўзаемаразуменне, і калі ўсе здаровыя.

— Ну, калі мы ўжо завялі амаль філасофскую размову, скажыце тады, Аксана, у чым, на ваш погляд, сэнс жыцця?

— Не хварэць. Не памерці маладым. А яшчэ, напэўна, у тым, каб жыць і мець асалоду ад шчасця. І жыць гэтым не заўтра, не калі-небудзь, а сёння. Ёсць магчымасць атрымаць задавальненне — не саромейся, атрымлівай. Ёсць нагода сабрацца з сябрамі — не адкладвай на пасля, збірайся. Атрымлівай радасць ад магчымасці з'ездзіць на прыроду, даць канцэрт. Ды хіба мала чаго цудоўнага ёсць у нашым жыцці!

— Атрымліваць задавальненне ад жыцця — несумненна, добра. Але мне здаецца, гэтага малавата. Мы прыходзім у гэты свет з пэўнай місіяй. Вось вам Бог даў талент спявачкі, і яго належыць у поўнай меры рэалізаваць.

— Ну, можа быць... Але не магу ж я пастаянна думаць, якая ў мяне місія. Я магу толькі жыць і быць шчаслівай. І калі я буду шчаслівай, то і мае блізкія, усе, хто вакол мяне, будуць таксама шчаслівыя. Я хачу сказаць, што трэба проста добра рабіць сваю справу і не думаць пра нейкія місіі. Пра тое, які я след пакіну. Мяне гэты след мала хвалюе. Мне важна, што я раблю — тут і зараз.

Гутарку вёў Зіновій ПРЫГОДЗІЧ.

Аксана Волкава ў спектаклі «Кармэн» на першым моладзёжным форуме опернага мастацтва краін СНД, Балтыі і Грузіі, май 2012 года.

Фотаздымкі БЕЛТА.

■ За падзеяй

АБАРАНІ АД УСЯГО ЗЛОГА...

Устаноўлена скульптура Божай Маці «Знаменне» Лагойскай

Скульптар Уладзімір СЛАБОДЧЫКАЎ каля сваёй работы — манумента Божай Маці «Знаменне» Лагойскай.

Калі ўязджаць у Лагойск з боку сталіцы па Мінскай вуліцы, то ў скверы каля скрыжавання дарог бачыцца велічны помнік — манумент Божай Маці. Яна сустракае і вітае гасцей горада, праводзіць тых, хто ад'язджае, жадае ім добрай дарогі.

Велічны манумент ілюструе фігуру Божай Маці, якая нібыта спусцілася на зямлю, да людзей. Скульптура стаіць на звычайным прыродным камені. Валун патрэбнага памеру і формы знайшлі ў суседнім Вілейскім раёне. Аўтарам чатырохметровай бронзавай статуі Божай Маці з'яўляецца **знакаміты беларускі скульптар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, загадчык кафедры скульптуры Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў Уладзімір СЛАБОДЧЫКАЎ.** Перад ім стаяла складаная задача перанесці вобраз Божай Маці «Знаменне» Лагойскай з іконы ў аб'ёмныя скульптурныя формы. Як адзначыў Уладзімір Іванавіч падчас свайго выступлення на ўрачыстай цырымоніі адкрыцця скульптуры, незвычайнай рысай кампазіцыі з'яўляецца тое, што на галаве ў Багародзіцы размяшчаецца карона. Гэты элемент рэдка сустракаецца на іконах.

Прылеглая тэрыторыя вакол скульптурнай кампазіцыі ўпарадкаваная: праект добра прадуманы і выкананы. Для рэалізацыі задумкі многа часу і сіл аддала галоўны архітэктар Лагойска Святлана Рыжанкова. Яна расказала:

— Мы доўга шукалі месца для манумента і потым прыйшлі для высновы, што ён павінен стаяць менавіта на пагорку. Божая Маці, па задуме, будзе аберагаць горад і ўсіх яго жыхароў. Пакроў абароны сімвалізуюць раскінутыя ў бакі рукі Багародзіцы.

Пасля малітвы скульптурны вобраз Божай Маці асвяціў епіскап Барысаўскі і Мар'інагорскі Веніямін і павіншаваў усіх лагайчан з гэтай падзеяй. У прамове ўладыка зазначыў:

— Мы глядзім на выдатны вобраз Божай Маці. Яна з'яўляецца лесвіцай духоўнай, якая злучае неба і зямлю. Рукі яе ўзнятыя, што сімвалізуе малітву. Адзежа мае форму царскага ўбору — гэта значыць, Маці Божая з'яўляецца царыцай неба і зямлі. Жоўтая карона вакол галавы паказвае на нябесную славу Прасвятой Багародзіцы і з'яўляецца знакам святасці.

Старажытная ікона Божай Маці «Знаменне» Лагойскай заўсёды была святыняй Свята-Мікалаеўскай царквы горада. Гэта ікона здаўна лічылася цудатворнай. Людзі прыходзілі да яе са сваімі бедамі, маліліся, прасілі дапамогі — і яна добрым людзям спрыяла. Цікавая гісторыя іконы. Яна, верагодна, з'явілася ў Лагойску ў XVII стагоддзі. З тых часоў перажыла некалькі трагічных момантаў: знікла і лічылася страчанай, была ў прыватнай калекцыі. У 1907 годзе адбыўся шматтысячны хрэсны ход з Мінска ў Лагойск, і абраз урачыста вярнулі ў Свята-Мікалаеўскую царкву. На жаль, за савецкім часам, падчас ганенняў на рэлігію ў 1930-х гадах ікона ізноў знікла. Застаецца спадзявацца, што ў будучыні яна вернецца ў Лагойск. А ў Свята-Мікалаеўскім храме Лагойска цяпер знаходзіцца ўшанаваны спіс цудатворнай іконы Божай Маці.

Няма сумненняў, што і скульптура Божай Маці з цягам часу стане сімвалам Лагойска, яго візітнай карткай, яшчэ адным знакавым месцам, куды будуць прыходзіць людзі і ў цяжкія хвіліны жыцця, і ў святочныя дні.

Аляксандр ПАЎЛЮКОВІЧ

■ Добры пачын

Новы конкурс стартаваў з рэгіёнаў

Найлепшыя ўкаранёныя распрацоўкі плануюць пазначаць таблічкамі «Рэалізавана ў рамках «100 ідэй для Беларусі»

БРСМ даў старт рэгіянальным адборачным турам рэспубліканскага маладзёжнага конкурсу «100 ідэй для Беларусі».

Да прэзентацыі новых ідэй і распрацовак арганізатары праекта прыступілі ў пачатку кастрычніка. За гэты час у рэгіёнах краіны праведзена больш за 130 выставак з удзелам экспертаў рэспубліканскага ўзроўню. Так званыя занальныя этапы праекта (раённыя, гарадскія) прайшлі ўпершыню, многія з якіх — у фармаце стартап-мерапрыемстваў з запрашэннем мясцовых бізнесменаў і інвестараў. 9 лістапада ў Барысаве адбудзецца Мінская абласная выстаўка-прэзентацыя найлепшых новых маладзёжных ідэй. У экспазіцыю ўвойдуць 28 навукова-тэхнічных распрацовак і інавацыйных праектаў моладзі Міншчыны. У лістападзе—снежні абласныя адборачныя туры конкурсу «100 ідэй для Беларусі» пройдуць ва ўсіх абласцях і Мінску.

Да канца года па ўсёй краіне плануецца адзначыць укаранёныя інавацыйныя распрацоўкі спецыяльнымі таблічкамі з лагатыпам конкурсу «Рэалізавана ў рамках «100 ідэй для Беларусі». З гэтай мэтай у праграму рэгіянальных выставак-прэзентацый уключана наведванне арганізацый і прадпрыемстваў, дзе і прайшлі ўкараненне маладзёжныя распрацоўкі, якія прадстаўлены на конкурс і ўжо ўносяць рэальны ўклад у развіццё беларускай эканомікі.

Сяргей РАСОЛЬКА. *rs@zviazda.by*

■ Друкуецца ў «Алесі»

УРАЎНЕННЕ ЗДАРОЎЯ

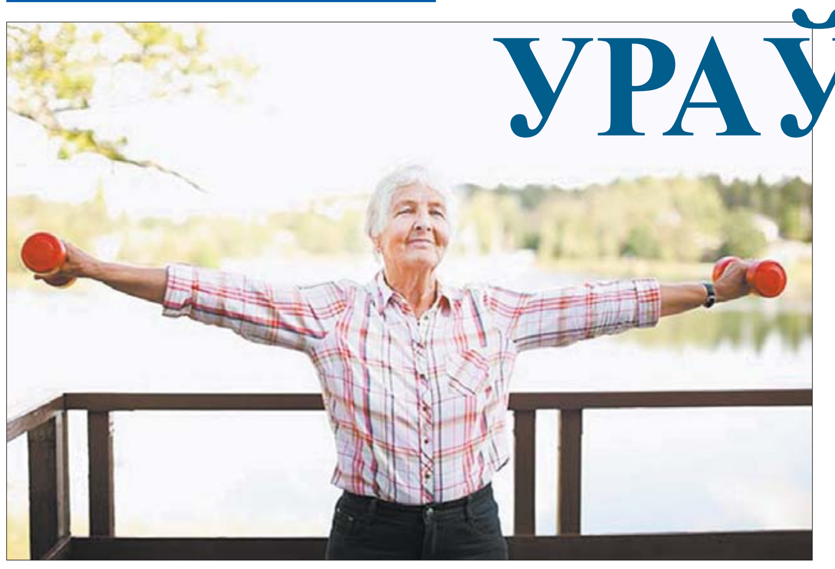

Ад таго, наколькі мы актыўныя і рухавыя, залежыць не толькі наша фігура, але і самаадчуванне, і настрой, і кемлівасць, і многае іншае.

СТАІМ = ТРАЦІМ КАЛОРЫІ

Прырода прызначыла чалавека для руху, для мышачнай дзейнасці. Без яе не тое што перамяшчацца — стаяць немагчыма. Стоячы, мы нагружаем мышцы значна мацней, чым седзячы. Ведаеце, чаму? Стаянне — гэта перапыненае падзенне. Цэнтр цяжару фігуры аказваецца наперадзе галёнкаступнёвага сустава. Значыць, калі мы стаім, мы непазбежна падаем наперад, а мышцы вяртаюць нас назад.

Прасядзеўшы 10 хвілін, 60-кілаграмовая дама выдаткуе 14,4 ккал, а прастаяўшы гэтыя ж дзесяць хвілін — ужо 15,6 ккал. Калі ж гэтыя дзесяць хвілін яна правядзе ў гарызантальным становішчы, згарыць усяго 10,2 ккал.

Калі чалавек толькі і робіць, што сядзіць, узнікае гіпакінезія — недастатковасць рухальнай актыўнасці. Пакутуе ад яе, у першую чаргу, мышачная сістэма, яна практычна атрафіруецца. Самы элементарны рух — напрыклад, пад'ём па лесвіцы, калі не працуе ліфт, — падасца непасільным. Вось чаму, нават калі ў вас аўрал і няма калі адысці ад працоўнага стала, важна частку часу правесці хаця б стоячы, а не седзячы.

СКАЧАМ = УМАЦОЎВАЕМ КОСЦІ

Ад мышачнай бяздзейнасці пакутуюць і косці. Каб мы маглі абапірацца на шкілет, ён павінен быць трывалым. Напрыклад, падчас бегу ўдарныя нагрузкі на касцявую тканку складаюць да 6 мас цела чалавека. І косці вымушаныя паступова ўмацоўвацца.

Калі ж чалавек не рухаецца, арганізму здаецца, што трываласць шкілету не патрэбная. Косць становіцца проста лёгкай — страчвае кальцый. Нават калі вы харчуецеся збалансавана і прымаеце мінеральныя комплексы, ён проста амаль не засвойваецца. Так і да астэапарозу недалёка.

ХОДЗІМ = ТРЭНІРУЕМ СЭРЦА

Сэрца таксама мышца, і без трэніроўкі яму дрэнна. Хваробы XXI стагоддзя — атэрасклероз і каранарная хвароба сэрца — шмат у чым абумоўленыя нерухомым ладам жыцця.

Першапрычына гэтых захворванняў — адкладанне халестэрыну на сценках артэрый. У нашай крыві ёсць так званая згусальная сістэма, якая ратуе нас ад крывацёкаў. Яна ўключаецца кантактам з чужароднай паверхняй — напрыклад, у адкрытай ране. Халестэрынавую бляшку кроў таксама ўспрымае як чужароднае цела, таму згусае і ўтварае тромб проста ў сасудзе. Гэта шлях да інфаркту, інсульту і іншых небяспек.

Адмова ад халестэрыну ў ежы — не выйсце: без яго арганізм не зможа выпрацоўваць некаторыя гармоны, у тым ліку палавыя.

Але выслізнуць з гэтых нажніц рэальна: трэба проста больш рухацца! Ліфт, які доўга не працуе, — не прыкрая перашкода, а прафілактыка атэрасклерозу. Медыкі ў барацьбе з атэрасклерозам прапісваюць вельмі сур'ёзныя нагрузкі: займацца фітнесам 5-6 разоў на тыдзень па 30-40 хвілін з пульсам не менш як 100 удараў. Можна проста хадзіць, але бадзёрым крокам (1 км за 8-9 хвілін).

ПРАЦУЕМ РУКАМІ = РАТУЕМСЯ АД ДЫЯБЕТУ

Цукровы дыябет — вельмі распаўсюджанае і каварнае захворванне. Пры дыябеце 1 тыпу ў арганізме няма гармону інсуліну (адказнага за ўтылізацыю глюкозы — паліва для мышцаў). Пры дыябеце 2 тыпу інсулін у крыві ёсць, але рэцэптары клетак яго не ўспрымаюць. У выніку глюкоза не пераходзіць з крыві ў мышачную і тлушчавую тканкі, а пасля ежы кроў літаральна ператвараецца ў ліпкі сіроп.

Дыябет 2 тыпу добра лечыцца мышачнай нагрузкай у спалучэнні з дыетай. Справа ў тым, што ад пастаянных трэніровак адчувальнасць рэцэптараў да інсуліну павышаецца. Акрамя таго, у гэты час клетачныя мембраны становяцца больш пранікальнымі для глюкозы. Таму дыябетык 2 тыпу, які рэгулярна займаецца па пасільнай праграме, можа неўзабаве забыцца на медыкаменты і цалкам вылечыцца.

ВАРУШЫМ НАГАМІ = СІЛКУЕМ МАЗГІ

У чалавечым мозгу ёсць так званы цэнтр рэтыкулярнай інфармацыі. У яго няма канкрэтнай функцыі — ён падтрымлівае вызначаны ўзровень актыўнасці цэнтральнай нервовай сістэмы ў цэлым. Эксперыменты на жывёлах паказалі: калі рэтыкулярная інфармацыя выключана, жывёла засынае, і яе немагчыма разбудзіць.

Гэта сістэма працуе за кошт нашых адчуванняў і ўражанняў — калі мы бачым, чуем, да чагосьці дакранаемся... Вялікая доля прыпадае на інфармацыю ад рухальнай сістэмы. Пры нерухомым ладзе жыцця цэнтральнай нервовай сістэме хранічна не хапае актывацыі. Вось і атрымліваецца, што мала рухаючыся, мы нават думаць як след не можам.

БЯЖЫМ = «ВЫХОЎВАЕМ» ГАРМОНЫ

Нерухомасць прыводзіць да агрубення гарманальнай сістэмы. Вобразна кажучы, залозы ўнутранай сакрэцыі трэніруюцца гэтак жа, як мышцы і сэрца, і, вядома, гэта залежыць у першую чаргу ад рэгулярнасці і інтэнсіўнасці нагрузкі.

На першым этапе трэніровак арганізм пачынае выкідваць больш гармонаў, больш актыўна працуюць гіпофіз, наднырачнікі, шчытападобная залоза. Затым паступова гармонаў выпрацоўваецца менш, затое расце адчувальнасць клетак да іх. Па меры росту фітнес-вопыту на адну і тую ж нагрузку арганізм траціць менш сіл, чым раней. Такім чынам, павялічваецца патэнцыял і эканамічнасць эндакрыннай сістэмы. Зрэшты, як вы ўжо зразумелі, гэта адносіцца і да іншых сістэм арганізма.

ЕМ, КАБ РУХАЦЦА, А НЕ НААДВАРОТ!

Рух і актыўнасць немагчымыя без энергіі, якую мы атрымліваем з ежы. Аднак як правільна дазаваць ежу? Ці можаце вы ўявіць сабе дзікую жывёлу, якая пастаянна аб'ядаецца? Не, такога не бывае! Наадварот, асноўная праблема ў дзікай прыродзе — голад. Тысячагоддзямі ў нас выпрацоўваліся механізмы барацьбы з ім; толькі гадоў сто таму чалавек пачаў есці ўволю і нават пераядаць. Так што змагацца з лішкам калорый наш арганізм пакуль папросту не прывык — ён паранейшаму імкнецца наесціся ў запас.

Выснова простая — уставайце з-за стала з лёгкім пачуццём голаду! Тады не будзе млявасці і санлівасці, не адкладзецца лішні тлушч. І рухайцеся: без гэтага — ніяк!

Аліна БЯЛОВА

Таксама ў лістападаўскім нумары часопіса «Алеся»:

✓ Як ствараюцца сцэнічныя касцюмы артыстаў Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі.

✓ Другая работа, або чым яшчэ займаюцца сучасныя артысты.

✓ Ці можа пост быць смачным? Аб гэтым на кулінарнай старонцы Ларысы Мятлеўскай.

✓ «Геній — у кожным з нас», — сцвярджае Тамара Сахарчук і дзеліцца вопытам, як выхаваць таленавітае дзіця.

■ Спорт-тайм

РАНА ХВАЛЯВАЦЦА

У штотыднёвым спартыўным аглядзе «Звязды» расказваем пра тое, як айчынныя гандбалісты ўпершыню ў гісторыі абыгралі сербаў, як завяршыліся міжнародныя хакейныя турніры ў краіне і за яе межамі, і пра тое, якія клубы ўмацавалі сваё становішча ў першай тройцы чэмпіянату Беларусі па футболе.

1. Мужчынская нацыянальная зборная па гандболе на мінулым тыдні стартавала ў адборачным цыкле чэмпіянату Еўропы-2018. У першым матчы на сваёй пляцоўцы падапечныя Юрыя Шаўцова ўступілі румынам (23:26), а праз тры дні адправіліся ў Сербію. Выязны паядынак склаўся куды больш удала: са старту і на працягу ўсяго матчу беларусы валодалі ініцыятывай і завяршылі сустрэчу на сваю карысць — 36:27.

Адзначым, што ў трох папярэдніх сустрэчах з сербскімі гандбалістамі зборная Беларусі цярпела паражэнні і зараз упершыню дабілася перамогі.

У другім матчы другога тура зборная Румыніі прымала ў Клужы гандбалістаў Польшчы і, атрымаўшы перамогу 28:23, узначаліла турнірную табліцу. Палякі, якіх перад стартам лічылі галоўнымі фаварытамі гэтага квартэта, пацярпелі другое паражэнне запар. У першым туры яны саступілі сербам у Гданьску з лікам 32:37.

Турнірнае становішча пасля двух тураў: Румынія — 4 ачкі, Беларусь — 2, Сербія — 2, Польшча — 0.

Адборачны турнір кантынентальнага першынства адновіцца ў маі 2017 года, зборная Беларусі прыме на сваёй арэне палякаў, а сербы згуляюць у гасцях у каманды Румыніі.

2. Юніёрская зборная Беларусі (U-17) заняла трэцяе месца на міжнародным турніры «Кубак Прэзідэнцкага спартыўнага клуба». У заключным матчы турніру гаспадары пляцоўкі ўступілі сапернікам з Расіі 0:3. Адзначым, што расійскія хакеісты шосты раз за дзесяць гадоў праўдзення турніру сталі ўладальнікамі ганаровага трафея. Другое месца ў спаборніцтвах занялі хакеісты Славакіі.

У гэты ж час у Гомелі прайшоў яшчэ адзін міжнародны турнір па хакеі — «Кубак Дружбы» (сярод зборных каманд да 18 гадоў). Беларуская зборная там атрымала перамогу ва ўсіх трох матчах і стала ўладальніцай ганаровага трафея. Другое месца заняла зборная Славакіі, трэцімі сталі немцы.

3. Тым часам хакеісты нацыянальнай зборнай Беларусі сталі пераможцамі першага тура Еўрачэленджа. Падапечныя Дэйва Льюіса нанеслі паражэнні камандам Латвіі (4:0), Францыі (3:0) і Славеніі (4:3).

4. Вядучая велагоншчыца краіны Таццяна Шаракова двойчы паднялася на п'едэстал на першым этапе Кубка свету па веласпорце на трэку, які завяршыўся ў Глазга.

У індывідуальнай гонцы праследавання Таццяна стала трэцяй, такое ж месца яна заняла і ў сваёй любімай дысцыпліне — гонцы па ачках. Па выніках чатырох заездаў Шаракова набрала 119 балаў і выйграла другую бронзавую ўзнагароду.

5. Завяршыўся 28-ы тур чэмпіянату краіны па футболе. «Мінск» дома з буйным лікам абыграў «Нафтан» — 4:0, «Віцебск» на сваім полі адолеў «Крумкачоў» — 2:1, жодзінскае «Тарпеда-БелАЗ» на выездзе няўдала згуляла з БАТЭ — 1:2, брэсцкае «Дынама» мінімальна абыграла «Граніт» — 1:0. У нядзелю «Шахцёр» і мінскае «Дынама» атрымалі перамогі і ўмацавалі свае пазіцыі на п'едэстале. Футбалісты з Салігорска былі мацнейшыя за «Іслач» — 3:1, а мінчане перайгралі гродзенскі «Нёман» — 3:2. Матч без галоў прайшоў з удзелам «Белшыны» і «Слуцка» — 0:0. Завяршылі тур «Славія» і «Гарадзея», яны згулялі ўнічыю — 3:3.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. *lobazhevich@zviazda.by*

Даты | Падзеі | Людзі

9 ЛІСТАПАДА

Міжнародны дзень барацьбы з фашызмам і антысемітызмам. У ноч з 9 на 10 лістапада 1938 года аднячасова ў Германіі і Аўстрыі пачаліся масавыя яўрэйскія пагромы («Крышталёвая ноч»), арганізаваныя кіраўніцтвам нацысцкай партыі.

1512 год — у Падуанскім універсітэце былі скліканы і ўрачыста сабраліся вядомыя дактары святой Калегіі майстроў мастацтваў і медыцыны, каб праэкзаменаваць доктара мастацтваў Францыска, сына Лукі Скарыны з Полацка. Пад старшынствам знакамітага доктара мастацтваў і медыцыны Тадэя Мусаці і пры ўдзеле славутага доктара мастацтваў і медыцыны Францыска Фульманелі з Вероны, а таксама перад усімі прысутнымі дактарамі калегіі ён быў праэкзаменаваны ў строгім парадку і праявіў сябе настолькі слаўна і дастойна, адказваючы на пытанні і прыводзячы доказы, што атрымаў аднадушную хвалу ўсіх прысутных вучоных без выключэння, і было прызнана, што ён валодае дастатковымі ведамі ў галіне медыцыны. Пасля гэтага Францыск Скарына быў абвешчаны доктарам медыцынскіх навук і атрымаў знакі медыцынскага прызнання. Дакумент аб гэтай падзеі (на лацінскай мове) захоўваецца ў архіве Падуанскага ўніверсітэта ў Італіі.

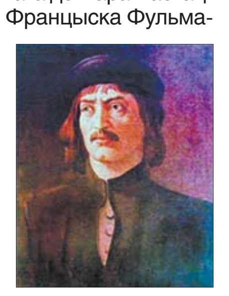

1818 год — нарадзіўся Іван Сяргеевіч Тургенеў, рускі пісьменнік, член-карэспандэнт Пецярбургскай АН (1860). Значную частку жыцця правёў за мяжой. У 1870-х гадах, жывучы ў Парыжы, зблізіўся з дзеячамі народніцкага руху, матэрыяльна дапамагаў у выданні народніцкага часопіса «Вперед». Уваходзіў у гурток найбуйнейшых французскіх пісьменнікаў — Г. Флабера, Э. Заля, А.Дадэ, братоў Ганкур. У 1879 годзе Оксфардскі ўніверсітэт прысвоіў яму ступень доктара звычайнага права. Аўтар цыкла нарысаў «Запіскі паляўнічага», аповесці «Муму», раманаў «Рудзін», «Дваранскае гняздо» і інш.

1941 год — 75 гадоў таму каля вёскі Малы Трасцянец, што пад Мінскам, нямецка-фашысцкімі захопнікамі створаны Трасцянецкі лагер смерці. Масавыя расстрэлы праводзіліся ва ўрочышчы Благаўшчына (да кастрычніка 1943 года тут загінула 150 тыс. чалавек), затым — ва ўрочышчы Шашкоўка (загінула больш за 50 тысяч), дзе была пабудавана спецыяльная печ-яма для спальвання целаў пакараных. Попел з печы выкарыстоўваўся як угнаенне на палях падсобнай гаспадаркі. Усяго ў Трасцянецкім лагеры смерці загінула 206,5 тыс. чалавек.

1946 год — 70 гадоў таму нарадзіўся Дзмітрый Дземічаў, беларускі юрыст, доктар юрыдычных навук, прафесар. З 1995 года — загадчык аддзела, намеснік старшыні Мінскага аблвыканкама. У 1997—1999 гадах — начальнік галоўнага ўпраўлення кадравай палітыкі Адміністрацыі Прэзідэнта, з 2001 года — загадчык кафедры Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце, з 2006-га — Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта. Аўтар шэрагу навуковых прац.

Было сказана

Ніна МАЦЯШ, паэтэса:
«Чым больш пакут, тым болей сіл трываць».

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Апошнія работы перад зімой

Надвор'е імкліва псуецца, і выходзіць з дома ўжо асабліва і не хочацца... але трэба! На шчасце, работ у лістападзе ў садзе, агародзе і кветніку не так ужо і шмат, а працаёмкіх і маштабных, лічыце, і зусім няма.

Што рабіць у садзе

Практычна ўсе садовыя работы ў лістападзе звязаны з барацьбой са шкоднікамі і падрыхтоўкай да зімы, а таксама будучай вясны (якая таксама можа быць суровай да дрэў).

Вычарпальны спіс садовых работ у лістападзе выглядае так:

- прафілактычная апрацоўка ад хвароб і шкоднікаў растворам меднага купарвасу;
- санітарнае абразанне дрэў і кустоў;
- сховішча раслін у прыкопе;
- выдаленне падпорак з-пад галінак пладовых дрэў;
- ачыстка штамбаў дарослых дрэў ад старой кары, лішайнікаў;
- абарона іглічных раслін абвязваннем кроны тканым матэрыялам;
- пабелка штамбаў і пачатку шкілетных галін;
- абарона ад грызуноў і абвязка штамбаў дрэў;
- уборка саду ад смецця, лісця і раслінных адходаў;
- нарыхтоўка чаранкоў для зімовых прышчэпак;
- абразанне ліян у пачатку лістапада — актынідыі, лімонніка, вінаграду;
- абразанне каранёвых парасткаў у бэзу, бружмелі, вішні, слівы, алычы, глогу, абляпіхі;
- нарыхтоўка насення дэкаратыўных дрэў і кустоў для падзімовага і вясновага пасеву;
- устаноўка кармушак для птушак.

Усе ведаюць, як абвязкай абараняюць дрэвы ад грызуноў. Ёсць і іншы спосаб — раслінныя рэшткі пасля ўборкі можна ўторкнуць вакол высадка, стварыўшы частакол. Для гэтай мэты падыходзяць засохлыя сцёблы флёксу мяцельчатага, салідага, грэчкі сахалінскай, абрэзаныя сухія галінкі маліны. Не забудзьцеся абвязаць іх вакол ствала вяроўкай.

Асобнай увагі заслугоўвае і абарона дрэў ад апёкаў і маразабоін — пабелкай на аснове гліны ці адмысловай акрылавай фарбай для садовых дрэў. Вышыня — да 1,7 метра. І калі за зіму абарона «аблезе», не палянуйцеся паўтарыць яе ў канцы лютага або пачатку сакавіка.

Туі і ядлоўцы таксама маюць патрэбу ў адмысловым доглядзе. Каб галіны не сагнуліся назаўжды пад цяжарам снегу, іх трэба абвязаць шпагатам. Крону таксама варта абараніць ад сонечных апёкаў, абгарнуўшы галіны мешкавінай (вялікія дрэвы можна толькі з паўднёвага боку).

Што рабіць у агародзе

Збіраць у агародзе ўжо нічога не трэба — час сяўбы пад зіму і прыбірання. Дарэчы, саджаць не позна нават пасля выпадзення першага снегу.

Вычарпальны спіс агародных работ у лістападзе выглядае так:

- набыццё насення для пасеваў пад зіму морквы, буракоў, зеляніны;
- пасеў і пасадка часнаку, цыбулі шалоту, цыбулі сеянкі, морквы, зеляніны, буракоў;
- мульчыраванне градак з пасевамі пад зіму (пры надыходзе замаразкаў);
- нарыхтоўка торфу, агароднай зямлі, кампосту, перагною;
- размяшчэнне гародніны і зеляніны на выганку (цыбуля, пятрушка, сельдэрэй, буракі);
- уборка ў цяпліцы;
- перакопка глебы, уборка раслінных рэшткаў;
- барацьба з грызунамі: раскладванне атрутных прынад у садзе і сховішчах;
- квашанне капусты, мачэнне яблыкаў.

Што б вы ні саджалі ў лістападзе, памятайце — усё давядзецца мульчыраваць, напрыклад, пілавіннем, а лепш нават торфам. Паліваць пасадкі пад зіму не трэба. Калі зіма будзе маласнежнай — падкідвайце снег на градкі. Дарэчы, нават першы снег пасадкам пад зіму не перашкода, яго можна проста змесці ўбок і спакойна пасадзіць тое, што хацелася.

Лістапад — самы час для нарыхтоўкі розных відаў грунту пад стварэнне глебавых сумесяў вясной. У крамах не заўсёды ёсць патрэбнае, так што лепш папрацаваць цяпер. Прасцей за ўсё ссыпаць патрэбную зямлю ў шчыльныя поліэтыленавыя пакеты і падпісаць іх: «пясок рачны», «торф верхавы», «дзярновая зямля», «перагной», «пілавінне». Захоўваць можна дзе заўгодна, хоць у хляве, хоць дома на балконе — прамарожванне пойдзе толькі на карысць.

Што рабіць у кветніку

Лістападаўскія клопаты ўключаюць сховішча на зіму ўсяго, што яшчэ не схавана, а ў прамежках — збор лекавых траў і пасеў раслін на выганку.

Вычарпальны спіс работ у кветніку ў лістападзе выглядае так:

- кляматысы: канчатковае сховішча на зіму;
- ружы: укрыццё нятканымі матэрыяламі, устаноўка паветрана-сухой хованкі;
- буйналісцевыя гартэнзіі, дрэвападобныя півоні: канчатковае сховішча на зіму;
- Закладка на зімовае захоўванне караняклубняў вяргіні, кан;
- мульчыраванне ўсходніх лілей і ўстаноўка хованак ад вільгаці;
- абразанне шматгадовых раслін, навядзенне парадку ў кветніках;
- пасеў пад зіму аднагадовых і шматгадовых кветак;
- пасадка цюльпанаў і гіяцынтаў (калі не прамерзла глеба);
- пасадка раслін на выганку (цюльпаны, крокусы, ландышы, гіяцынты);
- збор лекавых раслін: алтэй (карані), жывакост (карані), остальнік палявы (карані), вольха шэрая (суплоддзі).

Больш за ўсё клопату, мабыць, з раслінамі ў кантэйнерах: зямля ў іх звычайна цалкам прамярзае, так што раслінам будзе вельмі дрэнна. Каб гэтага не адбылося, выкапайце вялікія ямы і пастаўце кантэйнеры ў іх так, каб расліны атрымалася прыкапаць «па шыю». Паверхню глебы замульчыруйце, адступіўшы ад каранёвай шыйкі, прыкапайце расліны, атуліце лапнікам.

Ёсць хітры спосаб захоўвання раслін са «спячымі» пупышкамі проста ў садзе. Саджанцы руж з адкрытай каранёвай сістэмай і расаду шматгадовых кветак многія пачынаюць купляць ужо ў лютым, і, каб можна было захаваць іх у садзе, давядзецца падрыхтавацца да таго, як прамерзне глеба. Знайдзіце добрае, даступнае месца. Вырыйце яму глыбінёй 70—90 см і ўстаўце туды фанерны кораб з накрыўкай, прыбіце на яе ручку. Накрыйце зверху цыратай і прысыпце вынятай з ямы зямлёй. Калі прыйдзе час, расчысціце месца, зніміце цырату, падніміце накрыўку і змясціце пакет з саджанцамі ў кораб, а потым зноў усё накрыйце. Снег не дазволіць раслінам прамерзнуць, а цырата захавае аптымальную вільготнасць.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.26	17.20	8.54
Віцебск —	8.20	17.05	8.45
Магілёў —	8.16	17.10	8.54
Гомель —	8.07	17.12	9.05
Гродна —	8.40	17.36	8.56
Брэст —	8.35	17.42	9.07

Месяц

Першая квадра 07.11—13.11. Месяц у сузор'і Вадалея.

Імяніны

Пр. *Апанаса, Дзмітрыя.*
К. *Клаўдзіі, Адрыяна, Віктара.*

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

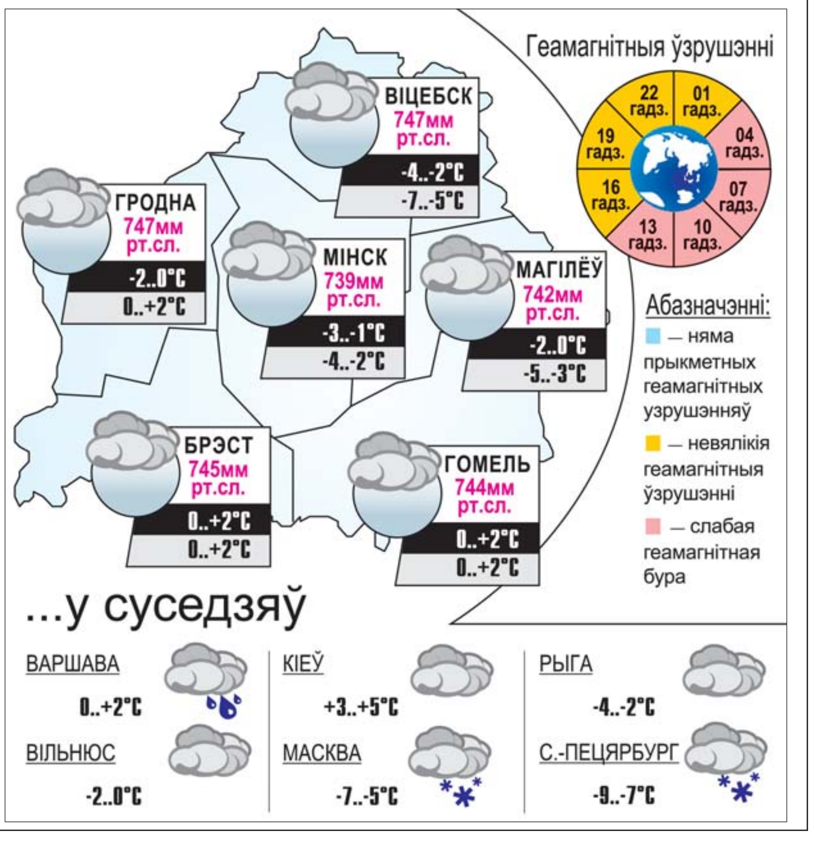

УСМІХНЕМСЯ

Першае правіла сельскага клуба: каму не хапіла месца стаць ля сцяны — той танчыць.

— А ў Пецярбургу даўно дождж?
— З 1703 года...

Дапамог жонцы ва ўборцы кватэры. Ачысціў халадзільнік ад піва.

— Ты калі апошні раз жонцы кветкі дарыў? Не на 8 Сакавіка, не на дзень нараджэння, а проста так?
— Ага, падары ёй, паспрабуй. Адразу пачнуцца падазрэнні, капаць пачне. І абавязкова нешта адшукае.

Будзеш мяне крыўдзіць, выйду за цябе замуж, нараджаю 10 дзяцей, а яны народзяць 30 унукаў, а тыя — 90 праўнукаў, а карміць усіх павінен будзеш ты!

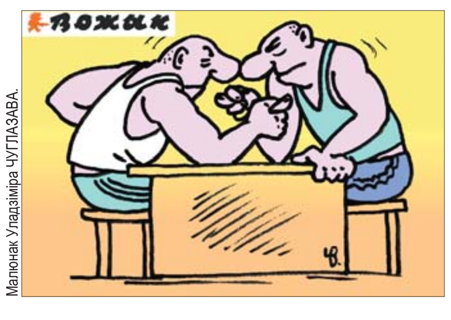

Малюнак Уладзіміра ЧУГЛАЗАВА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гомелі: 28 27 27, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4503.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 8 лістапада 2016 года.